

619

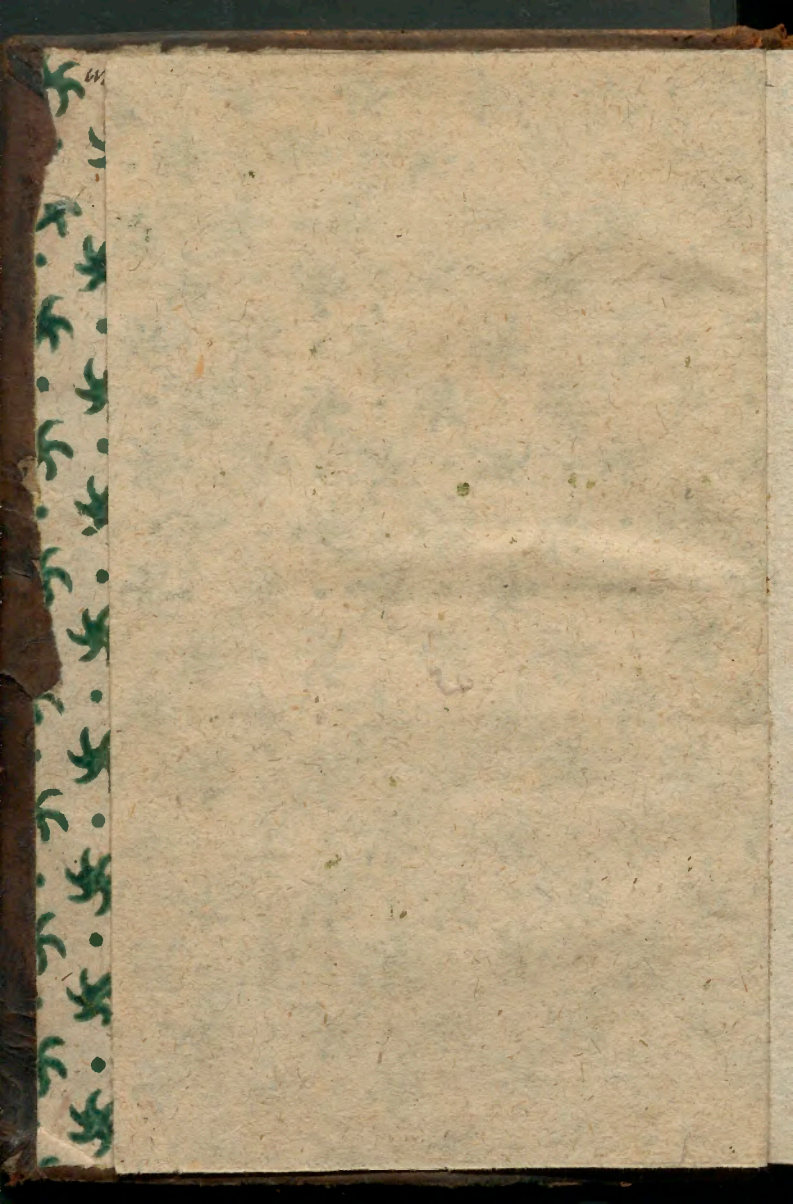
W. 61

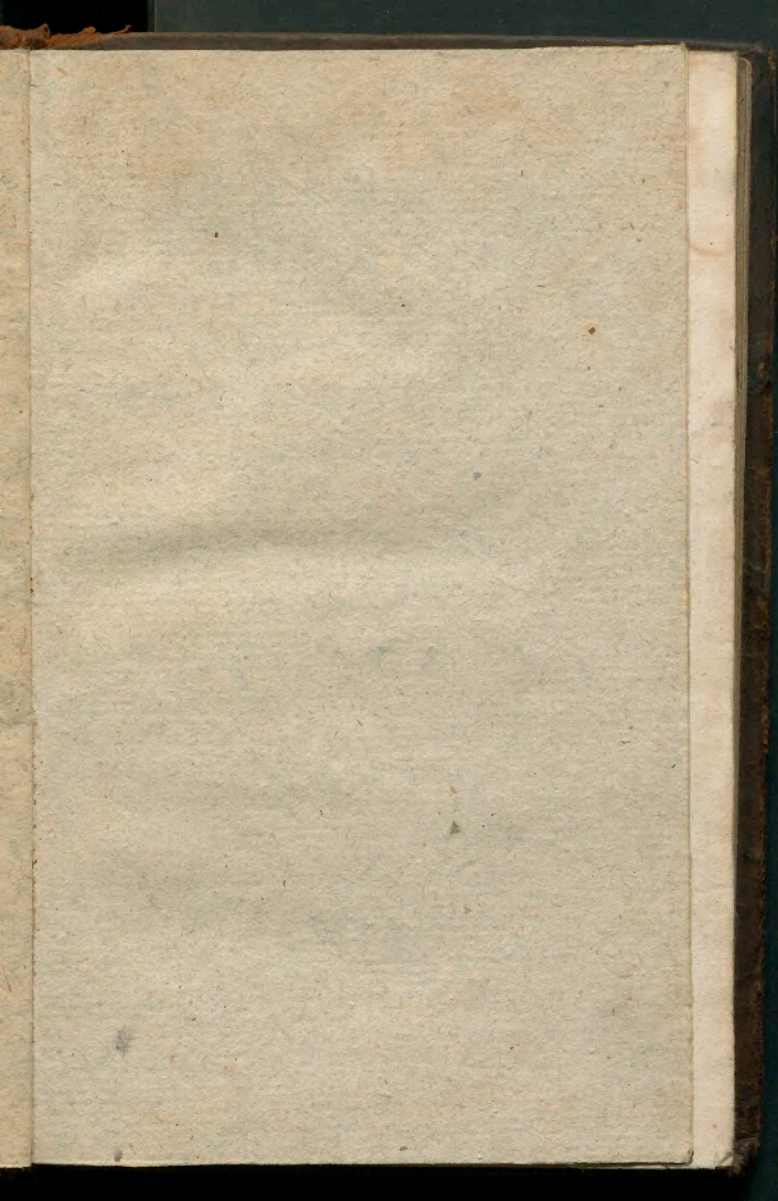
1123

344

Ս Ո Ւ Ր Բ
Օ Գ Ռ Ս Տ Ի Ն Ո Ս

ՀԻՊՊՈՆԵՆ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍԱՌԻՆ

ԷՕՍՄԻԻՆԻՆ

Բ Ի Վ . Ե . Յ Է Թ Ի .

Վ Է

Հիւփհէ իչինտէ զլան քորդար բարի
ճանկերի եօլունճա վարտըմողա
Թիւրիւ

Ն Ե Ս Ե Հ Ե Թ .

ան զխանընթացն օլն-պ արհապ պատա
ն օրոտ-բարան սօնրա՝ Լէրճի-Մէ օլուն-
պո- Ուրու-պճեան Յոզաննէս վար-
դապետարէն Ո . Դ :

Փ Ե Յ Ի Թ Ե Հ Տ Ի Պ Է Չ Տ Է

Ս խիթարեան Պատմահանէսինտէ :

Ս Է Ն Է 1816.

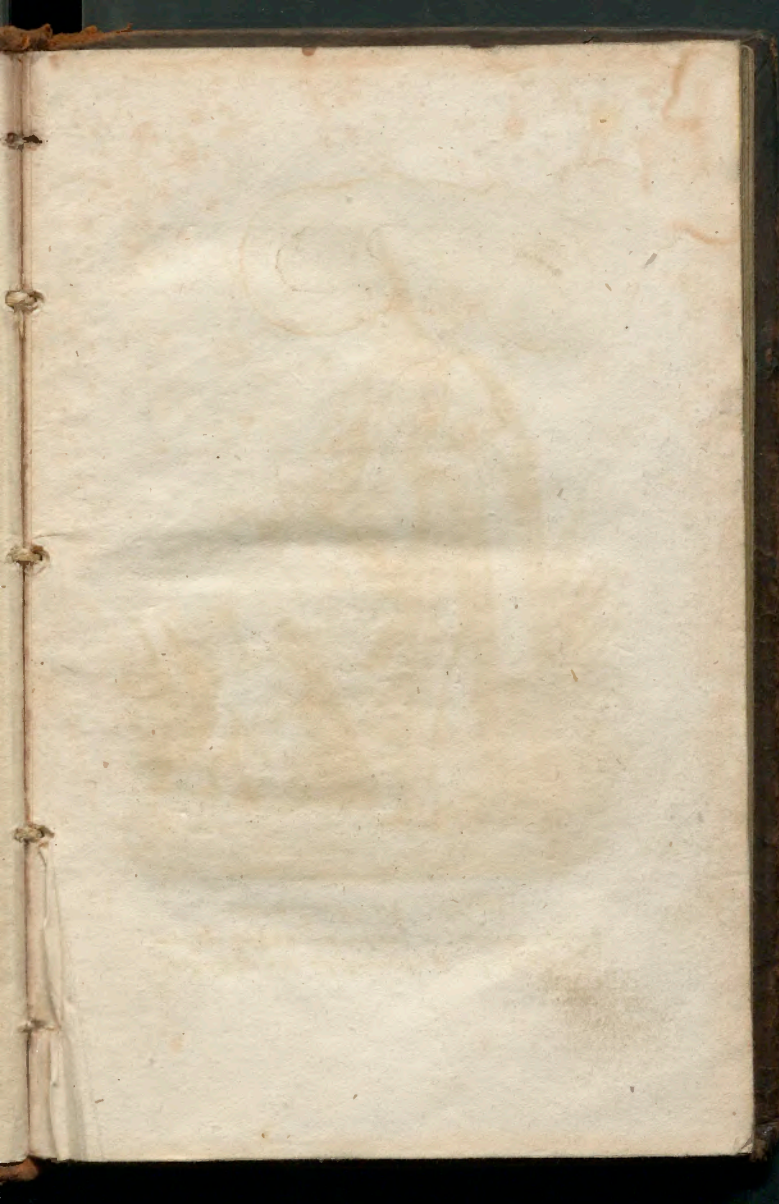
U.S. DEPARTMENT OF THE INTERIOR
GEOLOGICAL SURVEY
WASHINGTON, D.C.

WATER RESOURCES DIVISION
BULLETIN 104

1962

WATER RESOURCES DIVISION
BULLETIN 104

WATER RESOURCES DIVISION
BULLETIN 104

Մուրք Օգոստինոս.

Բասիլ պրզորն՝ չու չու բուրա՝ էնկին տերեա,
 լալին վուրուֆ՝ օլանազորն սէն մէվալա:

Ս Ո Ւ Ր Բ
Օ Պ Ո Ս Տ Ի Ն Ո Ս

Հ Ի Պ Պ Ո՛Ն Ե Ե Պ Ի Ս Կ Ո Պ Ո Ս ՈՒ՛Ն

Է Օ Մ Ի Ի Բ Ն Ի Բ Ն

Բ Ի Վ Ե Յ Ե Թ Ի Բ

Կայեթ իհտիպար սահիպի պիւր Պամբը
եատան, այալէթի Եփրիկէ՝ թակաստա
նամ շէհրինատէ, հազրէթի Խսա սէնէսի՝
իւչ եիւզ էլլի տէօրտիւնատէ, քիլիսէի
շէրիֆինէ ազէպ, ու ալիմ պիւր նամտար
վիպի նք Օգոստինոս կէլտի տիւնեայէ,
ասըլ ուղղափառլըղըն նուրանի շաֆըլ,
վէ հերետիկոսլուղըն կայեթ օյանըք՝
եշպէհ, վէ մէթին հասի: Տօղտուղու

վարքը Մ. վրէլիոս () գոստինոս իամինէ մա-
 լիք օլուպ՝ շանպուլտու օլ էսնատէ : Մն-
 ճաք փէտերինամ՝ Պատրիցիոս փուժփէ-
 րեզ մէսէպինտէ, վէ Սննիքա վալիտէսի
 տինտար պիր գատըն բրիստիեան օլմար
 իլէ, քէնտի կայրէթի վէ իպրէթի իլէ՝
 թէքմիլ Ֆամիլիասընը տինտար կէօրմէյէ
 նիհայէթ լայըք օլտու : Եաննի՝ Պատրի-
 ցիոս էհլի իլէ՝ Եավիէիոս օ պիր օղու-
 նու, Եավիտիոս վէ Մուստիկոս քայնընըն
 էվատլէլինի, Մ. վրէլիոսուն տաիի կիւ-
 նաչը հարստթը՝ Մ. ճատուր թոննունու :
 Մ. վրէլիոս () գոստինոս ճահիլիկինտէ կայ-
 էթ աթէլչի թապիեաթտէ քիւլիյէ
 ափէթ, եօլտուզ հարաքէթլէրէ մէյիլ
 վերմէսի իլէ՝ պիր քարարա վերիլէն նա-
 տահաթլէրէ վաղիփէսի օլմնյուպ՝ քու-
 լաք սամատըղընաա, թահամիւլ էթմէք
 իչին չօք ճէֆա վէրիր իտի սէֆիլ վալի-
 տէսինէ : Իմտի կայէթ ղէյիտար՝ Փէհէ
 մէ վէ պրըս մալիք, կերէք թէրպիլէսինէ,
 կերէք տերսինէ քիւլիյէ էհմալ, սէվ-
 տասը ֆաքաթ պասկըսըզ էզատլըղա վէ
 սէֆահաթա : Աէ լաքին վալիտէսի Սն-
 նիքա վաքթինէ կէօրէ, վէ օլտուղու մա-
 հալին մինասիպինէ կէօրէ՝ վալ կէլուպ

պրոքքմաղ ըտը նասահաթընը մկրտութիւն
 աղմանըն եօրունա վարտըրմաղա: (Ո) Լ քա-
 տար չալըշաը քի՛ էնճամ սէօզ վէրիպ
 վաֆթիզ օլաճաքլարըն թարըքընա վաբ-
 տրտը: «Բալաը քի օլ վաբտին տէվրին-
 տէ պիրաղըր քէֆտիզիկէ եաթմաղ ըլա
 աղմանսըզ քէնտինի էօլումէ եաքըն պէլ-
 լէտիկինտէ, աղիզ վաֆթիզ սույունու
 ալմաք իտէտի: Ընճաք չօղա վարմայ-
 ուպ՝ կիւն պէ կիւն էյլիք սուլարընը
 պուլուպ տիւզէլմէսինտէ, մինասիպ կէօ-
 րինտիւ հուլարը սէպէպինէ անըն կէրի
 քալմասը՝ պէրլէմէյէ վաքթ իլէ պիր քեա-
 միլ եաշամանըն թէպտիլիլինէ:

Թախաստէ մէքտէպինտէ պօյտաշ չօ-
 ճուքլար իլէ թէքմիլ էթտիքտէն սօնրա
 օքումասընը, «Կատրիցիոս կէօնտէրտի էվ-
 լատընը Վատալրա շէհիրինէ իքտիզա օ-
 լան իլմէ մալիք օլմաղա: Ընճաք օրատա
 իքէն ճահիլ չօճուճաք փու թփերէզ մէս-
 հէպինին էսկի ատէթլէրինէ հապէս պը-
 րաքըպ՝ վաբտինի մասալլար իլէ կէչիրտի:
 Շէյլէ քի հէր քէշ մաթ քալըպ ծէ-
 սուր տիլպաղըղընա, վէ զիյինտարըղը-
 նա, տօսա օլան նէչէլէրի տահա ճահիլ
 չօճուղուն ալիմլիկինի մէտհ էթտիկինտէ:

Պատրիցիոս եվատրնը Սատավրա մէք-
տեպինտէն կէրի չաղըրըպ օն ալթը եա-
շընտա իբէն՝ կէօնտերտի կարթագինէյէ,
պիր թամամ հաթմ՝ էթմէյէ քուսուր
իլմէ միւթալիք օքումասընը: Պու հաղըր-
ըքսաա իբէն պապասընտան իւզ պուլուպ,
պիր Ֆրսանտ տըր էլինտէ՝ թիւրլիւ եա-
քըշմայաճաք հալլէրէ տալտը: Ախհայէթ
կարթագինէ շէհրինէ վարընճա իթման
օլան հուլտըրնտան վազ կէլէմէյիպ՝ պաա-
կըտըպ, վէ պիփէրվա ճահիլ պրանլար
իլէ հէյապիլէրէ վարըպ, վէ մէտհտահ-
էր տիյնէյիպ, հէր թիւրլիւ րէզալէթէ
կէօնիւ վէրիպ քարի օլտու: Ֆիլոսօֆ
թարըքընտա պու թարը եօլլարա րէֆիք,
ֆաքաթ քէնտի աքընա վէ իլմինէ կիւ-
վէնիպ՝ էնճամը մանիքեցի մէսհէպինին
զէհրինի իշմէք իլէ՝ օլ մէսհէպէ եէլ-
թէնտի: Լաքին Սնիքա քէնտի ճահիլ
օղունուն վարտըղը քեմ եօլլարըն թէք-
միլինէ վուքուֆ օլարաք՝ աճըքը իւ-
րէք իլէ կէօղլէրինտէն եաշ տեօքիւպ
Նլլահա կէճէ կիւնտիւզ եալվարըր ըտը,
քի թէրահիմէ կէլիպ լութֆունու էհսան
էթսին ինսաֆա վարտըրմաղա պու ճահիլ
եվատընը: Պիր կիւն տերտիմէնտ գարը

պունա տայանամայրոյ՝ վարտը տիւշտիւ պիր ալիմ, վէ ճը Կնոս նսոսհաթ արամաղա. վէ օլ ազիզ տէ պաքրոյ տէօք տիւյիւ կէօզ Կաշընա, վէ սըթք իլէ պիր քարար սունտուղու տօվասընա. „Սար քըզըմ՝ տէր, վազ կէլմէ պու թարզ աղ յըամաղ ըլատուվա էթմէտէն. զերա միմ թին տէյիլ քի՝ պունճա կէօզ Կաշը տէօքէն անանըն էվլատը թէօպէսիզ թալըպ զայ օլսուն“:

Մնճաք իշ պու հալտէ իքէն, Պատրիցիոս քէնտի էհլինին մազըմ թապլյաթընա վէ քարարսըզ սապրընա հեյպէթտէ քալըպ՝ էնճամ վազ կէլտի հոյլարընտան: Իմտի ազիզ հանըմըն թութտուղու եօլլարընա տիքաթ իտէրէք՝ կէօնիւ վէրտի վուքուֆ օլմաղա, վէ էօրէնմէյէ ընտան տօղըու տին թարըքընը. վէ իճրասընը, քի նիհայէթ վաֆթիզ օլուպ, վէ քրիստիեանճա պիր վաքիթ Կաշայրոյ էօլտիւ: Եւքին Մվրէլիոս թէքմիլ էթտիքտէն սօնրա օքումասընը, վէ հէնիզ կիրմիշ իքէն Եիրմի Կաշընա՝ նսոմտար Մրիստոտէլին քիթապլէրինէ մէվճութ Եէք պաշընա աշնա օլարաք՝ հէր քէշին ըէյի իլէ աշիքեար ճարտասանուի մքթէ-

պի աչտը օրուտուղու շէհրտէ : Ընճաք
քէնտի իւմինէ չօք զիատէ կիւվէնիպ չօշ-
լանտըղընտան, վէ մէքտէպինտէ օրույան
շայըտուարըն եօլտուղ հարաքէթինէ, է-
տէպտիզ, վէ պիփէրվա քիպրինէ, վէ
թավուրունա թահամիւ էտէմէյիպ քահր
էթտիկինտէն, էլհուտուս պու ճիհանտէ
նամ վէրիպ շան պուլեաղա թալիպ օլմա-
արիչին, ֆիքիթ քօտու չա չուօմայա վա-
տրպ՝ օլ աղեմէ շէհրտէ պուլունան ալիմ-
աէրէ քէնտինի թանըթմալա : Կարին ֆա-
բըր անասը, քի չա կարթալինէյէ էհլէ
եօլտիքտէն սօղրա արտը սըրա կէլմիշ խտի
էվատընը քօրումաղա, իտէտի պիլէ-
սինճէ չա չուօմայա կիթմէյէ, վէ լաքին
Ըլիէլիոս կէճէ վարտի ֆէնտ իլէ կիրիպ
կէմիյէ քաչտը : Իմտի Սճնիքա մէճպուբ
օլտու մաֆիճէ պիր կէմի պուլուպ արտը
սըրա վարմաղա, քի պըրաքմասըն ճահլիլ
քէնտի հայինէ :

(Օգոստինոս չուօմայա վարրպ եէրլէշ-
տիկինտէ թէվաթուրէն պաշատը մէք-
տէպտէ ճարտասանութի տէրս վէրմէյէ,
շէօյլէ քի ալեմ հայալտէ քալմաղ ըս
պաշատը մէտհինի օրումաղա : Սէ պու
հըզմէթտէ իքէն չա եօլում հիլէթինէ

Թէրբարէն հաստալանտը . լաքին կինէ տիւղէլտի քէնտի իրարը իւզրէ՝ աղիզ վալիտէսինին տուվասը պէրէքէթի : „ Իմ ,
 „ տի էֆէնտիմ , (տէր խոստովանութի
 „ քիթապընտա) քուլունուն տալմատըզը
 „ չուքուր քալմատը . լաքին մէվամ՝ սէն
 „ եիւճէ կէօյլէրտէն էլ ուզատրայ՝ օլ կէօ-
 „ միւլտիյիւ տէրին քարսթըրարտան
 „ չէքիպ չըքարտըն անը , Աիր անա էվա-
 „ տընը կէօթիւրիւնճէ մէզարէ՝ ֆիղան
 „ իլէ կէօզ եաչը տէօքտիւյիւնտէն զիատէ
 „ աղէր իտի վալիտէմ . չիւնքի քուլու-
 „ նու մէվապի հուզուրունտա հարանիէթ
 „ իւղէրէ մէնէնտի պիր ճէնազէ պէլէ-
 „ միշ իտի : Աէ լաքին սէն էֆէնտիմ ,
 „ սէսինէ քուլաք ասրայ՝ տէօքտիւյիւ կէօզ
 „ եաչընա , վէ ֆիղանընա պաքրայ՝ էհ-
 „ սան ինայէթ քըլտըն տիլէտիկինէ “ :

( ) Էսնայէրտէ Սիլանտա մանսուպ
 օլան շէհիր էմիսի Հոսմատայինտէն
 պիր ալիմ ուստալըզա տիլէտիկի տէ .
 ( ) գոստինոստան մատէ պիր ախէրիմինա-
 սիպ պուլունմատը օրանըն մէքտէպինէ
 Թային էթմէյէ : Սիլանա վարտըզընտա
 վաքը օլտու կէօրիւշմէք օլ մէմլէքէթին
 արհիեպսու նը Լմբրոսիոսիլէ , օլ էսնա-

տե իլիմտե, վէ ազիզուիբտե մէշհուր, վէ տիւնեա իւզերինե շէվք սաշանկերին պիւրի: Իմտի կիւն պէ կիւն պիլէսինճէ մուհապպէթ կէստերերէք, վէ տօստլուք քայնատարաք կայէթ իթիպար պուլտուքի տօստլուղա պինայէն սըքճա օլ ազիզի ալիմին քարոզլարընը տիյնէտիկինտէ՝ խղճմտանքը օյանլպ պաշլատը թէփրէնմէյէ, վէ քալպինի տիւրթերէք ինսաֆա փարտըրմաղա: Մէ իլլա վաքթիլէ օլ ազիզ վալիտեսինին վէրտիկի նասահաթլար Ֆիքրինէ տիւշտիւկինտէ, նատիմ օլարաք թութտուղու եօլարտան ֆարիհ կէլմէյէ պիր չարէ արար ըտը:

Պու վաքթին մապէյնինտէ վալիտեսի Մծնիքա Մփրիկէտէն Իտալիայա եթթիշ տիկինտէ՝ իթիրտիյի քօյունուն արտընա տիւշմէք իլէ, չա Միլանտա ուլաշըպ քաժուշտու էվլատընա: Վալտը քի ( ) Կոստինոս օ կիւնկերին տէվրինտէ մանիքեցի Պապոտոս նամ եպս իլէ միւճատէլէյէ կիրիպ՝ եէնիպ ալթ էթտի իտէ, պիր ճիղու նէֆէս պտը: ( ) Իրա մէսեպլէրինտէն թիւրլիւ եաղնըշլար իչին չօքտան քահր էտիպ կերի չէքիլմիշ իտի: Մէ պունտան մատէ տալի, վալիտեսի-

նին նիեազը վէ ըիճասը իլէ՝ պիլէսինճէ
հանէտաշ օլան քարըյը քօվտու էվին-
տէն, քի պու վէսիլէ իլէ թէօպէյէ կէ-
լիպ՝ էնճամ վարտը էվլէնտի, վէ քէ-
սիլտի կիւնահտան :

Վէ ( ) գոստինոս տախի նք Մմբրո-
սիոս ենիս իլէ, վէ Սիմբլիկիանոս քահա-
նայ ըա սըքճա կէօրիւշտիլինտէ պաշա-
տը թաշ եիւրէյի եուճուշամաղա : Իմտի
պիր կիւն Մլիպիոս վէ պիր քաչ տօստու
իլէ սէօհպէթէ կիրիշմէտէ՝ նք Մնտօն
ճգնաւորուն չէօլէրտէ եաշատըղը թա-
րըքը իւզրէ : Իքի նէֆէր տէվէթ պէյ-
զատէլէրին հաքիրնա նաքլ օլունան միւ-
ճիւզաթէն թէպտիլ օլուպ՝ թէօպէյէ
կէլտիքլէրի իւզէրէ : Վէ պունճա սայը-
սըզ ճգնաւորլարն թիւրլի սէվապլէր
իլէ, վէ խայրը ամէլէր իլէ նէչէ չէօլն-
տանլէրի շէնլէթտիքլէրի իւզէրէ, տիյ-
նէտիկինտէ, պաշատը ( ) գոստինոս պու
թարզ էճայիպ, վէ թաճիւպ օլունահաք
սէօհպէթտէն ալթ իւստ օլմաղա : Վէ ա-
նիտէ պիրլիքտէ Մլիպիոս տօստու իլէ
պահճէյէ չըքուպ պաշատը պաղըրմայա .
,, Մլիպիոս տօստում թութտուղումուզ
,, պու եօլլար հանկը մահալէ պիզի վար-

,,տըրսա կերէք : Նիչէ ահմաք քիմնէ
 ,,լէր վարդայ մալիք օլուլար կէց տեվ-
 ,,լէթինէ . վէ պիզ պունճա իլիմտարլըղա
 ,,մալիք օլմամըղ իլէ տաՀա սիւրիչիւյօ-
 ,,րուզ եէր իւզէրինտէ : Պու պիք էճայ-
 ,,իպ մաթտէ . վէ չիւնքի օնլար պիղտէն
 ,,չօք ֆիրասէթլի պուլունտուլար իսէ՝
 ,,պիղէ տախի թարըքլարընը թութարաք
 ,,անլէրէ պէնղէմէսի ֆարղ տէյիլմի տիր-
 ,,Սէ չիւնքի պիղէ փեչին իպրէթ վէրէրէք
 ,,եօլ աչտըլարսա . իզէրինէ վարմաղ ըս
 ,,ուլաչմամըղա հիճապ էթմէք վաճիպ մի՛ :

Պու սէօղէրի տօստունա սէօյլէտի-
 կինտէն սօղրա պիր ինճիր աղաճընըն քէօլ-
 կէսինտէ սըղընըպ՝ պաչլատը ա՛հ իտէ-
 րէք սէլ կիպի եաշ տէօքմէյէ . վէ կոյ-
 էթ հայըֆ իլէ ըչկըրըպ հայքըմաղա .
 ,,Նէչէյէտէք էֆէնտիմ՝ , ա՛հ նէչէյէտէք
 ,,կէօստէրէճէքսին պիղէ տարկընլըղընը . ա՛հ
 ,,նէչէյէտէք պէօյիւնքի ֆարղ օլանը կիւն
 ,,պէ կիւն կէրի պըաքըպ՝ քուլուն ուզաթ-
 ,,սա կերէք : Չիւնքի կէօյնիւ վար ըսա
 ,,եարըն էտա էթմէյէ , նիչին պէօյիւն՝ վէ
 ,,պու սահաթ իճրա օլամասա կերէք“ :
 Պունու սէօյլէտիկինտէ աչիքեար սէտա
 կէլիը իւքսէք սէմատէն , քի տէր . ,,Նլինէ

ալ տա օքոս . էլ ինէ ալ տա օքոս : Պու
 մէլաբէ սէսինի իշխմտիկինտէ՝ նք Պօլոս
 առսքեալըն մէքատուար քիթապընր , քե
 տօտու պըրաքմըշըաը քէնտի կա բնտա,
 ալըպ աչար , վէ օքուր պու քէլամդերի .
 ,, Իբաց արասցուք ՚ի մննչ զգոյ ծնն խա-
 ,,ւալի . . . զգաստացեալ շըջի սցոնք մի
 ,,անառակու թք , և մի արբեցու թք , և
 ,,մի խառն անկողնոգք , և պճուքք . . .
 ,,այլ զգեցարոնք զՏր Յն Վն . և մար-
 ,,մնոյ խնամ մի աանիք ՚ի ցանկու թիս :
 Լուս . ԺԳ . 12 : Եսմի՝ կերի աթա-
 լըմ քէնտիմիղտէն քարանդք ամէլէրինի,
 քէնտիմիղտ տէվշի, իպ եիւրիւ մյէլիմ է-
 տէպսիղիք իլէ , սերհօշուղ ուլա , զինա
 վէ թիւրլիւ մէքրուհլըւղ ուլա . . . իլա
 պէյզէմէյիլէ Յն Վն էֆէնտիմիղէ . իքրամ
 էթմէյինիղ թէնէ քէնտի հարսքէթին-
 տէ :

Թէքմիլ էթտիկի կիպի օքումասընը՝
 պիր եէնի ֆերահիյէթ տույար քէնտի
 քալպինտէ , վէ վարբպ տօտունու պու-
 լուպ նաքլ էթտիկինտէ՝ օնուն իլէ պիր-
 լիքտէ կէօղ եաշլ սքըտարաք նիյէթ
 քօրլար թէքրարէն սատըքանէլիք իլէ
 պիր եէնի եօլ թու թմաղա : Իմտի իբիսի

տե պերապեր սէյի տիր Սճնիբայա՝ օլանը նաբլ էթ մյէ . անճաբ ազիզ սնասը կայ էթ սէ վնտիկինտէն պունճա ֆերահ հասերէ քէնտինտէ սրղմայարաբ , վէ նու քուտ էթ մէյերէք՝ էլէրինի քալորըրպ կէօլէրինտէն սէլ կիպի աքըտըր եաշարընը մէ վատընա շիւքրանէ :

Տձետարիք կէօրմէք իչին վաֆթիզ սուլարըն : լայըք օլմաղա Միթլիոս՝ անասընը , տօստունու , վէ է վատընը ալըպ քէօյիւն պիրինէ կիտեր , քի անտէ վաֆիր վէման տիւննա վի քայլէլերտէն չէք սին քէնտինի : Պու թէհնալըքտա իքէն մէքտէպլիլէրէ բարշը պիր քիթապ եաղտը . վէ սըրալատը տախի էօմիւր ֆերասիէթի . ճանըն էօյիւմնիւզիւյիւ . մու քաթտեր թարըքընը , վէ մաֆի տերօնտէն Սապպի թաալէյէ արզ քիթապընը , քի անըն իլէ իլա սօղուտուր ուտու տերօնի աթէչինին հարարէթինի : „Մֆ է ֆէնտիմ՝ , տէր իտի սըք սըք թէքրար լայարաք . ինայէթ էտիպ ըայ վեր , քի պարի տրտըն սըրա շինտի կէլէ պիլէյիմ՝ : „ () յանտը՛ր պէնի՝ Վէ վամ՝ եաբլաշ քու լունա : Սէն թութուշտուր քալպինի , զապտ էյլէ կիւրէյինի , վէ իճրա էտիպ

„կէօստէր աղիմ՝ մուհտպէթիսնին թաթ-
 „լըլընը: Վիճէ կէճ սէվտիմ սէրիէս-
 „կի կիւզէլիք. ըսքին քէնտի հաքկրմա
 „պիր քարար եէնի: Սէն տէրօնիմտէ
 „իքէն Սուլթանըմ՝ հարըճլէրտէ արար
 „ըտըմ պէն սէնի: Ըրար ըսըմ, վէ լա-
 „քին վարըղա էրէնլէրին հիւսնի լէթա-
 „ֆէթիմտէ, քի օլ սէպէպէ չօք սէֆա
 „տիւշէրիտիմ՝ նէշէ շիրքինլէքլէրէ: Սէն
 „պիլէմճէ օլմսք իլէ՝ պէն պիլէնճէ տէյ-
 „իլ իտիմ: Սէն սէս վէրիպ քուքթար-
 „տըն քէնտի սաղըրըղըմտան, վէ ըշ ըք
 „վէրտին տախի ալիլիկիմէ: Սէվլամ,
 „նուրի շէֆաֆըմ՝ աղիմ թաթլըլընըն
 „չէշնիսինի տույմատա պէնտէքի աչք
 „չօղալտը, աճ օլտուղումու տույտում,
 „վէ արգում կայեթ արթտը պիլէնճէ
 „պիրլէշմէյէ“:

(Ը) տէմ հապէր վէրիլտի ենպա
 պիր կիւն թային էթմէյէ մկրտութի ալ-
 մաղա: Իմտի պէշ այտան սօղրա հազ-
 րէթի խսասէնէսի 387, աւաղ շարաթ
 կիւնիւ (Գ) գոտիմոս, էվլատը, վէ տօստու
 Ըլիպիոս՝ նր Ըմքրոսիոս Սիլան ենպուն-
 տան իւշիւ պիր աւաղանտա մկրտել օլ-
 տու: Օյէյէճէ քարար վէրտիքտէն սօն-

րա պու սբ խորհուրդա, նաբլ օլունուր
քի՛ սբ Մբրոսիոս (մալմ օլարուք քեն-
տինէ քիխտէի շէրիֆին աղիմ՝ ֆայտօի,
վէ մէմ ֆաաթը՝ պու սղիմին էմէյի, վէ
խաթրէսի իլէ) իւքսէք մաքամտէ օրու-
մուշ օլա Օգեղ ՄԾ Գովաճաննէ իլա-
Տիսինի, վէ սբ Օգոստինոս քարշըլըղը-
նը վէրիպ՝ և զբէլ ՏԷ Խոսարձաննէ,
պիրլըքտէ հանէ պէ հանէ իճատ էթմիշ
օլալար օլ իպատէթլի շիւքրանէ մէթի-
Տիսինի:

Վէ թէքրար տօղտուղունտա սբ Օ-
գոստինոս վաֆթիլ սուլարը իլէ եենի
էօմիւրէ՝ քավի պիր նիյէթ քօտու էօմ-
րիւ օլտուքճա կիւնահտէն սաքընմաղա,
վէ քատիմ փաքըղ ըլա վէ սալիՏիք իլէ
կէչիւրմէյէ էօմրիւնիւ, նիճէ քի վաճիպ
խտ Քժ Լ Ֆէնտիմիզին թէվապիսի օլանա:
Իմտի օլ վաքիթտէն սօղրա կէչիճի սէ-
ֆայէրտէն եօղ ուտու պիր նէսնէ, քի հօշ-
լանտըրսըն քենտինի ֆէրահիյէթ վէրէ-
րէք: իլա ճիւմէտինտէն տէ օօսանըպ իք-
րահ էտէր իտի: Վէ պու սէպէպէ ֆիքիբ
քօտու թէղվարի Միրիկէյէ տէօնմէյէ,
վէ քենտի վէթանընտա բուհանիլիկէ
թալիլ ամֆիճէ եաշամաղա: Իմտի քէն-

,,իչին պունճա թէլաշ եքտիղա էթմէղ :
 ,,Եւ մահալտէ էօյիւրսէ՝ անտէ կէօմիւլ-
 ,,սիւն , անտէ եաթարն շիւրհուսին , լա-
 ,,քին սիղտէն տիլէյիմ պու քի հէր նե-
 ,,րէտէ պուլունսանըղ ունու թմայրպ անա-
 ,,սընըղ Ֆաքըր վալիտէնիզի նը խորան-
 ,,լար էօյիւնտէ“ : ( ) լ զէման ( ) գոստի-
 նոս տէօնէր տէր . ,,Եւ վալիտէ՝ սա-
 ,,հիհ ինանայր մ մը . կիւճիւնէ վարմայօր-
 ,,մու պէօյլէ վէթանտէն իրաք պու
 ,,քուրպէթտէ էօլմէսի : ( ) ղուլ տէր՝
 ,,պիզ եաքըն ըղ տայմա Վլասըմըղա հէր
 ,,նէ մահալտէ օլսաք : ( ) իւպհէմ եօք
 ,,տուր քի՝ սօն մահչէր կիւնիւ պու թէն
 ,,օլ մէվլալի քուվէթի հէօքիւմաթը իւ-
 ,,զէրէ՝ ճիւմլէ թէնանի բուհլէր տիրիւ-
 ,,տիկինտէ պերապեր տիրիլմէյէ“ :

Եւմտի պու իհտիքաթտէ , պէօյլէ ա-
 զիզ քարընըն միւպարէք ճանը , քէյֆի-
 նի պօղմոսընըն տօքուզունճու կիւնիւ , էլ-
 լի ալթը եաշնտա ֆանի թէնինի պրոա-
 քըպ՝ կէօշտիւ էպէտիլիկէ : ,,Ղ՛էնապէ-
 ,,սինի քիլիսէյէ կէօթիւրտիւքլէրի վա-
 ,,քիթ , (տէր ( ) գոստիինոս խոստովանուի
 ,,քիթապընտա ,) պերնըր կիտիպ տէօնիւն ,
 ,,ճէյէտէք կէօզլէրիմտէն տամյա եաշ

,, արբթմամբընմ , քի ատէթ իւզերէ օ-
 ,, լան մէ հսունի Ֆիղանլերէ , վէ թէլէֆ
 ,, օլան եաշերէ հիչ լայրք կէօրեմէտիմ .
 ,, զիրա պու ազիզ վալիտէմին էօլիւմիւ
 ,, պէ էօմիւրէ պիր կէչիտ օլմար իլէ'
 ,, աղլէյիպ եաշ տէօրմէսի կերէքմէղ իտի
 ,, անէ : Հաքանիէթ իւզրէ պէն պունա
 ,, վուքուֆ ուտում քէնտի թապիաթընըն
 ,, կայէթ հազիմլիկինտէն , սատրք տին
 ,, տարլղղնտան , վէ սիւրսիւյիւ էօմիւր-
 ,, տէն : Իշեր վաքթ իլէ սյըպլայան օ-
 ,, լուրսա՝ պէնիմ տէ տէօրտիւլմէ ազիզ
 ,, վալիտէմ իչին պիր ալ կէօլ եաշը ,
 ,, քի հայլը դէման սէլէր կիպի կէօլ եա-
 ,, շը արբթմըլ ըտը պէնի թէօպէյէ վար-
 ,, տըրմաղա . տիլերիմ քէնտինտէն՝ քի
 ,, քերէմ էտիպ աֆ էթսին զայրֆլղղմը .
 ,, վէ էյէր իլհաք իսէ քարտաշ մուհա-
 ,, պէթինէ՝ քէնտիսի տէ աղլէսին պէնիմ
 ,, կիննահլէրիմի" :

( ) ստիայ թօփրաղնտա էտա էթ-
 տիքտէն սօղրա ֆարզ օլան սօն պօրճու-
 նու վալիտէսինէ սք ( ) գոստինոս՝ թէքրա-
 րէն քալքըպ Հոօմայա կիթտի , վէ անտէ
 սէօհպէթ իլէ վէ քալէմ իլէ չօք չայլը-
 տը մանիքեցիլերի եօլա Վէթիրմէք իչին:

Մէ օ շէհիրտէ վէթանընա տէօնմէյէ մի-
 նասիպ էյամընը կէօղէտիր իքէն, նաքը
 օլունաը՝ քի սը ( ) Գոստինոս պիր կիւն
 տէնիղ քէնարընտա կէզինիպ՝ տէրին
 տիւշիւնճէլէրէ տալըպ ֆիքը էթտիկինտէ
 մէվլավի թարըքլէրէ վուքուֆ օլմաղա,
 վէ ալիմ՝ իւչ սիֆաթըն նաքլէ կէլմէղ
 սրըրնը ետղըյա կէչիրմէյէ՝ քումտա չու-
 քուր քաղըյան պիր չօճուք կէօրմիւչ
 օյա : Տէօնէր չօճուղա պաքար, վէ սիվալ
 էտէր՝ նէ էտէյօրսուն տէյի : Չօճուղըն
 ճէվտալը քի՝ օրաճըղա տէնիզի սըղտը-
 մաք տըր մէրամը : ( ) Վաքըթ կիւլիւմ
 սիւնիւպ պու էճայիպ ճէվտապ, տէօնէր
 տէր օնա . ,, Քապիլ իշֆի ա չօճուք“ :
 Պունա քարչըլըք չօճուք ճէվտապ էտէր
 քի . ,, կէրչի սէյլէտիյիմին իճրասը սանա
 ,, քապիլսիզ շէյ կէօրիւնիւր, լաքին պուն-
 ,, տան զիստէ քապիլսիզ օլսա կէրէք
 ,, միւրատ էթտիկին մատթէ : Եանի՝ ին-
 ,, սանի զէյին իլէ Մէվլա թարըքլարընա
 ,, վուքուֆ օլմասը , վէ ալիմ իւչ սի-
 ,, ֆաթըն նաքլ օլունմաղ սրըրնը քիթա-
 ,, ոլէ կէչիրմէսի քապիլսիզ մասլաաթ տըր :
 Պունու սէյլէտիկինտէ կէօրիւնմէղ օլ-
 տու :

Պու թարսիրաթը իչնն նք Օգոստի-
 նոս իղլամ օրսարք քենտինէ պիր նասա-
 հաթ տէյի պէլլէյիպ եազտըղը քիթապ-
 լէրի պու մատթէ իւզէ, ինէ թէքմիլ թէվ-
 թիշ իտէրէք էլ քոսու տիւզէթմյէ . վէ
 օլ վաքիթտէն սողրա թէքքարէն թալիպ
 օլուպ իլէրլէմտի պունճա տերին մէյ-
 լալի ազլմ, վէ սլը մատթէտէ : Եօլ-
 լար ազըտըղընաս կէմիյէ կիրիպ էնճամ
 եէթիշտի Վ. փրիկէյէ 38% սէնէսի : Սա-
 հալինէ վարընճա պիր քաչ տոստ իլէ
 քէօյտէքի հանէսինէ չէքիլիպ թէմմոմ
 իւչ սէնէ սըքը սպաշխարանըլար իլէ,
 վէ քիտտիեանըղա վաճիպ հայրը ամէլ-
 լէր իլէ կէչերտի կիւնլէրիի : Պիր քա-
 րար տօվա իլէ օքու մաղ ըտը կիւնտէքի
 մապլասթը թոսիհ էտիպ թէքմիլան աշնա
 օլմաղա նք քիթապլէրէ : Կպին պու
 միտմալ իւզրէ թու թաուղու թարքընըն,
 վէ իւչէտիկի ազիղ ամլլէրին սէտասը
 չար էթրաֆա չավ օլուպ օլ քէօյտէքի
 մաֆիճէ սըղընաղը մաշալտէն չէրիպ
 մէյտան պրորտը պիր տոստուննոն րէ-
 ճասը, վէ եալվարմասը, քի վարըպ շիպ-
 պոնպա պիլէսինճէ քօնուշուն : Վալ-
 տը քի նքուն ֆիքրի տոստու իլէ կէօ-

րիւշիւոյ տալէթ էտիւ պանտրըրոյ քէօյէ
կէօթիւրմէք իտի. պու ումիտ իլէ եալը.
Նըղըըը պըրաքըրոյ շէհրէ տէօն:տիւ :

Հոյպոնայա վարտըքտա տօստուՆուՆ
հանէսինտէ տաքին օլտուղու վալիթ՝ Սա-
լէրիոս միմլէքէթին եպսու մինասիւպ վա-
քիթ պուլուպ արղ էթտի օ կիւնլէրին
տէվինտէ ճօմահատընա պիր ալլմ քա-
հանայա միւհտաճըղընը, քի քէնտի
հըղմէթինէ, վէ իհտիեարըղընա եարտը-
մը տէյսին : Կմտի ( ) գոստինսոսու սէչիւպ
Փաքատ իօմինի անտըղընտա, րազի օլ-
տու ճօմասթ ճանը կէօնիւլտէն, վէ վա-
քիթ կէչիւրմէչիւպ ճիւմհիւր իլէ սէյիթ-
տի հապէրինի վէրմէյէ : Կքին նը ( )-
գոստինսօ քի՝ մանսուպ քէօլկէսինտէն,
վէ պէօյիւքիւք նամընտան թիթիւրէր իտի՝
րազի օլմատը պոնա, անճաք նաֆիլէ :
Օ իրա պիր կիւն քիլիսէյէ վարտըղընտա
պատարագ իշիթմէյէ՝ եաքայը էլէ վէրտի :
Վիմնէ քուլաք ասմայըպ էօղիւր տիլէ-
մէսինէ, նիեաղ էտիւպ եալվարըպ կէօզ
եաչը տէօքմէսինէ, վէ թիւրլիւ վէսի-
լէլէր իրատ էտինմէսինէ. ճէմի ճօմասթ
եէք աղըղ պիր սէտատէ տիլէտի լայըք
կէօրիւպ ձեռնադրել օլմասընը : Կնգ քէ-

զալիք հեմն զօրսւքի պաշընա էլ քոյարաք
 քահանայ էթտի : ( ) Լ զեման տիլէսի ,
 քի քիլիսէյէ միւթալիք օլան պօստանը
 քէնաի էլինէ թէսլիմ էթսինլէր պլր մա-
 նաստըր միւճէթթէտէն քուրմաղա , վէ
 թէքմիլ օլտուղունտա նէչէ աղիզ , ու
 ալիմ ատէմլէր իլէ տօլտու : « Գունտան
 մատէ՝ ալէ քանուկար եազտը թէմչիէթ
 վէրմէք իչին անտէ սաքին օլանա , քի եօ-
 լունճա վարտըրսըն ինճիլի շէրիֆին թէք-
 միլիկինէ : Ե քոյէ քի՝ օլ քանուկար
 սօղա նէչէ կրօնաւոր կարգլարըն ճիւմ-
 հիւրիւնտէն քապուլ օլունտու , քի հայէ
 կիւնիւմիւզտէ քապտէթքեար , վէ աղիզ
 ճօմասթ տըրլար նք քիլիսէտէ :

Պու աղիզի տօնատան թիւրլիւ ճէ-
 սիմ հիւնէրի վէ իլմինէ պահատուր , ճէ-
 սուրլիսանի՝ Վալէրիոսուն կէօյնիւնիւ մէյ-
 իլէնտիրտի ալահանի քէլամըն իտարէ-
 սինէ օնու թայըն էթմէյէ : Ե քոյէ քի
 կայէթ ալէ էտա էտինճէ թէքմիլ պու
 հըզմէթմինի , մէվլավի քէլամընըն սուա-
 քեալը տէնիլտի : ( ) Լտու քի Վալէրիո-
 սուն էմրի իւզէրէ Վալտիտանիայա վար-
 մաք իքտիգա էթտի , քի վազ վէրմէսի
 իլէ օլ մէմլէքէթտէ չօքտանքի ատէթ

օլան, կայեթ քրիստիանըղա զիւլ՝
 թիրուիւ ճինս սէյիւէրտէն փարի՛ն կէ-
 թիրէ օլ ասի ճամաւթը, քի թէմիզ լիսան
 իլէ վաղ վերմէսինի տիյնէ: տիկինսէ պաշ-
 լատը էլ չըրիարաք մէտհինի օքումաղա:
 Պի, եվթատ փէտէրինէ պիլտիրի: կիպի՝
 հազոր էօզի: ր տիլէմէք իլէ, վէ սատըք
 թարիֆինէ ճէվապ պտը, քի օլ մէթիհ-
 լէրտէն իսէ վերտիկի քարոզարն, օսա-
 նըպ վազ կէլմէքսիզ իճրասընը կէօզէթ-
 սին: Լչրթէսի փազար քարօզա տուր-
 տուղունտա կինէ ճամաւթ իքիտէ պիրտէ
 պիր հայը էլ չըրիարաք տէօնէր մէտհի-
 նի օքուր: Տէօնէր թէքրար օլտըր իֆա-
 տէ էտէր էօզի: ր տիլէմէք իլէ, կէօյա
 պիլմէյօր կիպի պունա պիր չարէ արար:
 „Լչյլէ պիր եօլ թութ քի, տէր իհտի-
 „եար եպօ՝ ճամաւթըն աղէսին, վէ ֆի-
 „ղան էթսին. զերա տէյիլ տիր մէթիհ
 „վազ վերմէնին իճրասը, իլլա-փիւշման
 „օլմաղա վէ թէօպէյէ կէօզ եաչը կէ-
 „րէք“: (Օ) տէմ սը (Պ) օոստինոս թարզը
 ասէր եօլ թութուպ՝ թէհտիրլի լիսան իլէ
 ճամաւթըն կէօզիւնտէն սէլ կիպի եաչ
 տքորըր: Վէ անտէն սօղլա հէր քէշ
 ֆիղան իտէրէք աղէտի տէյի պիլտիրտի:

կինտէ՝ ճեվապ այտը՝ քի շինտի նի հայե-
թինէ էրաին: Այնչյէճէ քեմ հույլարըն
երլլանմըշ քեզըլէրինի պաշտտը քազը-
մաղա, վէ քեմ ատէթ օլանը իքտիզասընա
կէօրէ եօլունա վարտըրմաղա. զիրա կիւն
պէ կիւն սէօնմէտէ խտի հէր թիւրլիւ
ճինս թաքտիրաթ, վէ զէմանէ զանցասը՝
վէրտիկի. քարողլարըն թէհսիր իտէն
զարպընտան, կիւնէշին շիտտէթինտէն է-
րեյէէր էքսիլէն՝ երզըլան քար միսալի:

Ա է պու քատարա ֆաքաթ քանահա-
թը օլմայրայ պաշտտը տախի մէյտան օ-
քումաք իլէ ճէնկ աշուպ կիւլէշմկէ, վէ
եէնիպ ալթ էթմէյէ օլ էսնալէրտէ զու-
հուր իտէն եանղըշ վարդապետութիլարը
վէ մյտանա չըքան հերետիկոսլարը: ( )
Թարզ մէթին կայրէթէ վէ ճեսուրըղա
մալքը իտի՝ քի հերետիկոս պէլասը, վէ
շնորհաց վարդապետի իամինտէ մէտհ օլուպ
սէյլէնիւր իտի կիւն տօղուսունտա: Իմտի
սը շերտնիմոս վէ սը Ապվինոս, վէ վար-
թին ալիմլէրի չօք տէֆա պիլէսինճէ
մքտուպաշտըլար րտը ֆէթվասընը ալ-
մաղա: Ապթին ալիմի տէյի սալթ ( )
զոստինոս ուտա ճէմ օլան ժողովըլար-
տա քարար, վէ մանա վէրէն չէթին միս-

ճատելէլերէ. շէօյլէ քի Սայերիոս Հիպպոնա շէհիինին եպսու շիֆէյէ վարտը՝ քի վաքթ իլէ պիր աթոռ հալի քալմատա՝ օրա ջօպանլըղընա էլինտէն քափմասընլար տէյի, ժողովք իչինտէ օնու քէնտինէ վէքիլ տիլէտի, վէ միւրատընա էրտի: Իմտի պու մատթէ իչին օլ այալէթին եպնլարը թէքմիլ ճէմ օլուպ, վէ սք (Գոստինսուոն րատէթինէ պաքմայըպ՝ հազրէթի Իսանըն իւչ եիւզ տօքսան պէշ սէնէսի, քըրք իքի եաշընտա իքէն պաշընա էլ քօյարաք եպն էթտիլէր ճէմ օլան ճօմանէթին քապուլ էթմէսի իլէ վէքիլիկինի: Սէ լաքին պու մասլահաթա հերետիկոսլարըն ճիւմլէսի հէյպէթտէ քալըպ՝ շաշըրտը թէտպիրինի, քի ջօք տէֆա նաֆիլէ, աշիքեար միւճատէլէյէ տուրմաղա պիլէսինճէ տալէթ էթտիքտէն սօղրա՝ եա կիրիշէմէտիլէր, եա մէճլիստէն հիճապ իլէ կերի տէօնտիւքլէրինտէ, ջօք քէրէ տուղաք քուրուպ՝ էօլտիւրմէք իստէտիլէր: Վաքին Հաք (մասալէ տայմա թիւրլիւ միւճիւզաթլէր իլէ նէչէթէ հլլքէլէրտէն քուրթարտըղընտարէզիլ օլտուլար, վէ հաքիմ թէրաֆընտան օլասիլէրէ քարշը հէօքմ օլան քաղէպլէրի

րէճա կտիպ հէր տէՓա թէվս իտեր
իտի:

Ահօհպէթ իլէ քանտրոմաք սուհու-
լաթ իլէ, վէ թարաֆկիր զլանլէրի ույ-
տուրուպ պարըշտրոմաք մէվլավի պիր ի-
նայէթ իտի քէնտի ըուհինէ: Տէօրտ
եիւղ օն պիր սենէսի Աարթագինէ ժողով-
քու Տօնաթոսլուլար հարկընա ճէմ օլ-
տուղունտա, ֆաքաթ նը ( ) գոստինոս ու-
տու մէճլիստէ օլան, վէ իքի եիւղ սէք-
սէն ալթը եպնու սէօղ կէշիրիպ քանտը-
րան, քի մանտուպունտան հէր քէշ ըա-
զի օլարաք պիրլիքտէ սէօղ վէրտիլէր կէրի
տուրմաղա, էյէր հերետիկոս թարաֆը
եպնլար սուլֆ օլուպ պարըշմաղա միւրատ
իտերլէր իսէ: Չիւնքի ճօմաաթ իքրահէ-
տիպ թահամիւլ էտէմէզ օլտու, իքի
եպս պիրի պիրինէ հասիմ պիր շէհրտէ
կէօրմէյէ:

Տէօրտ եիւղ օնպէշ սենէսի, Տիտ-
պօլիս ժողովքունտա Յովհաննէս Արուսա-
ղէմ վաթրիկի, վէ ( ) ըրոսիս վաքթին
նամտար ալիմի օլ մէճլիսէ տալթիթլի,
էմի օլտու Ալէլակիոսա հուղուրա չըքրպ
աղնաթսըն տավասընը: Իմտի թէվթիշ
իտերէք սօրտուլար իսէ օնա՝ տավա

Թուժտուղուն մատթէ (Օգոստինոսուն տերսինէ վէ եազըսընա մըթապըքմըտըր, էջրէթտիկինէ վէ ֆէթվասընա գարշը օլմայա: Շէվապ էթտի օնլարա՝ քի եօք տուր պէնիմ մուզարամ՝ քէնտի տերսինէ վէ ֆէթվասընա: Պու թարզ ճէվապա մէճլիս հէյպէթտէ քալըպ եեր աղըզ պաղըրտը, քի « Պէլակոսուն հարկը եօք » տուր, տավասը տիյնէնմէսին, հէր » քէշ քեաֆիր պէլէսին, վէ հերետի- » կոս »:

Տէօրտ եիղ եիրմի իքի սէնէսի: Ըստամպօլ պատրիարքը Աեստորուն սէպէպինէ՝ արեելք քիլիսէտի իւչ աթոռլարէ էլէ օլ տինսիզլին սաչտըղը աթէշինն զարպընտան թուժուշտուղունտա, քիւչիք իմէողոս չէզար չարէսինէ պարքնճա՝ ումիտ քօտու եալընըզ Օգոստինոսա, օլ եանկընը սէօնտիւրիւպ քարար վէրմէկէ կէրէք միճատէլէյէ վէ կէրէք իւչ աթոռու պարշտըրմայա: Պու էճիտէն մարսուսէն պիր նամէ եազտը օնա թուժուլաճաք մէճլիսէ տավէթ էթմէյէ. անճաք օլ էնպէրտէ՝ ահրէթէ կէօչտիյիւնտէն վարամազ օլտու Արիեսոս փղովքղնա:

Պունճա ալիմիք շավքը, վէ քեա-
 միլիք ըուպպէսի վէ իհտիպարը, հէր քէ-
 շին տէ մալիմի, վէ իբրարը օլմաք իւզրէ,
 չօք շաշաճաք պիր իշ տիր, վէ կէօրմէսի
 թաճուպու. զիրա շանը նէ քատար ա-
 տէթտէն իւստիւն, վէ նէ քատար զհատէ
 քէնտի լայրը. կինէ կէօնիւլիւզիւլիւ
 տահա զհատէ իտի: Իմտի քէնտիսի տայ-
 մա էթմա պիլէրէք Հոօմատարի աթու-
 ռուն իթաաթընտա քիմսէ ( ) գոստինօս-
 տան զհատէ օլմամը տըր, վէ իհթիրազ-
 տէ: ( ) Լ քէմալի մէրթէպէ աշիմ ու ալէ
 իլլին սահիպի առէմ ապլա ունուտամատը
 քէնտի էթնալըղընը, վէ ճահիլիլինտէ
 եօլսուզ թութուղու հարաքէթլէրի:
 Իմտի պու թարք կէօնիւլիւզիւքրու-
 հինէ մալիք օլմասը իլէ եազտը խոստո-
 վանութի թապիր օլունան թաճուպիլ քի-
 թապընը, քի անըն իլէ քարչըլք վէրէ
 պիլսին, պիր փէլէսէնք օլարաք ազիմ
 ալիմիկինին իհտիպարընա, վէ ազիլի-
 կինին շանընա, նաքլ էտիպ պիլտիրէրէք
 հէր պիր թաքսիրաթընը սատըքանէլիք
 իլէ: Ուստասը իլէ շայրտ թապիր օլան
 քիթապը չօք աճայիպ սէօհպէթ տիր
 Ըճատուր օղու իլէ, եանի օ էվատը քի,

նատիրի ֆէհմէ վէ ֆէրասեթէ մալիք՝
 պիր քարար փէտերինի թիթերէթմէտէ
 իտի, նիճէ քի սբ ( ) գոստինոս քէնտի-
 սի իբրար իտեր: Մաքին նաղիք չօճուճա-
 ղը, տահա եէշիլ ֆիտան իքէն՝ շաքիւսա-
 լէ էմր էտիպ չէքտի ալտը էլինտէն. Սո-
 ղոմոն իմաստունուն զիբրինէ կէօրէ, քի
 չիւրիւրիւք պիր թարրք սարմասըն անր:

Չար էթրաֆը քուշատան պունճա
 աղիմ՝ մալիմնսթ՝ քիպիրիք իլէ սբ ( )-
 գոստինոսու շիշիրէմէտի իսէ՝ օրումասը,
 եսզըսը, վէ նէչէ ղուհուր իտէն աղըր
 մասլասթլերի՝ իպատէթէ, տօվայա օլան
 քըզկըն աշքընը ասլա սօղուտամատը:
 Պու աշք իլէ պիր քարար թիւթէն եիւ-
 րէյի պիր տիւղիւյէ թութուշան Մլլահա
 մուհապպէթի այան էթտի մէվլավի լութ-
 ֆուն տօլուլուղունու էլիմֆի պերոնիպէն
 Մապպի իմասալէյէ արզ շէլմէլէրէ իլէ
 իրտմուկան շիլմապը. քի օլ քիթապ-
 լեր իլէ տերօնի ամէշինի սօղութմաք ի-
 չին սէօյլեր իտի Մէվլայէ. „Սէն մու-
 „հապպէթ օրունու տէյտիրտին իւրէյիմէ,
 „շէօյլէ քի Մապպիմ իլիկինէ սափլանտը.
 „լաքին օլ քըզկըն տէմիր մուհապպէթ
 „եարէսինին իչէրիսինտէ քալտը“ : Պու

րէպոյանի աթէշ Ֆիլերինէ բշքք վերույ՝
 եիւրէյնի թուժուշտուրուայ՝ կիւն պէ
 կիւն կայրէթինէ մէթանէթ վերիւր իտի :
 Շէջլէ քի զկար էթմէք իչին, թուժու-
 շան եիւրէյնի քէնտի էլինտէ եազմաք
 պու ազիզին սուրէթինի չէքմէտէ, թաս-
 վիրճիլէրէ ատէթ օլմուշ տուր :

Ապէթ մուքայէթ իտի քէնտի սա-
 լիճիկինէ, վէ օլ սէպէպէ՝ պալա քոյլը
 օլմազ ըտը՝ քի էն եաքընաքրապատը տա-
 խի պաք պատրպ հանէսինէ պիլէսինճէ
 կէօրիւշէ իտի : Ալլա թէօպէյէ կէլտիք-
 տէն սօղրա շարթ էթմիշ իտի՝ կէօզլէրի-
 նի քալտրօրպ պաքմամաղա միմպաթ զէն-
 նէ եիւզիւնէ : Աօղ ուտու մուհապէթինին
 էօլէիւսի, վէ քարարը Ֆուքարէլէր
 հաքիլնա՝ տէմէք իլէ . « Ապն իրատը՝
 ,, Ֆուքարէլէր մալը տըր . աճ օլան պիր
 ,, Ֆուքարէ եպնարանտա էյէր տօյամազ
 ,, սա, լազըմ՝ քի եպն քէնտի փայընը
 ,, պրոաքրպ տօյուրսուն օլ ֆաքըրը » :

Պասլ էտիպ զէմմ իթմէտէն քայէթ
 քաջընըր ըտը . վէ աֆ իտէմէզ իտի
 պոնճա քէմ թապիաթէ մէշկիւլ օլանա,
 շէջլէ քի տէրլէր իտի . « մուֆասսալըք
 ,, Օգոստինոս եպնուն սէօհպէթինտէն

„սաքրները, վէ հուզուրունտան քաչար՝
 „նիճէ քի եանղըը քելամ իւրքերսէ
 „մէճխսինտէն“ : Իմտի եաղտըըմըը ըտը
 եէմէք օտասընըն սօյասը իւզէրինէ պու
 նասասթը. եանի՛

Օէմմ իտէն քիմ իտէն իչէրի կիրմէ,
 Լասաք տըը կէրի տուր, վէ թասամ
 իթմէ :

Սիւրատ էտիւզ չօք չալըտըը, քի նբ
 Մարկոս աւետարանիչին աուաքեալլար-
 տան տէրս այըպ քուրտուղու միմվալ
 իւզըէ Իսկէնտէրիէտէ՛ քէնտի քահանա-
 լարը հանէտաշ օլմաք իլէ պիրըկքտէ եա-
 շասընլար : Իմտի հէր պիրիսիսնէ՛ պաշկա-
 ճա պիրէր օտա եմքսարանտա, վէ քա-
 նունճա նաֆաքա թային էթտի՛ քի մու-
 քայէթ օլունլար ճօմասթ հըզմէթինէ :
 Պու քայլէլէր իլէ կինէ սըք Փիքր էտիպ
 տալար ըտը Վէլամ Ուլլահըն թէն ալմա-
 սը սըընա, քի կայէթ եիւրէյինի եու-
 մուշատարաք՝ կէօլէրինտէն պիր քարաք
 եաշ արժասաաք տէր իտի. „Սանա է-
 „Փէնդիմ“ Լամ Լօուպ հըզմէթ էթմէ-

Օգնանէ իտարէսի խամ թամաճ
 քայլեսինտէն՝ ոչ թարզ սաբընըր ըտը ծ
 քի քիլիսեսինէ տտիսի պիր վաքըֆ պը-
 րաքմասընը միւրատ էտէնէ նտասաճաթ
 վերիւ՛ տէր իտի . « Էլլալ վարիէ թինտէն
 ,, մերաստէն մաճրում պըրաքան էվլատլէ-
 ,, ըրի՛ հէտիլէ էթմէք իչին քիլիսէմէ ,
 ,, պէնի պըճաքըպ պիր ախէք եպիսկոպոս
 ,, արասըն : Եւր Լլլաճ իտտերսէ՛ ումու-
 ,, տում վար , քի պիրիսինի տէ պուլմազ » :

Վիճայէթ՝ եաշընըն իքտիզասը , չէք-
 տիլի միճնէթլերտէն պիր քարար չալը-
 մատան աղըրաշտըղը իչին՝ սօն մէնզի-
 լինէ եաքըն օլտուղունու պէլլէտիկինտէ .
 տիլէտի ճօմաաթտան՝ քի թայըն էթսին
 Էերաքլիոս քաճանայը պիլէսինճէ փայ-
 լաշմաղա մէմլէքէթ քայկըսընը : Պու
 պօրճունա պէօյլէճէ քարար վերտիքտէն
 սօղըա՛ էլինէ ալտը եազտըղը քիթապլերի
 կէօզտէն կէչիրմէք իչին , սէօյլէմէք իլէ .
 ,, Լէ քատար չօք եաշարսա , վէ չօք օ-
 ,, քույուպ եազարսա պիր ատէմ՝ , ոչ քա-
 ,, տար զիատէ թանըր ճաճիլիկինտէ
 ,, եանըլտըղընը : Եմտի իլազըմ կէլիլ , քի
 ,, թէքրար թէվթիշ իտերէք նիզամա քօ-
 ,, սուն , զիրա ինսան հէր իչինի թէքմիլ

„կերեմեզ . էլ հուսուս չօք զհատե
 „մաթտէլեր իւզերինէ՝ չօք սեօյլէմիշ օ-
 „լուրսա“:

Եւ զտրղը քիթապլէրին սայրսը իբի
 եիւզ օթուպ իբիլէ վարտը՝ թէմամ սէք-
 սէն պաշըճա մաթտէլեր իւզերինէ . սայ-
 մայարաք եազտրղը մէքաուսլէլինի , վէ
 ճօմնաթա իբտիղա բարոյական քարող-
 լարընը : Պու տէտիկիմիզ թէվթիշ էթ-
 մէսի՝ սօն նիզամ վէլմէսի իլէ քէնտի քի-
 թապլարընա , սեօզիւնիւ կէլիալմասընըն
 մէշհուր պիր քլթապը տըր . քի անըն
 իլէ էյեր պիր շէյ հաք իւզերէ քալէմին-
 տէն քաշմըշ իսէ՝ թէմէլէթիւնի վէլիպ
 տօղրուլտուր : Ղէսուր իլմինէ կէօրէ
 եանղըլմասընա տախի ալիմէրին ճիւվէսի
 հէյպէթտէ քալըպ թաճիւպ իտէրլէր :

Ինճամը եէթմիշ իբի Լաշընսա սը-
 քը ապաշխարանքտան , վէ եօրուլմասըզ
 պիր քարաք չալըշմատան կիւնտէն կիւնէ
 վիճութի աղըրլաշարաք՝ փիր էհաիեար
 թաքաթը քէսիլմէք իլէ՝ արզիւլեր իտի
 Սէվլատէն վատ օլունան իւճրէթէ նայըլ
 օլմադա : Հաչսն Պօնաֆաշիոս պէյ կայ-
 էթ ինճինիպ կիւճէնտիկինտէն իւշիւն-
 ճիւ Սալէնտինիանոս չէզարա կարէզ սաք-

Լայր՝ Էօճիւնիւ պմայ իչին՝ չաղըրտը
 իսէ Աէնսերիքոս Մանտալ փատիշահնը՝
 քի սէքսէն պին սսկեր իլէ վարըպ ճէնք-
 լէշնէք իլէ Մփոիկէի զափտ էթտի, Աար-
 թադինէ, Հիպպոնա վէ Արտա շէհր-
 լերինտէն մատէ: Պրնճա բարբարոս սս-
 նէր կէլիպ պոստորը վաքըթ՝ նպնլարնն
 չօլու աթոռլարնը պրոպրպ քաչաը
 կիլէնտի: Լաքին սք Պոստինոս պրոա-
 քամաղ օլտու քէնտի ճօմասթընը, վէ
 չօք մէթանէթ իլէ նասահաթ վերիբիտի
 տայմա անլէրէ՝ քի տօվա իլէ, վէ ա-
 պաշխարանք իլէ հաք իւղէրէ Մլահնն
 տարկընլըղընը էնտիրմէք կերէք: Տախի
 չօպան քէնտիսի սիւրիւսիւ իլէ եիւղիւ
 քօլու քափանրպ, վէ կէօղիւնտէն եաշ
 տէօքէրէք եալվարըր ըտը Մէփսյէ, քի
 թահվիդէ կէլմէտէ էսիրկէմէսին չօպանը-
 նը տէօյմէյէ քէնտի ճօմասթընըն իւ-
 լասլըղընա պէտէլ: Լաքին պու զուհուր
 իտէն էլամէթլերին զարպի, վէ քուսա-
 վէթի էօյլէ պիր սորտը աճըքը եիւրէյ-
 ինի, քի հաստալանտը եաթտը: Պիր
 քաչ կիւն տրուսընտա քէնտի սօն սա-
 հաթընըն եանաշտըղընը թանրտըղընտա՝
 աշքու մուհապպէթ իլէ թէպիմ՝ օլուպ

Մլաճա, հազըրըզընը կէօրիւպ՝ իւչ մա-
 հիէտէն պերի շիպպոնա շէհրի մուհա-
 սերէտէ իբէն, քահանայ վէ աշխարհա-
 կան կէօզ եաշը տէօբիւպ չար էթրաֆը-
 նը քուշաթմըշ իբէն՝ տէօրտ եիւզ օ-
 թուզ սէնէսի, եէթմիշ ալթը եաշընտա՝
 ֆէրահ կիւլէր եիւզ իլէ միւպարէք ճա-
 նընը թէսլիմ էթտի Մլաճա:

Ազիզ թէնի կէօմիւլտիւ իւչ կիւն-
 աէն սօղրա վաճուպիլ իբրամ իլէ շիպ-
 պոնա շէհրիինն ուլու քիլիսէսինտէ . լա-
 քին էրթէսի սէնէ Աէնսէրիքոս փատի-
 շահ արիանոս մէսէպինտէ օլտուղու իչլին,
 Ափրիկէտէ օրան եպսլարըն ճիւմլէսինի
 տէ Սարաէնեայ ատասընա սիւրտիչիւ
 վաքըթ՝ պու ազիզ էմանէթի պիլէլէրին-
 ճէ ալըպ՝ օ ատատա կէօմտիւլէր: Ինճա-
 մը Լուպրանտոս Լոնկոպարտ փատիշահը
 հազրէթի Իսանըն եէտի եիւզ ընիքի սէ-
 նէսինտէ ֆէրման էտիպ՝ օրատան կէ-
 թիրթտի փալիա շէհրինէ, քի հասլա
 սնտէ թիւլպէսինտէ եաթըեօր պուլնճա
 պիմլնէնտ հազնէ:

Շիփհէ իչինոէ օլան քօրքաք
բարի ճանկերի եօլունճա վար-
տըրմաղա թիւրլիւ

Ն Ա Ս Ա չ Ա Թ:

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
PRESS

1953

Շիւփհէ իչինստ օլան քօրքաք
բարի ճանկերի եօլունճա վար
տըրմաղա թիւրլիւ

Ն Ա Ս Ա ՝ Ա թ :

Պ Ա Պ Ա :

Նապանդուլի հարկնա :

Սք եկեղեցինին վարդապետերինին տե-
մեսինե կէօրե՝ հնազանդութի ճիւմիէ
հայրր ամէլերին քրւավազու վէ կիւտե-
նի օլտուղու իչին՝ հեր նասահաթը իլե-
րիլէսե կերէք : Աէ օլ սեպեպէ պիլմէլի
տիր՝ քի Ալլահ վէքիլի քահանալարա
հնազանդ օլան ատեմ տէյիլ ինսանա, իլա
Ալլահա միւշիւս օլուր, քի նր աւետա-
րանտա զէքր էթտի էֆէնտիմիզ սեջլէ-

տոյննտէ, * Որ յեղ լե՛ ինչ լե՛ ։ Սա-
տը քանէլիք իլէ հնազանդ օլան ասլա իթ-
մեմիշ, օլմայան քուրթուլմամը, տեր
նը փիլիպոս ներեան : Սալթ աքլընա
պէյէնիպ հնազանդուիա քարը քօրքոյ-
ու հալլ էթմէյէ նասահաթ տիյնեմէյէն՝
շէյթան էվկալերինէ մեօհտաճ տէյիլ,
տեր՝ նը Ռեռնարտոս, ,,զերա քէնտի
,,տիր շէյթան քէնտինէ“ :

Վօրքմամալը՝ քի խոհեմ քըլավուզ
օլան էօյիւտիւնիւ վէրմէտէ եաղը-
սըն, եա սէնի թանըմասըն, եախօտ քէնտի
հալինի պիր թեմամ սէն քէնտինէ պիլ-
տիրեմէտին : Պու Ֆէսֆէսէլեր իլէ հնա-
զանդուլթի պիր քարար իճրասըզ քալըր :
Եյեր սէնին Ֆէթվաճըն թէքմիլ աղնա-
մը, վէ տիյնեմիշ օլմասա, եախօտ կէ-
րէյի կիպի աղնատամատըն իսէ, քէնտի-
սի սանա տէօնիւպ թէքքարէն սօրար
ըտը : Վալտը քի շաք թաալէ իբրար
էթտի լութֆօւնու, վէ եարտըմընը ճա-
նըմըզըն սէլամէթի իչին՝ քէնտինէ վէքիլ
օլանա, վէ պու քատարը եէթիշեր միւ-
նիւսլիյէ ճանը կէօնիւլտէն հալըր օլմա-
զա՝ քիթապլար միւճիւպինճէ :

Ըլլահ պիլտիրմէզ պիղէ ճանըմըզըն

Հալինի. լաքին՝ քէնտի վէքիլի ֆէթվա վէրէնէ պիլտիրիր՝ վատ էթտիյինէ կէօրէ: Իմտի ալիմ՝ քըրավուզտան իշիթտիյինն եէթիշիր, քի վարտըղըն եօլ էյի վէ սէլամէթ տիր, վէ պուլունույօր, տէրսէ՝ սէնտէ Հն էֆէնտիմիլին լութֆու վէ մէրհամէթի, իհտիմաթ էտիպ տիյնէ: Պիլէսին՝ քի հէր շէյէ հնազանդ օլմաղա տայմա պօրճլուսուն, հուսուսա պու մատթէտէ: Սիւ Հովհաննէս խաչակիր եաղար քի «ալիմ խոստովանահայրըն սէօյլէտիյիննէ քանմամաք՝ շիւփհէտիղ մաղրուլ» լուք տուր, վէ տին էքսիքիլի:

Իմտի հէր քրիստոնեայ պօրճլու տուր քէնտի խոստովանահայրընա միւնիւս օլմաղա. վէ կիւնահ սէպէպինէ տօղան քօրքույու սայմայըպ՝ սէրպէստ իպատէթ իլէ իշ թութսա կէրէք: «Օանն էտէրսին» քի՝ տէր նք Պօնալէնդուրու, խղճմտանքընա քարշը իշ թութմատտ սըն թէք» միլ հնազանդ օլարաք. վէ լաքին տէյիլ «կիւնահ, իլլա սէն պէօյիք սէվապ քա» զանըյօրսուն:

Եթթիշմէզ սալթ ամէլ իլէ հնազանդուլի կէօստէրմէք, իլլա իճրա էթմէլի տախի ֆիքր իլէ, վէ ըատէթ իլէ, եա

նի խտեմէյ իլէ սանա էմր իտէնին խտե-
 տիլինի, վէ նէ քի էմր իտերսէ ինանմաղ
 ըա: Աէ պիլէսին, քի աարւ հնազան-
 դութիւնուն թէքմիլ սէվապը՝ ըատեթ
 իլէ ֆիլքիինի թէսլիմ՝ էթմէսինտէ տիր:
 Օլ քուրպան քի սունուլմազա Մլա-
 հա հոգւոլ և ճշմարտութի՛ մաքպուլ
 օլանաղ: Խմտի սէնին էթտիլին հնա-
 զանդութի՛ թէվէքքիւլ, հաղըր, սեր-
 պէստ, ալէսէվիէ օլսուն: Թէվէքքիւլ
 տէտիմ, զիրա սէպէպինի սէն արամալը
 տէյիլսին, վէ Ֆաբաթ պո: Ֆիքիլտէ օլմալը-
 սըն՝ քի հնազանդ օլմասը պօրճ տուր:
 Հաղըր, զիրա հնազանդ օլույօրսուն Մլ-
 լահա: Աերպէստ, զիրա եաղըլմազ Մլ-
 լահա հնազանդ օլսուն: Մլէսէվիէ՛ զիրա
 հնազանդութիւն կիւնահտան մատե՛
 հեր շէյէ օլսա կերէք:

Սանա նասաթ վէրէն, վէ խոստո-
 վանահայր օլսն հնազանդութիւնուն է-
 մանէթտարը օլսուն Ֆարղ օլմասընա կէօ-
 րէ, եանի մէրհամէթլի, իպատէթլի, քեա-
 միլ, վէ ալիմ: Ինճամը պիլէսին, քի
 խոստովանահայրընտան մատէ թայըն իտէ
 պիլքիսին քէնոփիէ պիր ախէր քահանայը՝
 քէնտի միւշիլիլիւնիւ օնա տանըըլպ

Հալլ է թմեյէ, վէ նասաաթ ալմաղա: 'Աէ ճանկար կիւտեր իտի սը Գոան շիսկոս սա-
լէզեան նասաաթ վերմէր իլէ. վէ մէք-
տուսլաշմաղ ըլա՝ օլմայարաք անլէրին քա-
տիմ խոստովանահայրը. "Նասաաթ վէ-
"րէնէ, տեր, աշարըզ թէրմիլ ճանըմըզն
"մասլտամընը. վէ խոստովանահայրա
"Քարթաթ կիւնահ օլանը": Խոստովանա-
հայր տան չօք չէթին տիր նասաաթ վերէն
քահանանըն հրզմէթինին էտասը:

Պ Ե Պ. Բ:

Փորձութիւնը իւրերինն:

Փորձութիւտա օլմամըզ աշքեար նշամ՝
քի պիլի Ելլահ սէվէյօր. պունու տէտի
Հոզին սը: Օիրա Ելլահ սէվտիյի քուլ-
լարընը տայմա փորձել էթմիշ տիր: Պու
սէպէպէ հրեշտակ տէտի Տօրիթէ. "Աէն
"մաքօր. Լ օլտուղունտան Պարի Թաալէյ-
"է՝ լազում կէլտի, քի սէնի թէրձիւպէ
"էթսին": Իմտի լազում տէյիլ, քի Ելլահ
եալլարասլն տէՖ օլմասլնա. լաքին շե-
նոյ հը տիլէ՝ քի փորձութիու եհնէրէք
միւս արէքրատէթինի էտաէտէսին: Ալի-
լէշմէտէն սաքընան չէլէնկէ նայըլ օլմազ:

Սէն սրղըն Ս'էվլայէ՝ քի քէնտիսի սէնին
իլէ, վէ սէնին իչին տայմա ճէնկէշսին :

„Փորձու թիլար շէյթանի՝ ճէհէն-
„նէմտէն չըքմա տըր, տէր նը Սալէգեան,
„վէ լալին օլ սէպէպէ քասավէթտէ պու-
„լունման ալլահանի տիր, վէ ճէննէթ-
„հասըլաթը. աղաճընա պաքարսան՝ կայէթ
„աճը տըր, լալին մշվէսի թաթըլ“ :
Սայմոյըպ փորձու թիու քասպուլլան քա-
սէվէթի, քի անըն իլէ Ալլահ սէնի թէր-
պիլէ էտիպ իւճրէթինի վէրէճէք : Վոյ
վէր քի ըիւզկեսը էստին, վէ զանն էթմէ
քի՝ էափուք խըշըրտամասը սիլահ սէտա-
սը օլա : Սահիհի պու քի՝ Հաք թէայէ
հաղրէթլէրի սէվկիլիլիլ փէտէր միսալի՝
անձաք լայըք օլարաք իւճրէթինի ալմա-
ղա՝ ըայ վէրիւր փորձու թիա :

Սէ քատար քի զիատէ փորձու թի
ուզանըրսա, պիլ քի պէլլի նշան տըր կէօ-
նիլ վէրմէտիլինէ : Սալէգեանըն սէօ-
զիւ քի՝ „էէր վազ կէլմյօրսա շէյթան
„եիւրէյիմիզին քափուսուսու քաքմա-
„տան՝ նշան տըր քի իչէրի տահա կիր-
„մէմիշ : Տիւշման շամաթա իլէ սիլահա
տապիւանմազ, վէ ճէնք աչըպ քուշաթ-
մազ զապտինտէ օլան քալէյի : Լյէր

Ճէնկ ուզանըրսա՝ սահլահանէ իսպաթ տըր
 սէնին տայանտըղընա: Սէն քօրքայօրսուն
 եէնիլտիլինտէն տախի եէնտիլին վաքիթ:
 Ղաքին սէնտէքի քօրքու՝ այըրտ էթմէ-
 տիլինտէն տօղար՝ տույմայը հօշանմա-
 տան, տիւշիւնճէյի րատէթտէն, հարա-
 քէթ տույմասընը՝ քապուլանմատան:
 Ֆիքրի էթմէսի չօք տէֆա պաղը տէյիլ
 տիր քէնտի րատէթիմիզէ. զերա նք շե-
 րօնիմա չէօլտէ օլարաք, իստէմէյերէք՝
 Ֆիքրի հօմալը քատընլարըն մէճլիսինէ
 քէնտինի վարտըրըր ըտը: Լապաշխարանք-
 լարընտան վիճուտի սօվուք, տերօնտէ
 պիր ճէֆալը թէնանիլիք աթէշի թու-
 թուշուր իտի: Ղաքին կիւէշիր իտի չօք
 էզիլէթ չէքէրէք պու զալըմ ճէնքլէշմէ-
 տէ, վէ րատէթ վէրմէյերէք, չօք մէհ-
 սունլանըր ըտը. Ղաքին եօղ ուտու պիր
 թաքսիրաթը. վէ իլլա ճէֆասընընաղըր-
 լըղընա կէօրէ սէվապ քալանըպիւճրէթի
 արթար ըտը:

Պու սէպէպէ տեր իտի նք Լնտօն ար-
 քայ, „տեսանեմ. այլ ոչ հայիմ.“ կէօ-
 րիւրիւմ, Ղաքին պարմամ: Կէօրիւրիւմ,
 զերա Ֆիքրիմ հայալըմա կէթիլիլ տախի
 իստէմէտիլիմի, վէ Ղաքին պարմամ, զե-

րա րատեթիմ՝ քապուլ էտիպ՝ սնա հօշ
լանմազ : ,, կիւնահ՝ տէր նր ( ) գոստի-
,, նոս, օլ քատար րատեթէ պաղը տըր,
,, քի էյէր րատեթ եօղ ուսա, կիւնահ
,, օլմազ : Լըղալէր հօշլանմասը, վէ
հէյալ զարպը պազը քերէ եօյլէ սիր շի-
տեթլի տիր՝ քի րատեթիմիզին մէյլնի
եռուտար կէօրիւնիւր. լաքին պէօյլէ տէյ-
իլ տիր : Բատեթ չօք ճէֆա չէքէր, վէ
լաքին մէյիլ վէրմէզ . ճէնկէ տուրուր կիւ-
լէշիր, լաքին ալթ օլմազ : Աք Պօղոս ա-
նաքեալըն սէօյլէտիյի եզալէր քանունու
պու տուր, քի Ֆիքիր օրէնցիլի տայմա
քարշըլար . վէ իստեմէտիյիլի տայմա
տույուրգըր . վէ լաքին տույուլան՝ տայ-
մա իստէնմէզ :

Չօք տէֆա փորձութիւն կեօնիւլ
վէրմէտիյիլի Ալահ սամա պիլտիրմէզ,
քի քէնտի պէօյիլիւնէ միւնիւս օլասըն :
Ինտի քըլափուզըն օլան սանա տէրսէ՝
քի սէն գապուլ էթմէյօրսուն, եախօտ
րատեթ վէրմէտին . լահաթ օլ քօրքմա,
սահիհ ինանմալըսըն վէ քօրքմանալըսըն՝
քի պիր էյի թանըմատը, վէ աղնամա-
տը սէնի . եախօտ քէնտի հալինի էյիճէ
աղնատամատըն : Պունլար շէյթան տու-

զաղը տրո՛ւ հնազանդու թի՛ սեվապընտան
սէնի մահրում պըրաբմաղա: Ելեր իբտի-
զա օլսա քուլաք վերմէսի պու՝ շիֆէլէրէ՛
հնազանդու թի՛ ասլա պիր Եեր պուլա-
մուլ, նիճէ սեօյլէտիք իսէ քէնտի պա-
պընտա, վէ նաֆիլէյէ չըքար Լ լահըն վէ-
քիլլի:

Իւչ շէյ կերէք տիր պիր մահացու
կիւնահա. Եանի՛ մատթէ աղըր. թամ ֆի-
քիր. վէ թամ րատէթ քէմլլի: Պու-
միւլահազա Եէթէր Եիւրէյինի ոահաթ-
լանտըրմայա, հաչան շիֆէլէնիրսէն կիւ-
նահ իլէտիլինէ. զերա թանդըրտան գոր-
քան պիր ճանտէ պու իւչ թաքըմ շու-
րութ պիրլէշէմէզէր. լաքին մէթին րա-
հաթըք սալթ հնազանդըքտան տօղար:
Տինէ, վէ պիքիրլլի գարշը փորձութի-
լարտա Եիւզ պէ Եիւզ կիւլէշմէյէ վաքիթ
կէչիրմէ. իլա պիր թաթըլ պաքըշ իլէ
կէօզիւնիւ կէօյէ քալտըր. Լ լահա տախի՛
հալինի իֆատէ էթմէ, քի հէյալին մէ-
թանէթ պուլամազ օլտուն: Պաշկա մա-
լաթա պաք, էլինտէքի իշր կէօր ալթ
իւստ օլմաքսըզ. վէ ֆիքրինի տաղըտըպ
ճէվապ վէրմէ տիւշմանա՝ պիր շէյ օլմա-
մըշ կիպի: Պու թարզ տավրանտըղընտա.

մերուր օլուր եիւրէյին, վէ էվկա վէ-
րէն շէյթան ութանըր քաչար: Իմտի
պու փորձութիլար տախի էօմրիւն օլտուք-
ձա տայանըպ սէնտէ քալսա՝ ալթ իւստ
օլուպ քէնտինէ մերսք էտինմէ. զիրա
իւճրէթին արթար: Ընճաք քալի տուր՝
սայմա հասմինի, վէ էվկասընը՝ բուհանի
պապալարն, վէ ալիմ Խճաբանլարն
վէրտիյի նասահաթլարա կէօրէ՝ կայէթ
վինասիպ պու մատթէ իւզերինէ:

Պ Ը Պ. Գ.:

Տօլա իւզերինէ:

Մ տաճական տուվասընա հալէս պըրա-
քըպ էթմէլի. իլլա Յն էֆէնտիմիլն
սիասէթի իւզերինէ, վէ անտէն խոնար-
հութի, համբերութի վէ մուհապպէթ
մէյվէսի չըքարսաք կէրէք: Իյյեր մտա-
ձականտա, եա սայրը տօվալարտա պիշ
քուրաքըր տույարսաք քասէվէթ էտիպ՝
Ըլլահալիզէ տարիլն տըր, վէ պիզի իշլիթ-
մէյօր տէյի պէլլէմէմէլի. իլլա չօք տե-
ֆա քուրաքըր ըլլա օլան տօվա զիստէ
մարպուլ օլուր, վէ զիստէ իւճրէթի:
Պիզի հօշանտորումազ, լաքին զիստէ-

սինձէ Բլաս Տօլանըր. չունքի սըբլէթ
չէքերիզ քենաի աշքընա: Պիքը հտէլիմ
քի Յն էֆէնտիսիզ տէ տօվայա տուրաու
էճէլ հիյէթինէտէք քան թերլէյերէք:

Պազը քերէ զանն էտերսին քի
կերէք քիլիսէտէ, կերէք տօվատա նու թ-
քուն թու թուլմուշ օլուր, եանի պիր փու-
թա պէնզեր թաշ քեսիլիբոսն: Ապին
տիւշին քի, պէյլեր տիվան հանեսինի տօ-
նաթմաք իշին օլ սիֆաթլարտա կերէք.
նիճէ քի տուրույօրսան մէնէնտի թաշ իք-
տիզա Սէվանըն հանէսինէ: Տօյմա պէյ-
իւք փայէ տիր, վէ ազիմ տէվէթ ետ-
րատըրան ինսանա ֆաքաթ հաթտի օլմաթը
քենտի եարատանըն հուզուրունա չըք-
մայա: Հաշան պիլերէք մաքսուս ֆիլքիթ-
նի տաղթմազան քենտինէ կէլտիլիմտէ
թէֆտիշ էթմէսէն կերէք սէպէպլէրինի,
նաֆիլէյէ ըահաթսըզ օլմաթք իշին. հեր-
նէ թերաֆտան կէլսէ. Բլաս հա թէսլիմ օլա-
րաք՝ սէվապ գազան: Սք Պարանշիսկոս սա-
լէզաննէ թարզ տօվա վաքտինի կէչերտիյ-
ինի սիվալ իտէնէ պէյլէճէ ճէվապ վերիր.
,,Պիլէմէմ, տօստոււմ սանա զէքը էթմէսինի,
,,զիրա տուրուպ տիւշիւնմէմ: Բապսիմ նէ
,,քի կէօնտերիրսէ ըահաթ քապուլ էտէ-

„րիմ : Լէյեր նայիլ օլուրսամ թէսէլ-
 „լասընա՝ քէնտի մերհամէթինին սաղ
 „տէսահինի էօիէրիմ : Լէյեր քուրաք-
 „լըք տոլյարսամ , վէ ֆիքրիմ տաղլըր-
 „սա՝ քէնտի շէրահամընըն սօլ տէստինի
 „էօիէրիմ “ : Լէն ալէ եօլու պու տուր ,
 նիճէքի սէօյլեր . „Տօվայս աշքը օլան
 „Լլահըն համթըրիչին սէվսէ կէրէք տօ-
 „վայր . վէ Լլահըն աշքը իչին տօվայր
 „սէվէն՝ Լլահըն միրատընտան արթըք
 „էքսիք իստէմէզ : Իմտի հէր նէ քի պիղ-
 „տէ իճրա օլմուշ օլուրսա՝ պիլ քի օ տուր
 „Լլահըն մուպարէք րատէթի “ :

Թու թմաք իքտիզա իտէր, Սալէզնանըն
 պու նասահամթընը . „Լէյի տօվա օլունուր
 „րահամ , սքըն պաշընտա տուրմատա Լլ-
 „լահըն հուզուրունտա՝ սալթ մերամըն
 „քէնտինի հօշլանտըրմաղա “ : Վէ սայրը
 եէ, տէ . „Սէն զօրլամա քէնտինի ալա-
 „հանի օլ աղիմ մուհապպէթ իլէ սէօյլէշ-
 „մէք իչին . զիրա սէօյլէշի եօրսուն , հու-
 „զուրունտա պուլունուպ՝ եիզիննէ պաք-
 „տըղընտա “ : Տէֆա վէ սայրը եէրտէ . „Չօ-
 „ղու պըրտ էտէմէզ Լլահըն քէնտիսինի՝
 „Լլահը տուլմասընտան . վէ տինի՝ տին-
 „տարլըքսան՝ քի պէօյիւք քուսուրաթ

„տըր“ : Օանն էտերլէր քի Ալլահը տույ-
մազարսա հուզուրունտա տէյիլէր . չօք
պէօյիւք համաքաթըք . չունքի Ալլահ աշ-
քընա մարտիրոսուղա վարան էգիյէթ
արասընտա սալթ ճէզասընը տույուպ Ալ-
լահը տիւշիւնէմէզ : Տին իճրասընա տախի
Ֆիքրի օլմաորըընտա իւճրէթինի եիթիր-
մէզ անը էվէլիսինտէն քօտուզու նիյէթ
իչին , վէ Ալլահըն աշքընա մուհապէթինի
իճրա էթտիյի իչին : Իմտի Ալլահըն հու-
զուրունտա օլմասը վէ հուզուրունտա օլ-
մասընըն տույմասը պիրի պիրինտէն չօք
պըը իշ տիր :

Աղըզտան տօվա աղ օլսա կէրէք ,
լաքին չօք արզու իլէ : Չօքճա եէմէք իե-
մէսի քուվէթլէնտիրմէզ , իլլա քի եէտիյ-
ինի հազմ էտիպ սինտիրմէսի : Ուզուն
տօվա էթմէտէն , թէզպիհլէր չէվիրմէ-
տէն , վէ սաղմոս տէվը էթմէտէն չօք
զիստէ մաքպուլ տուր բահաթ էվէթլէ-
մէյիպ՝ պիր հայր մեր , վէ պիր սաղմոս
տէմէսի : Պօրճ օլմայան տօվայը սէօյլէտիյ-
ինտէ՝ Ալլահ մտածականա տավէթ էտեր-
սէ սէնի , քուլսիք աս տավէթինէ . զիրա
պու ծնտան ալէ , վէ մաքպուլ տուր Ալ-
լահա : Տէվէլիլքի վէ բահաթ , լաքին

սրբրմամսսրզ տօվայս տուրսար կերէք.
 վէ պու սէպէպէ՝ պէօյլէ եազար Սալէզ
 նան չօք սրբրնթըլը ազիզին պիրիսինէ.
 „( ) Լ սրբրնթըլը աշրբն տօվա սուն-
 „ մատա պիր մատթէ պիւլմաղա, քի թէ-
 „ սէլլա օլսուն սէնին բուհինէ, եթիշիբ
 „ սանա, քի ալլա պուլմայսարն արա-
 „ տրղընը“: Հաչան պիր քիմսէ հերա-
 ղէթ իլէ, վէ աճէլէ արարսա քայպ էթ-
 ախինի, եիւզ քերրէ էլի իլէ ծնա տօքա-
 նըր, կէօզլէլի իլէ կէօրիւր, վէ Ֆարկրնա
 վարամաղ: Պու պօշ վէ մէմֆաաթսրզ
 սրբրնթըլտան, պիր հայլը բուհանի եօր-
 կունլուքտան մատէ՝ պիր մէյվէ չըքմաղ,
 վէ անտէն անձաք օսանձ իլէ սօվաքլուք,
 վէ ճան ույուշուքլուղը:

Չօք տօվա էթմէյ իլէ, կերէք լիսան-
 տէն, կերէք ֆիքլրտէն՝ եօրմա քէնտի
 բուհինի: Հաչան բուհին եօրկունլուք,
 վէ օսանմաք տույարսա, լաղըմ՝ քի, դա-
 պիլ իսէ՝ տօվանը քէսմէք իլէ, եա արա
 վէրմէք իլէ պիր աղ նէֆէս ալասըն՝ պաշ-
 կա մինասիպ իշէ, եա սէօհպէթէ պաքա-
 ղաք: Պու սք (ժ)օմասըն, վէ սայրը ալիմ
 վարդապետլէրին մէնշուր նասահաթը տըր՝
 քի տայմա քուլլանմաղը. զիրա սէօյլէտիլիմ

Կիպլի օսանմաք, սօվուքլուք, վէ ույուշուք-
 ւուք տօղար: Ըսլա տօվանը թեքրարլայրպ
 պաշլամա, տախի Ֆիքրին տաղընըք զանն
 իտերէք սեջլէմիշ օլտան: Պիլէմեզսին նէ
 թարղ սըքընթըլարա վարտըրա պիւր պու-
 նու ատէթ էտէնի, վէ հէլպէթ եասաք
 իտիպ քէսմէլի: Լէթիշիր ատէթ իւզըէ
 աշքըն օլտուն ֆիքրինի տեվէրէրէք տօվտ
 էթմէյէ. զիրա Ըլլահ վէրիւր իւճրէթինի
 կերէք աշքընա, վէ կերէք ամէլինէ. տեր
 տուրք Գրիգոր Պատմ. հաչան ամէլիմիզին
 թեքմիլլիյի քէնտի ըատէթիմիզէ պաղը
 օլմալտա: Հար թեկալէ պու ըատէթսիզ
 փերուշանլըքտա քէնտի եիւզիւնիւ պիզէ
 կիզէտիր, տէյիլ մուհապպէթինի: Արը-
 բուհի թեկէզա քէնտի բուրսըլըղընտա
 փերուշանլըղընտա „տօվա էտէմէյօրում,
 „պարի ապաշխարանք չէքէյիմ, տէրիտի“
 լաքին տէրիմ սանա, քի հէմ տօվա էտէյ-
 օրսուն, հէմ ապաշխարանք, զիրա կէօ-
 նիւլտէն չէքտիյին էպապապաշխարանք տըք
 սանա, վէ արղուն տօվա:

Տօվանը թեքրարլամաք իրտիզա տէյ-
 իլ. Ըլլահա գարչը՝ տախի Ֆիքրուէր կէլ-
 սէ, եա սեջլէտիյինէ, եա տիւշիւն-
 տիւյիւնէ սքսի օլարսք. իլա ըահաթ-

լըզ լրա իլերի վարձաղա պանք . վէ աիր շէջ օլմամըզ կիպի հիջ ճէվապ վերմէ ճէ-
 հէննէմտէքի քելիէ . չունքի հավայա
 պիլըր , վէ լաքին ըսըրամազ . « Ը էյթան ,
 » տէր սբ ( ) գոստինոս , քօրքանա պիր
 » աճտէր տիր քայէթ էօրֆիւլիւ . վէ
 » քէնտինի սայմայանա՝ թարքաթարզ պիր
 » չօճուճար « :

Կերէք փորձութիւնլարտան , կերէք
 փերուշանլըքաան հալի օլմայըպ՝ տօվա
 վաքտինի անճաք Ֆիքրինի տէվէիրմէտէ
 կէչիրսէն տախի՝ աիր բարի Ֆիքիր կէ-
 թիրմէյէ գուտրէթին օլմայարաք՝ կինէ
 քամ չէքմէ . զիրա Սալէզեան տէր քի
 էթտիլին տօվա էզկէթինէ կէօրէ սէվապ-
 լը օրուր . քի զէյթինլիք տաղընտա , վէ
 Գոյզզթատա տօվա էտէն Յնա պէն-
 զէթտի սէնի , « Տիւշիւնմէլիտին քի սատէ
 » շէքերտէն իսէ շէքերլի էքմէք չօր
 » հասսէլի . քէզալիք պիզ տէ թէսէլի
 » Մլահընը արասաք կերէք , տէյիլ սա-
 » տէճէ քէնտի թէսէլասընը : Տիւշիւն-
 » քիճէֆա չէքմէք լազըմ տըր սիւրկիւնլիք
 » մահալինտէ՝ վէթանլմըզտա տէվէթէ էր-
 » մէքիչին « : Իմտի բուհանի ճէֆա չօր չէ-

Թին վէ չօք աղբը օլմասը իչին՝ սեվասը տա-
խի չօք տուր :

Աբ քիթապլերին զկբը էթտիյինէ
կէօրէ տայմա տօվա էթմէլի : Տիզ իւս-
տիւնտէ պիր քարաք տուրուպ տօվա էթ-
մէսի՝ գապիլսիզ իշ տիր պիր էճէլի
ինսանա : Իմտի աղնամալը քի հէր իշ
Թութտուղումուզտա Ալլահըն տեվէթի-
նի, վէ շանընը արարսաք՝ տայմա տօվա
խտերիզ : Պունուն իչին տէր նբ ( ) գոստի-
նոս . «էյեր աշքըն սըքճա իսէ՝ տախի տօվան
,,սըքճա տըր . վէ պիր քարաք սիւրէրսէ ,
,,տօվան պիր քատիմ սիւրէր“ : Կէնտի-
միզէ ֆարզ օլան մասլաաթլերի կէրի
պըրսքմամալը՝ մերամըմըզա կէօրէ տօ-
վայա տուրմաք իչին : Աէ հէր քէշին քէն-
տի Թարըքընա իքտիզա օլան մասլաաթը
վէ չէքտիյի մէշաքքաթը տօվա եերինի
Թութաք, վէ ալտըրըր Ալլահտան պիզէ
իքտիզա օլան քէրէմլերի, քի վաճիպինէ
կէօրէ տօվա էտէնէ վատ օլունմուշ տուր .
նբ ( ) օմաս վարդապետին տէրսինէ կէօրէ :
Հուսուսա Ալլահ աշքընա չալըշմասը չօք
զիատէ մաքպուլ տուր՝ սալթ Ալլահա
ֆիքր էտիպ տօվա էթմէտէն իսէ , վէ ֆիքր
իլէ տալմատան : «էրնէ քի էտէյօրսուն՝ էյի

„էտան էլլէ՛ քի մէտճ խտեսին Ալլահը.“
 սը ( ) գոստ :

Արքճա վէ քրսա տօվալէր քուլան-
 մասը պիր քօլայ եօլ տուր . քի մուհապ-
 պէթ իճրասը քրօածա ահլէր իլէ բուհիմի-
 ցի պիր քալէր Ա՛նվամրցա վարտըրը :
 Պունլար սը.ք սը.ք օլտու.քտա տօվա եէրի-
 նի թուլթար . վէ պունլար օլմա:տ.քտա՝
 մագպուլ տօվա օլամուգ : Պէօլլէ քրսա
 տօվալար հէր մէհալտէ , հէր զաման , հէր
 մասլասթ արասընտա իճրա օլունա պի-
 լիր . նիճէ քի աղզամրցը շէքէր տիր թաթ-
 լըլատան , վէ պահարլը էզալար միտէյէ
 քուվէթ վէրէն . էօլլէճէ քրսա տօվա սը.ք-
 ճա քուլանմաղ ըլա բուհիմիցի ֆէրահլար :
 Ա՛ր ( ) գոստինսուն պիղէ թարիֆ էթտիլի՛ օլ
 էսկի վաքթին ճգնաւորլարը ուզուն վա.քրթ
 տօվայա տուրմ.սղալը ըտը . զիրա նաֆայթա
 պուլմաղա չալըճմոք կէրէք իտի : Իմտի
 քրսա տօվալար իլէ չալըճալարը քուսուր
 տօվա պէտէլինի տօլտուրուր ուտու . վէ
 տէյէ պիլրիզ , քի պիր քարար չալըճարթ
 տօվա էտէրլէր իտի :

Այալթ պէն խտերիմ քի պէօլլէ
 իքտիզալը , վէ քօլայ տօվալէրի սը.ք սը.ք
 քուլանմաղա տիքաթ խտեսին . քի ու-

զուն սովախարտան զհատէ թէհսիրլի, վէ
 Ֆայտալը տըր. զիրա սէտալը սովա չօք
 ուղանտըքտա վիճութի եօրար, վէ ըլըք
 վերիպ ճաննա քուվէթ վերէմէզ : Սրու-
 հի Թէրէզա իստէր քի սովայա տուրան,
 Թարզի րահաթ օլտուն, քի իքտիզասընա
 կէօրէ Թամ Ֆիքիք իլէ սովասընա վէ
 Սէվասընա պաքսըն : Իմտի տիզ չէօքիւօլ
 եօրմա քէնտինի. Ըլահըն հուզուրուն,
 տա աչք ու մուհապպէթ իլէ վաճուպիլ
 իքրամ իլէ քէնտինէ սըղընարաք րուհին
 տիզ չէօքսէ եէթէր :

Պ Լ Պ. Դ :

Ըպաշխարունէ Ի-զերինէ :

Սուրբ Թօմաս իւչ հիսսէյէ պէօլեր ա-
 պաշխարանքը. եանի՛ օրուճ. տուվա. վէ
 սատաքա՛ կերէք հոգևոր օլա, կերէք
 մարմնաւոր Իմտի քէնտի վիճութինէ չօք
 էզլէյէթ վերմէյէնի՛ փէհրիզէ, վէ օրու-
 ճա գատըրըղը օլմայանը ապաշխարանք
 էթմէյօր զանն էթմէմէլի. զիրա օլ պիր
 հիսսէլէր, եանի՛ սովա իլէ սատաքա՛
 պու քրտտիեան պօրձունու էտա էտէ
 պիլիլէր : Քալտը քի շաք Թէալէ, վէ

քր եկեղեցի քենտի վէքիլի, ինսանը հաս-
 տալաթմաղա, վէ քենտինէ իքտիզու մաս-
 ըաաթլէրի կեօստիւրմէմէյէ՝ պու օրէնքլէրի
 զիքր էթմէմիշ տիր: Պիզ Ալլահասըղընըպ՝
 կեօնտերտիյի ճէֆայը՝ քէտերի՝ հաստուլը-
 ղը՝ էյեր հօշնութլուք իլէ քապուլլանըրոսք
 չօք մազպուլապաշխարանէք էթմիշ օլուրուզ:
 Զայրը ամէլ իճրասը իքի պապէթ
 տիր. պիրի էտա էթմէսի, պիրի ճէֆա
 չէքմէսի: Ղէֆանըն թէհլիքէսի ազ վէ
 մաքպուլ տուր. լաքին էտա էթմէտէ՝
 թապիյէթիմիզ տախի կիրէշէ պիլեր, վէ
 հօշանմասը իլէ պիր տուզսք քուրա պիլեր:
 Լաքին ճէֆա չէքմէտէ պունլար օլամազ,
 իլլա պիզ սէչմէյերէք՝ սալթ Ալլահ անը
 պիզէ կեօնտերէճէք օլուրսա: Տեր՝ սք
 Զերոնիմոս քի հաչան շէյթան սէվտպ-
 տան կերի տուրտուրամազսա պիր բարի
 ճանը, կայրէթ իտեր՝ քի պարի աղըր
 ապաշխարանքա, վէ չօք սըքը ճէֆայա
 կիրիշտիրսին հասմինի, վէ բուհի կեվէյ-
 երէք եիթիրսին սաղըրղընը, վէ պէօյէ-
 ճէնէ նէչէ սք ճանլարը ալտատրպ ավ-
 լամըշարը: Իմտի Սալէզեան տեր քի
 «Իջիւտիւմ պու տուր սիզէ, քի Ալլահըն
 » էմրի իւզրէ սաղըրղընըզ կեօզէտէսի-

„նիզ, վէ սաքլայասընըդ գուվէթինիզի,
 „քի անը քէնաի շանընա քուլանա պիլէ-
 „սինիզ: Տայմա արթմասը էյի՝ էքսիլմէ-
 „սինտէն իսէ. զիրա մսլիք օլմասը չօք
 „չէթին օլա պիլիր՝ պիր տէֆա եիթիրտիք-
 „տէ պիր քիմնէ զայլֆլըղա տիւչէրսէ“:
 Իմտի սէն քուվէթինի վէ սաղւղղընը
 սաքլամաք իչին, եէմէտէ վէ իչմէտէ պաք
 քի վէրէսին քէնտի թէնինէ մինասիպ
 էօլչիւ իլէ նաֆաքասընը:

Աստիանոս վէ սք լծամաս եազմըշլար
 տըր՝ քի սք Լ՛նտօն ճգնաւոր, մէնշուր
 մէճիս իչինտէ ճգնաւորլարը իլէ՝ քաթ
 էթտի սէօհպէթինի սէօյլէմէք իլէ, քի
 „իքտիզալը էն պաշ առաքինութի խոհե-
 „մութի տուր“, զիրա թուզուն հէր թա-
 ամա լէգէթ վէրմէսի կիպի ինսաֆ էտիպ
 քուլանըր հէր առաքինութիու: ‘Նէչէ-
 լերի ունուտուպ պէօյլէ պիր իքտիզալը
 պաշ առաքինութիու, բուհանի ամէլէրի,
 վէ ապաշխարանքլերի իճրա էթմէտէ՝ սք
 օլաճաք եէրտէ, հաստալանըրլար, վէ
 անտէն տիր քի սօղրա պրոպմաղա պա-
 քալլար թէքմիլիք եօլլարընը՝ չօք չէ-
 թին վարըմազ պիր եօլ զանն էթմէք իլէ:
 Իչտէ ալիմ վէ լաթիֆ սք ( )գոստինո-

սուն պիր սեօհպէթի, քի սանա քատիմ
 մէթին քըլավուզուք էտէ պիլիր ,, քէնտի
 ,, վիճու թիմից , տէր՝ պիր Ֆուքարէ հաստա
 ,, տըր . ճանըն իտարէսինէ սըփարըշ օլ
 ,, մուշ , քի օնտան ալսա կէրէք մինասիպ
 ,, իլաճընը 'Աէ գատար էհտաճ իսէ՝ օլ
 ,, քատարատար տիւշկիւն : Աճըք , սու
 ,, սուզուք , եօրկուծկուք , վէ զայըֆըք ,
 ,, պոնկարըն հէփիսի տէ վիճու թ հաստա
 ,, լըղը տըր՝ քի ճան օնա ինայէթ էթսէ
 ,, կէրէք , հաք իւզէրէ իքտիղա՝ եաքըշը
 ,, ղընա կէօրէ՛ : Ըուսուսա պոնու իտէն
 Ալահա միւնիւս օլուպ պօրճունու էտա
 էտէր :

Պունտան աղնամաք կէրէք պազը նա
 սահաթ վէրէնին եաղըլմասընը . տէմէք
 իլէ՝ քի չօք պէօյիւք պիր իշ տէյիլ՝ օն ,
 օնպէշ եըլ էօմրիւմիւզ քըսալըրսա , թէք
 ճանըմըզ քուրթուլուն : Արէշ հէր պիր
 ճան սէրամէթի հաքկընա՝ քաֆիլ էօլիւ
 մէ տաիսի գարշը չըքմալը . լաքին սալթ
 պու սէպէպի իրատ էտէրէք՝ պիր ա
 պաշիտարանք եօլու սէչմէք կէրէքմէզ ,
 քի հէլպէթ էօմրիւմիւզիւ քըսալթսա
 կէրէք , չունքի տէր սուրը Ըերոնիմոս .

„Պիրտէն պիրէ քենտինի, եախօտ ազար
 „ազար էօլտիրմէյէ քսատ էտէնին փար-
 „կը չօք տէյիլ զիրա քենտի էօմիւմիւ-
 „զին, սաղըրըմըղըն վէ գուվէթիմիզն
 „պիզ էմանէթքեարըյըլ, վէ սահիպի
 „տէյիլիլ“:

Իմտի սըլարըն ատէթտէն հարիճ ա-
 պաշխարանքլարընա հիյպէթտէ քալըպ'
 թութտուքլարը Եօլլարընա վարմամաք կէ-
 բէք: Սրբուհի Շանթալ „վաճիպ տիր
 „տէր՝ տիյնէյիպ մէթհինի էթմէք, լաքին
 „էթտիրէրինէ պաքըպ իղէրինի թութ-
 „մամալը տրը. Եօղուսա սը Ահմաքոս իլէ,
 „քենտիէօրֆիւլիւ մաղարասընտա պէրա-
 „պէր Եաշամալը սը Սիւնակեցի իլէ Եիւք-
 „սէք տիրէք իւստիւնտէ սաքին օլմալը.
 „վէ հաֆտալարճա սալթ սրբութի ալա-
 „րաք ծոմ աղըլ Եաշամալը սրբուհի
 „Կատարինէ սենացի իլէ. վէ Փաքաթ
 „սէքիղ տիրէմ նաֆաքա ալըպ կիւնտէ՝
 „Եաշտասաք կէրէք սը Լուիճի կոնժակա
 „իլէ“: Իմտի սըլարա պաքըպ ատէթտէն
 հարիճ օլան ամէլէրինէ հիսէտար օլմա-
 սընա մէրաւը օլմաք, վէ իղէրինէ վար-
 մաք՝ պիր կիզլի մաղըուլուղըն հասըլա-

Թը տրը, վէ տէյիլ ատեթ իւզըն առաքի-
նուծի:

Պ Լ՝ Պ . Ե՛

Խոստովանութի իւզերինէ՝

Պ ու մերհամէթ խորհուրդունա կայեթ
իհտիքաթ իլէ, ազիմ իպատեթ իլէ, վէ
Փերահ կեօնիլ իլէ եանաշսաք կերէք:
Սք Սալէզեան էօյրէտիր, քի սէքիզ կիւնտե
պիր խոստովանանք օլան ատեմէ պիր չէյ-
րէք սահամ եեթէր թէվթիշ էթմէլէ
քէնտի կիւնահլէրինի: Վէ տահա սըք
օլանա՝ տահա ազ վաքիթ իքտիզա էտեր.
վէ ունուտուլսա տախի, վէ տէնիլմէսե
խոստովանանք օլմատա պազը ներելի կիւ-
նահ, վէ հաֆիֆ քուսուրաթլէր՝ օնլար
տա սիլինիրլէր: „Քասեվէթ էթմէմէլէ
„տեր, էյեր ֆիքրիմիզէ տիւլմէզսէ պազը
„էքսիքլէյիմիզ խոստովանանք օլմազա, զի-
„րա քապիլ տէյիլ քի սըքճա քէնտինի
„թէֆտիշ իտէն էյի էթմէմիշ օլա ֆիքրէ
„կէթիրմէք իչէն պաշըճա թիւրլիւ ազըր
„կիւնահլէրինի, վէ թաքսիրաթլէրինի:
„Չօք զիատէ նազիքլէք, վէ ինճէ փերտե
„թէվթիշ կերէքմէզ խոստովանանք օլմա-

„ Ղա պու գատար հաճիՖ, վէ ուֆար
„ ճիզվի քուսուրաթլէրի, ֆարթ խո-
„ նարհ եիւրէքտէն պիր ան էթմէսի եե-
„ թէր անլէրի փարլամաղա“: Լամոի տէօ-
„ նիւպ տէմէ քի խոստովանանք օլմա-
„ մըշ կիղլի կիւնահլէրին վար. սէնի ալթ
իւստ էթմէյէ պու պիր շէյթան տուզալը
տըր: Պունտան մատէ տիւշիւն, քի թէք-
„ միլ քուսուրաթլէրինի նաբլ էթմէք իլէ
սիլնէմէզլէր. նիճէ քի տուրուպ թէքիլ
հիսապ էթմէսի էօտէյէմէզ պորճունու:

„ Պիլ՝ քի քիշի քէնտինի նէ քատար
զիատէ թէվթիշ էտէճէք օլա, օլ գատար
աղ պուլուր քուսուրաթլընը. քալտը քի
ուզուն թէվթիշ ֆիքրինի եօրար, վէ սօ-
ղուտուր աշքընը: Լամոի սք Սալէզեանըն
նասահաթը պունու մինասիպ պու քի.
„ Պիր թիւրլու պիլէմէզտէն աշիքեար կէօ-
„ նիւլ վէրտիյինի տարկընըք հարաքէթի-
„ նէ, վէ սայրը փորճութիա, բուհանի
„ սէօհպէթինտէ աճը իֆատէ էթմէք լա-
„ զըմ տըր նասաաթ ալըպ իլաճընը պուլ-
„ մաղա. լարին իքտիգա տէյիլ խոստովա-
„ նանք օլմաղա. զիրա խոստովանանք-
„ տէ էյեր սէօյլէրսէն քի պիր քաչ տէ-
„ ֆա տարըմաղա սէպէպլէրիմ վար իքէն

„ կինէ ալթ իւստ օլարաք կէօնիւլ վերմէ-
 „ տիմ : Պու թարզ թաքրիւր էթմէտէ՝
 „ տէյիլ էքսիբլիկինի, իլա առաքինութի
 „ գազանտըղընը պէյան էթմիշ օլուրսուն :
 „ Ապրին պիր շիֆէն էյէր վար ըսա թաքսի-
 „ րաթ էթտիյինէ, օլտէմ ֆիքր էթմէլի քի
 „ պու շիֆէն թէմէլիմի . վէ օլ զէման սա-
 „ տըքանէլիք իլէ ծնու սէօյլէսէն կերէք .
 „ եօղուսա սուս տուրմալը , սուքուտ էթմէսի
 „ տաիի չէթին կէօրիւնսէ սանա “ :

Պունտան մատէ սէօյլէր , քի չօղունա
 ատէթ օլմուշ տուր թարզը ալէսէվիէ լու-
 դէթլէր իլէ թաքսիրաթընը իքրար էթմէյէ՝
 քի իքտիզա տէյիլ տիր . եանի Ալաշը վէ
 գարտաշըմը պօրճումա կէօրէ սէվմէտիմ :
 Տօվալարըմը սէօյլէմէտիմ . վէ սրբութիւն
 ալաւատըմ՝ վաճիպ իպատէթ իլէ . . . զկրտ
 ճիւվիէ կէօյտէքի սքլար , վէ տիւնեատէքի
 օլանլարըն հէր պիրի պունլարը տէյէ պիլիւր
 խոստովանանք օլաճաք օլսա : Խմտի ֆիք-
 րինէ կէթիր Սպէզեպնըն օլ մէնշուր նասա-
 հաթընը , քի տէր . „ Պօրճու տէյիլիզ նե-
 „ րելի կիւնասէլէրի խոստովանանք օլմաղտ,
 „ լաքին անլէրի խոստովանանք օլմաղա ,
 „ մերաիը օլան քավի նիյէթ քօմալը սա-
 „ քընմաղա , վէ թէքրար իլէմէմէյէ “ :

Եւ յօշուսա՛ պու թարգ խոստովանանք օլ-
 մամբը եօլունտա տէյիլ . վէ արձակումուն
 տախի թէհսիրի օլմալ : Խոստովանանք
 օլտուքտան սօղրա եհլրէյին րահաթ օլ-
 մալը . վէ պու սէպէպէ՛ թէվթիշ՝ փիւշ-
 մանլըք , վէ սայրը վէսիլէլէր իշին պիր
 շիֆէյէ վարմասը եասաք տըր սանա . զիրա
 պու ֆէսֆէսէլէր վէ պու շիֆէլէր շէյման
 տուզաղը օլմալ ըւա՛ պու թէսէլի , վէ
 մուհապէթ խորհուրդունու անըլաթմալա
 շալըլըք :

Վիւնահլերիմիզ իշին ալթ իւստ օլ-
 մաք կերէքմէզ , իլլա փիւշմանլըք լազըմ .
 զիրա փիւշման օլմասը Բլլահ մուհապէ-
 թինին թաթը հասըլաթը տըր . վէ րա-
 հաթսըզ օլմասը անձնասիրութի մէյվէսի :
 Հուսուսա՛ փիւշման օլտուղումնուզտա ,
 շիքը էթսէք կերէք Բլլահա՛ քի տահա
 պէթէրինի իշէմէմիշիզ՝ քէնտի մըրհա-
 մէթինին եարտըմը իլէ : Վիւնտէ եիւզ
 քերէ տիւշէք , քէնտինէ սըլընարաք
 տայմա ումուտ էթմէլի , վէ տերօնի եիւ-
 րէքտէն փիւշման օլտրաք՝ քավի նիլէթ
 քօմալը . զիրա պիր տաքրքէտէ գատըր
 տըր Բլլահ հէր պիր թալը Բըրահամ
 էվլատընա թէպտիլ էթմէյէ , եանի՛ պիզի

սը էթմէյէ: Իլլա շիւտհէսիզ էտեր, էյեր մէթանէթ իլէ քէնտինէ սըղընըրսաք:

Աէ լաքին կիւնասըերտէն փիւշման օլմասը քէնտի ըատէթիմիղին քարար վերմէսինէ պաղըը աըը. շէջլէ քի իքրահ էթսին թութտուղու զայըմը քտան, վէ պիր տահաս էթմէյէ կէօնիւլ էթմէսին: Իմտի սատըք տերօնտէն փիւշման օլմաղա նէ կէօզ եաշը տէօքմէսի, նէ կէօյիւս կէչիրմէսի, եախօտ պիր ախեր կէօնէ թէպտիլ օլուպ տույմասը իքտիզա տէյիլ. իլլա քուպիլ քի քուրաքըք արէսինտէ հաք պուլտուրան պիր սօղիմ փիւշմանըք օլա՝ պիզ աշիքեար տույմատան: Իմտի պու մատթէ իւզերինէ գօրքուպ գասէվէթ էթմէ:

Աէ փիւշմանըղա թէփրէնմէք իչին՝ աւլա սէն գօրլամա քէնտինի. զիրա պու գօրլամատան՝ թաքաթտան տիւշմէք, վէ ըուհանի շաշկընըք գապիլ քի տօղսուն, տէյիլ փիւշմանըք: Իլլա չալըշ, քի տերօնի ըահաթլըղա մալիք օլտսըն, վէ պէջլէ Հաք թէպէյէ աշք ու մուհասպպէթ իլէ իքրար իտէսին՝ քի չօք նատիմ օլարաք կիւճէնիյօրսուն շինտիյէտէք էթտիլին թաքսիրաթլարա, վէ շինտէն սօղրա քէնտի եարտըմը վէ ինայէթի իլէ իստէմէզսին

ինձիտիպ կիւճէնտիյնի: Վիւշմանլըղն
 եօլու պու, զիրա ասըլ փիւշմանլըք մու-
 Տապէթ իճրասը տըր, վէ մուՏապէթ Տէր
 վաքիթ քէնտի իշնի ըաՏաթլըղ ըլա կէօ-
 րիւր:

Սալէզեանըն սէօղիւնէ կէօրէ՝ փիւշ-
 ման սամէլի պիր տաքիքէտէ օլուր. իքի
 կէօղ արասընտա, եանի՝ իքի պաքըշ իլէ.
 պ/ր պիվէ պաքըպ՝ կիւնաՏը իքրաՏ էթ-
 մէք, վէ պիր ԱլլաՏա պաքըպ՝ սէօղ վէր-
 մէք իլէ կիւնաՏտան սաքընմաղա, վէ քէն-
 տի իմտատընա սըղընմաղ ըլա: Թէօպէ-
 քեարլէրին պաշը Ղաւիթ մարգարէ քարար
 վէրիր փիւշմանլըղնա սալթ պիր սէօղ իլէ
 ,,մեղայ. եանի կիւնաՏ իշլէտիմ, թաքսի-
 ,,րաթ էթտիմ. վէ սալթ պու քէլամ իլէ
 ,,տէօնիւպ Տաք պուլտու“: Վիւշման օլ-
 մաք իստէրիմ, անճաք օլամայօրում տէր-
 սէն, քուլաք աս Սալէզեանըն վէրտիյի ճէ-
 վապընա. ,,Խատէմէք գուվէթի՝ տէր՝ կայ-
 ,,էթ քէսկին գուվէթ տիր, վէ փիւշման-
 ,,լըք արզուսու օլմասընա նշան տըր. քիւլ
 ,,իշինտէ կիզէնէն աթէշ կէօրիւնմէզ, վէ
 ,,լաքին սէօնմէմիշ տիր“:

ԱլլաՏ փիւշման օլտուղունու սանա
 պիլտիրմէզ Տնաղանգուի իւճրէթինէ սէնի

նայել էթմէյէ, քի քահանայ աղզը իլէ
 էմր էտէյօր սանա րահաթ օլմաղա: Իմտի
 ճանը կէօնիւլտէն խոնարհ վէ հնազանդ օլ,
 քի իթասաթ էթտիյինտէ իւծրէթին քաթ
 վէ քաթ օլա: Ահահասս պիր աղիզ ճան-
 լար, վէ պէօյիւք նըլար տախի զանն էտէր-
 լէր խտի, քի փիւշմանըքլարը, վէ մուհա-
 պէթլէրի եօղ ուտու. լաքին պու քարան-
 լէքտա պուլունտուքլարը վաքըթ նը
 հնազանդութի ըզըզնա քօշա, լար ըտը:
 Օանն էթմէ՝ քի թէօպէյէ կէլտիյին թաք-
 սիրաթա թէքրար տիւշտիլիւն իչին խոս-
 տուանանըն, վէ փիւշմանըզըն էյի օլմա-
 մըշ օլա. զիրա քուսուրաթլէրին թիւրլիւ
 ճինսինի ֆարկ էթմէք կէրէք: Ահնահա
 մէյլ էթտիլէն քէմ-րատէ թմէյլէսինի, քի
 կիւնահտան քաջընըպ սէպէսլէրտէն սա-
 քընմազ՝ հէլպէթ քէսմէլի: Ապին հասըլ
 օլուրսա քաֆիլ պօշ պուլունմաստան, մի-
 ճազարզըքտան վէ լայըֆըքտան, քի թէք-
 միլ տիւզէլմէյիպ չա էօլիւմէ սիւրէրսէ.
 ,, Պազը քուսուրաթլէրտէն կէրի տուրմա,
 ,, զա քատըր օլմաթ չօք պէօյիւք իշ տիր,
 ,, տէր նը Սալէզնան, էյէր էօլմէզտէն էվէլ
 ,, պիւլ չէրէք, եա պիր սահաթ կէրի տու-
 ,, ըուրաք“: Տէֆա թէքրարլար. ,, Սալթ

„բարտաշարըմըն էքսիբլիյնէ սապր էթ-
 „մէլի տէլիլզ , քէնտի քուսորուսուզա
 „վէ քուսուրու օլմանըզ տախի սապր
 „էթմէք կէրէք ,“ Խմտիալթ իւստ օլմայըպ՝
 չարէտինի պուշալմ . չունքի էվէտի , վէ
 վարտինտէն իլէրի մէլաքէյէ պէնդէնմէզ :

Հէր խոստովանանքը՝ տա կայէթ իք-
 րահ էթտիյն էսկի կիւնահէրինտէն պա-
 զըլարոնը քաթարաք սէյլէ . եանի իքրար
 էտէրիմ նէչէ քէմ ֆիքիլէրտէն հօշան-
 տըզմտան , կարէզ սաքլատըզմտան , էօճ
 ալտըզմտան . . . պէյլէճէ նք խորհուրդա
 իքտիզա օլան շուրութ մէթանէթ պուլուր
 վէ պօշա չըքմազ :

Ընդհանրական օլմատա՝ եա կիւնահ
 քալարընա , եա զիքր էթմէտիյնէ , եա
 կէրէյի կիպի աղնատ սմատըզնա իւհր օլան
 քօլքուլարը չալըշ կէրի պըրօքմազա : „Սք
 „եկեղեցի չն էֆէնտիմիղն էմրինին թէր-
 „ճիւմանը օլմաք իլէ՝ խոստովանանքա իք-
 „տիզա , պիր խորհրդական , վէ հաշա քի
 „նիւթական թէքմիլէք թալապ էտէր :
 „Խորհրդականը օ տուր քի՝ պիր քեամիլ
 „թէվթիշ իլէ հալիմիզէ մինասիպ , ֆիքիլ-
 „տէ օլան կիւնահէրի թէքմիլան իքրար
 „էտիպ՝ խոստովանանք օլուրսաք : Աիւն

„Թականը օ սուր քի՛ թէք։ Իլ հեր պեր
 „կհինահըն սայրսը, վէ քէօշէսի պիր քու-
 „սուր քալմայարաք իֆատէ օլունուրսա։
 „Վալտը քի նբ եկեղեցի պիգտէն իլք
 „Թէքմիլլէյի իստէր՝ քուտրէթիմիզտէն
 „աշըրը պիր իշ օլմատըղընտան։ Ելքին
 „իքինճիսինի պիգտէն իստէմէզ, զիրա պի-
 „լիր քի թէվթիշ էթմէտէ տայմա պազը
 „շէյ Ֆիքիրտէն քաշա պիլիր կերէք կիւ-
 „նահ, կերէք սայրսը, վէ պարագաօր օլան։
 „Ենճամը քրիստիանտէն թալապ էթտիյի
 „պու քի սատըքանէլիք իլէ, վէ խոնար-
 „հուծի իլէ իքրար էթսին թէքմիլան, պիր
 „քեամիլ թէֆտիշ էթտիքտէն սօնրա՝ նէ
 „քի Ֆիքրինէ տիւշէրսէ։ «Կլմէք իլէ քի՛
 „Թէօպէքեարըն հիլէսիզ, վէ բարի րա-
 „տէթի էօտէսէ կերէք Ֆիքրիմիզին շա-
 „րէսիզ քուսուրաթընը։» «Պուրայատաք
 „չօք մէթին պիր անճաբան։ Խորհուրդ թէք-
 „միլլէյինի էտա էթտիքտէն սօղրա՝ սահիհ
 „փորձուծի կիպիտայմա քօվ պու գօրքու-
 „նու, վէ պու թարզ շիֆէլէրի։

Տակսի պիլմէլիսին, քի հաշան իքտիզա
 օլան տիքաթ էթմէտիլլինէ պիր շիֆէյէ վա-
 րըրսան, խոհեմ խոստովանահայրըն սօր-
 կուլարը տօլտուրտու սէնին էքսիբլիլինի։

վէ չօրճա սօրմամասը կիւնահէրինի՝ կերէյի կիպի աղնատրղընտ նշան տրը : Սէ ճանընըն հալինի փէք էյի թանըր՝ քի ասըլ սէնին տախի պու տուր մէրամըն : Պունտան այան տրը ետղըչ էօլա վարմասը օնուն, քի թէքրարլամաք խտէր ընդհանրականը շիֆէյէ վարմաղ ըլա եա թէվթիչինէ, եա փիւշման օլմասընըն էքսիքիլինէ. վէ քօլայ իղին վէրէն խոստովանահայր տախի թագիրէ մուստահաք տրը : Պու թիւրլիւ շիֆէլէրէ ամէլ էտէճէք օլաք՝ հէր քէշ թէքմիլ էօմիւնիւ ընդհանրականլար իլէ կէչիրսէ կէրէք. զերա սըլարա տախի վաքը օլմասը քապիլ պու շիֆէլէրին, վէ պէօյլէճէնէ սը խոստովանուիուն թէսէլլա խորհուրդու՝ ճանլէրի էզիլէթէ քօմաղա ճէզայէ թէպտիլ օլուր. քի սը Տրիտենդեան ժողովքու պունու սէօյլէյէնլէրէ ըանադրանք օքուր :

Ճիւմլէ սըլարըն, վէ ալիմ՝ անտարանլարըն էօյիւտիւ պու՝ քի հաչան սատըքանէ կէօնիլ իլէ, վէ պիր տահա կիւնահա տիւշմէմէյէ արղուսու իլէ պիր քէրէ ընդհանրական խոստովանանք օլան ատէմ՝ րահաթ օլմալը, վէ թալիոյ օլմամալը թէքրարլամաղա անը, զերա տխէր եօլ թուլթան՝ նէ

քի ունուտաճարսա՛ տէ՛ծնիւ պ թէքրար ֆիք-
րինէ կէթիրիւ թաղէլէր, վէ՛րա հաթիւք
պուլտուրաճաք եւրտէ՛ պաշար ալթ իւստ
էթմէյէ խղճմտանքընը . զերա սը՛ Վիլիպպոս
նէրեաւըն սէօզիւնէ կէօյէ ,, նէ գատար
,, չօք սիւփիւրսէք, օլ գատար թօզ իւք .
,, սէլիը“ : Իմտի՛ ըահաթլանտրումաք իչին
քէնտի քալպինի սը պապալարըն սէօզիւ
պու . քի կիւնահ գօրքուսու էօլչիւսիւնիւ
աշարսա՛ իլաճ օլուպ հաստայա սաղլաք վէ-
րէմէզ :

Պ Ը Պ . Օ :

ՍԷ հապարպուլն իւլէրինէ :

Սք հաղորդութի խորհուրդունա լայըք
իւզրէ սըքճա եպալաշմասը՛ մէթանէթ իլէ
պիզի՛ Սէվաւաճ իլէ պիրլէշտիրմէ՛ ին աղիմ
պիր թարըքը տըր . ,, Որ ուտէ զմարմին
,, իմ, տէր էֆէնտիմիզ . և ըմպէ զարիւն
,, իմ յիս բնակեացի, և ես ՚ի նմա“ :
Պու խօրհուրդ, տէր սք Ֆնոնարդոս՛
մուհապպէթ հազնէսի տիր . իմտի՛ սըքճա
արզիւլէ իլհաք օլմնղա անէ, քի տօլասըն
ալահանի պու մուհապպէթտէն :

Իքի ճինս առէմ, տէր սք Սալէզեան՛

պու սբ խորհուրդա եպրաշսա կերէք .
 Եանի՛ կատարեալ օլան թեքմիլիք պունա-
 րընա եանաշմաք իչին . վէ կատարեալ օլ-
 մայան թեքմիլիլէ երմէյէ . քուվէթէ մա-
 շիք օլան զայլփլանմասըն . զայլփր գու-
 վէթլէնսին . սաղար հաստալանմասըն .
 հաստալար սաղարըն տէյի: Տեօնէր պա-
 նա տերսին՝ քի քուսուրաթըն կայէթ չօք,
 կայէթ զայլփ, վէ հաստա օլաուղուն
 իչին՝ լայլք տէյիլսին պու սբ խորհուրդա
 սրք եանաշմաղա: Վէ պէն տերիմ սանա,
 քի հէր նէ հալտէ պուլունսան սրքճա
 եպրաշսան կերէք պու թեքմիլիք պունա-
 րընա, քի սանա գուվէթ վէլսին, վէ
 իլաճ օլուն: Իլք ազշամտան սղաճըք
 տէվէր քէնալինի տիւշիւնմէյէ Ալասըն
 աղիմ ինայէթինի, վէ մէթին ումիտ իլէ
 ճահա էթ լայլք օլմաղա, վէ սթուղա
 վարմաղա: Ասաքինու թիւարտա իլէրի
 վարտըղընր սէն կէօրէմիտիլինտէն՝ Եաք-
 լաշտըղընը նափիլէ զանն էթ մէյէսին . զիրա
 հիչ տէյիլ իսէ սէնտէքի օլան շնորհքա-
 րը սաքլամաղա լաղըմ տրը: Հէր կիւն
 եերիզ՝ իչէրիզ, վէ գուվէթիմիզ արթ-
 մաղ . տայմա արթմաճաք օլա՛ Սամանա
 պէնպէմէլի . վէ պէօլէ օլմոյընճա պօշմու

տուր եւտիյիմիւ վէ իչտիյիմիւ . զերս
քու վէ թիմիզն արթըրմասս տախի՝ պիղտէ
օլանը պէպէր . քէզալիք ճան թասմը :
Սօղուճաք , վէ թաքաթսըզ՝ քէնտինտէ
տէյիլ կիպի եանաշտըղընտա՝ զանն էթմէ
քի էյիճէ հազըրլըք կէօրմէքսիզ սէն քէմ
իչ թուժայօրսուն ազիմ խորհուրդա քար-
շը : Պունլար Լլահտան կէլէն թէրճու-
պէլէր տիր՝ կայրէթ էտիպ զիատէ իւճրէթ
ալմաղա : Տօվա քուրաքըղընա վէրիլէն
նասահաթըօրու , վէ ճահտ էյլէ՝ քի սք-
լարըն չօք ջերմեռանդ հազըրլըլընա մէ-
նէնտ աշքըն թուժուշուն . զիրա չաք
Թիէպէ կէրէք արզունա , վէ կէրէք ամէլի-
նէ պիր քարար իւճրէթ վէրիր . նիճէ քի
տէտէք իսէ տօվա պապընտա՝ սք Վրիգոր
պապըն սէօյլէտիյինէ կէօրէ :

Լայրք օլմատըղընտան սըքճա եանա-
շամազտն՝ հիչ եանաշմամալըսըն . զի
րա ապա սէն լայրք օլմայաճաքսըն , վէ
օլամազսըն : Սալթ Լլահ տըր Լլահը
քապուլանմաղա լայրք : Լօյլէ իսէ սէն
ասլա քիլիսէյէ տէ վարմա . ապա տօվա
տա էթմէ . չունքի սէֆիլ ինսան լայրք
տէյիլ Սէվանըն քափուսունա պասմաղա ,
վէ իչէրի կիրէրէք՝ արղ էտիպ սէօյլէչ-

մէյէ: Կարին պու սէֆիլիքոտէ քալմասաք
կէրէք, իլա մէվալի միւհամէթէ սրղըն-
մաք: Խորհրդաւոր մէճլիսէ, հաղորդուիա
թէմնիլ՝ զէնկինլէր վէ քիպարլար տա-
վէթ օլունմատըլար, իլա պիղճէ սէֆիլ-
լէր, Փաքըլար, Փուքարէլէր. շէօյլէ քի
տիւիւն լիպասը կիյէն, եանի շնորհքտա
օլան քօլուլուպ օլ մէճլիստէն մահրում
քալմատը, վէ ինշալահ քալմազ:
Իթաաթ էթմէք իլէ սրբութիա եանաշան՝
կայէթ Լլահա մարպուլ հազըլըք իլէ
եանաշըր: Իմտի էմր օլունուրսա՝ իթաաթ
էտիպ եանաշ աշք, ու մուհապպէթ իլէ,
վէ խոնարհութի իլէ, եասաք իսէ՝ կերի
տուր միւնիւս օլարաք: Վէնտի պէօյ-
իւքլէրինի տարըլթմայարաք, վէ կերի
տուրմամարսըզ իքտիզալը պօրճունտան
եաքլաշամագսան, քանահամ էթ հոգե-
ւոր սրբութի ալմասընա, եանի սէնտէքի
արզու եթիշիք սանա: Չէօյտէքի ճգնա-
ւորլար սըքճա պու սթ խորհրդա եանաշ-
մայարաք, Փաքաթ կոչուվարընա ճէվապ
վէրէրէք՝ սթլուղա եթիշտիլէր: Պօղոս
անապատսիսն, քի չօք ուզուն եաշատը,
վէ էօմիւնտէ սալթ իքի տէֆա սրբութի
ալմազըլալլահըն հուզուրունտա օլ թարզ

մաքսուլ պուլունտու : Իմոխ Սալէղեան
տէր քի ,, Աէ քատար էտէմէղ օլսան իս-
,, տէտիլին էյլէյի, օլ քատար զհատէ աշք
,, իլէ էյլէ իստէմէտիլին էյլէյի, քի պու
,, օնտան մաքսուլ տուր“ : Աթ Յովհաննէս
Ոկրտիչ առաքեալարտան տահա զհատէ
աշք ու մուհապպէթ իլէ եաքըն բար Յնա .
լարին վարույ կէօրիւշմէղ, վէ եանընս
եանաշմաղ՝ քէնտի կայութիունուն իք-
տիղասընս կէօրէ . զիրա սթլարա մաքսուս
իւճրա օլմաղա՝ ալէ ապաշխարանք պու
տուր :

Արք սրբութի ալմատան սէն կերի
տուրմա փորձութի սեպէպինէ, քի ճէնկէ
կիրիշմէյիպ՝ մէյտան համինէ քալսըն :
Իմոխ ճէնկ քըզըշտըքճա պիր քարար
կայրէթ իլէ սիլահա տալեանմալը : Արք
կիթ սերպէստ տաթմաղա օլ բուվէթ
թաամընը, քի կալիպ կելմէք իլէ եէնէսին
տիւշմանընը : Ախէրինէ պաքարաք սըքճա
եանաշմայարն . ,, զիրա պու, տէր՝ Սալէ-
,, ղեան՝ նաֆիլէ քըսկանճըք տըր ղէննէ-
,, լէր մապէյնիտէ ատէթ օլունմուշ՝ պիրի
,, պիրինտէն կէրի քալմամաք իչին“ : Ան-
հապպէթ իչին Փաքաթ Յնա եաքլաշմալը,
վէ աշք իլէ ալմալը . չունքի պիղ նէլայըք

քուլարընա ֆաքաթ մուհապպեթինտեն
քէնտիսինի պաղըչար:

Հէր քէչէ սըքճա ալմասը պիր քա-
րար էմը օլունմապ, վէ հէր զաման եա-
քըլմազ: Տ'իւմլէմիզին նիյէթի Սէվլայէ
պիրլէշմէտէ պիր օլսա կէրէք. լաքին հէր
քէչ պիր թարըք, վէ պիր եօլ քուլան-
մամալը: Խոհեմ հնազանդութի հէր քէչէ
վաճիպ օլանը եաքըլըզընա կէօրէ էօյրէտէ
պիլիր: Պիր քէրէ ֆաքաթ տէր սք թէ-
րէզա պէօյլէ սղեզ խորհուրդու ազիզանէ
ալմասը սք օլմազա քիֆայէթ իտէր: Իմ-
տի չալըլմալը քի աղիզանէ ալմազա լայըք
օլսարն հնազանդութիուն էմը էթտիյինէ
կէօրէ, վէ հասաք էթմէսինէ կիւճէնմէյ-
էսին:

Պ Ը Պ. 12:

Սրբեա՛ գօրն շաբաթուա:

Սրբեա՛ կիւն, հէր քէչ պօրճուլ տուր,
սէճտէ քըլըպ թմանդըրեա՛ մէտհինի օքու-
մայա. լաքին էմրի իւզէրէ պազը եօրթու
կիւնլէրի մաքսուս թսպին օլմուշ տուր
քէնտի իպատէթինէ. « յիշեա՛ գօրն շա-
բաթու 'ի սրբել զնա»: Իմտի պիզ վա-

զարլարը վէ եօրթուլարը ազիլէսէք կէրէր:
 Տայրը ամէլէր իլէ. եանի տօվա, պատա-
 ռագ, վէ քարոզ տիյնէմէք իլէ: Լաքին
 վիճութիմիզի, աշորը Տավէս պրոպքըպ
 իպատէթ ամէլէրինէ՝ չօք եօրմաք իլա-
 զըմ տէյիլ. վէ աշորը օլան շէյ փէք
 ազիզ օլսա տախի՝ թագիրէ մուստահաք
 տրը: Նէրէտէ քարտրընը պաշլարսա
 աշըրմաղա՝ անտէ առաքինուի սինօրուն-
 տան չըքարաք նիՏայէթինի պուլուր, մո-
 լութիա եանաշոր. նիճէ տօվա պապլնտա
 սէօյլէտիք իսէ:

Լաքին տիւշէննիլի՝ քի պազը իքտիզա,
 վէ եաքըշըքը վիղիթա կէօրիւշմեսի, պիր
 մինասիպ էյլէնմէ, վէ պիր ֆէրահ կէղին-
 մէ՝ Ելլահ աշքընա իճրա օլունսա, ազիզ-
 լէր եօրթուլարը: Վէղա սայրը ամէլէր
 էօմրիւմիղէ իքտիզա՝ եէմէք, իչմէք, ույ-
 ումնք, վէ ըահաթլանմաք պու քրիտի-
 եան պօրճունա քարշը տէյիլէր: Պէն
 պոնու սէօյլէյօրուլ թէսէլլա էթմէք
 իչին ծնու՝ քի շաշկընճա թէլաշ էտիպ՝ սը-
 քընթը եօլար իլէ չալըշք եօրթուլարը
 ազիլէմէյէ: Ելլա զանն էտէրսին քի փա-
 ըիսեցիլէր կիպի՝ էսկի վաքտին շարաթընը
 սաքլամաղա պաքարլար Տէր իշտէն սաքը.

Նարսք. պիլմեմէք իլէ Վ. Բ. Ե. Ֆէնտիմիզին
պիզէ էհասն էթտիլի, սք աւետարան
միւճիւպինճէ՝ ըուհանի էզատլղը: Իմտի
իքի ուճ օլան, կայէթ տաղընը. բըրքտան,
վէ աշըրը տօվատան սաքընմալսըն:

Եւսէր վաքթին եօղ ուսա, վէ քապիլ
տէյիլ իսէ հէր քրիստիեանա վաճիպ
խրատ տիյնէմէսինէ, վէ սքշամ ժամընա
պուլունմասընա, պարի քիթապ ալ օքու
պիր աղ քէնտի էվինտէ. քի տինիմիզէ
իքթիզա մատթէլերի ունութմայասըն, վէ
ֆամիլիանա թէքմիլ անլերի աղնատասըն,
քի եօրթու թէմպիհինի էտա էթմիշ
օլասըն: Վ. աֆիլ իստէմէյերէք զուհուր
էտերսէ եա եօլա չըքմաք, եա պիր մաս
լասթ կէօրմէք, քի օլ սէպէպէ ըահաթ
էտէմէզ օլասըն ըուհանի պօրճլարընը՝
հիչ շաշը՛րմա քէնտինի. տօվա պապընտա
սէօյլէտիյիմիզ քըսաճա տօվալերի քուլ
լան տօվա եերինէ, վէ հէր տօվանա պէ
տէլ:

Ինճամ պիլմէլիսին՝ քի էվինի կէօ
ղէթմէյէ, չօճուղունու պաքմաղա, հաս
տանը քայրըմաղա պօրճլու օլու ըսան՝ սալթ
պիր պատարագ եէթէր եօրթու պօրճու
նու էտա էթմէյէ. զիրա պուճլար տա Եւ-

լահա կայեթ մարպուլ ամէլ տիրէր, զէ նէչէ տօվա պետէլիօլա պիլիրլէր. վէ հաստա օլանլարըն սապր իլէ չէքտիքլէրի տախի եէթիշիր պու պօրճունու էօտէմէյէ :

Պ Լ Պ. Բ :

Քրիստիեանն ունի :

Սէ մութլու օլ ատէմէ՝ քի ումիտի Սէվ-
 „լատէ տիր“ : Պիր Հոգին սր սուր տէյ-
 էն : Քավի ումիտ օլմասը առաքինուի-
 լարըն ճիւմէսինի պերպլի հիչիլինէ վար-
 տորըր : Պէլէ նասաաթըմը. հիչ ուման՝
 հիչէ. չօք ուման՝ չօղա. աղ ուման՝ աղա
 մալիք օլմալը : Տիւնեատէ իշլէնիլէն կիւ-
 նահլէրին եէօքիւնիւնիւ չօք աշար, կայեթ
 անլէրտէն պէօյիւք, վէ նիհայեթսիղ տիր՝
 Ըլլահըն մերհամէթի : Իմտի տիւշիւնիւպ
 տուրմա քէնտի սէֆիլիլիլինտէ, տայմա օլ
 ալլահանի մէքհամէթէ սըղընըպ՝ իւքսէլ-
 սէք կերէք : „Սէն քիմտէն քօրքարսըն,
 ,տէր սք թօմաս եպկն, սիճիլ քէսէն
 „հաքիմին իաչ իւզէրինտէ էօլտիւ քուր-
 „թարմաք իչին սէնի“ :

Կիւնահլէրիմիզ վէ սէֆիլիլիմիզ պի-
 ճի կիւճէնտիրմլէ. լաքին պիզի իւր

քիւտիւն՝ կայրէթտէն սօղութմամալը: Հաչան Պետրոս առաքեալ Տն էֆէնտի միզէ սեօյէտի իսէ. „Խրաք տուր պէնտէն „սոնլթանըմ. զի այր մեղաւոր եմ ես. „կիւնահքեար պիր աոտէմ իմ: Շէվապ „էթտի անէ քի քօրքմա, դու մի երկնչիր“: Տայմա սք քիթապլարտա, սք ( ) գոտիւ նոտուն զիքր էթմէսինէ կէօրէ՝ քօրքուտան իսէ, զիատէ մէթանէթլի տիր ումիտին, վէ մուհապպէթին թապիր օլմասը պիղէ: Հուսուսա՝ Սալէզեանըն սեօզիւնէ կէօրէ պիզիմ սէֆիլէյիմիզ թանդըր մէրհամէ թիւնին թահտընը քուրար. զիրա թէրահիմէ թէփրէտէն սէֆիլիք, պուլունմասա, վէ աֆ պուլմաղա պիր թաքսիրաթ օլմասա, Ալլահ քէնտի քէնտինէ սալթ թէրահիմի օլմուշ ծուրտու, վէ հարիճտէքիլէրէ օլամազ ըտը. չունքի քէնտի մէրհամէ թի իճրասըզ քալըր ըտը: Իմտի Բ. ս էֆէնտիմիզ աշիքեար իքրար էտեր տիւննայէ կէլտոյիսի՝ տէյիլ արդարլար իչին, իլլաֆաքըր կիւնահքեարլար իչին. „Ոչ եկի կո „չեւ զարդարս, այլ զմեղաւորս յապաշ „խարութի“:

Ալլահ սէվմէզսէ տախի թաքսիրաթ Լերիմիզի, կինէ սէվմէզ տէյիլ տիր ես.

րաթաղը քուլարը : կերչի մուհապպեթ-
լի պիր անա կայեթ կիւճէնի կէնտի եօզ
էվլատընըն քէֆսիզլիյինէ , վէ միճագըզ-
լըղընա . լաքին սէվէր վէ աճըր : Իլլա հաս-
տալըղընըն աղըրլըղընա կէօրէ կէօղէտիր .
իմնատ էտէր , վէ քօրումագա պաքար :
Իմտի՝ ,, պիր մուհապպեթլի քահանայպե-
,, տիմիզ վար տըր , տէր՝ նք Պօղոս առա-
,, քեալ . քի հաստալըղըմըղա մէտար եէ-
,, թիշիր, եանի Ն՝Իճ էֆէնտիմիզ՝ շիֆայ-
,, էթճիմիզ՝ վէ քարտաշըմըզ՝ : Կէ քա-
տար զհատէ քէնտիմի աղըր հաստա թա-
նըսամ՝ , օլ քատար սըղընըրըմ՝ պունճա
ալիմ հէքիմին սէմավի իմեստընա :

Մլահըն նասպ էթտիյի մուքատտէրինէ
քամ շէքիպ ալթ իւստ օլմա . զիրա պու-
տէրին մատթէ Մլահըն էլինտէ տիր . վէ
պու սէպէպէ սէնին էլինտէ օլմատան իսէ՝
քէնտի էլինտէ օլմասը սանա չօք հայրըը
տըր : ,, Իէնտի սէլամէթինտէն կայեթ
,, աշըրը քօրքան , Ֆէհիմտէն իսէ տահա
,, զիատէ խոնարհութիս , վէ իթաաթէ
,, մէօտաճ կէօրիւնիւր՝ տէր նք Սալէզիպն :
Սէ նք Իէրնարտոս քաթի ումիտ օլմաղա
էվկա վէրտիկինտէ՝ ճէվապ վէրտի շէլթա-
նա . ,, պէն քէնտի սէվապլէրիմ կէ ճէն-

„նեթի քաղանամամ. վէ լաքին (ն) Բն
 „պենիմ իչին քաղանուր, քի միւհտաճ օլ
 „մայարաք պենիմ սեվապլէրիմէ, անլէրի
 „պիրիքտիրիպ պանա պազըչար, պուլա
 „ճաղըմ քենտինտէ, վէ քենտի սեպէպինէ
 „սեւամէթիմի“:

Եւ հուտու հավէս էլէ պեջիւք իչէ,
 վէ աղիմ առաքինուիլարա. զիրա սրբուհի
 թէրէրէզանըն սեօզիւնէ կէօրէ „Եւլահ
 „քենտինէ կիւվէնմէյէն կայրէթլի ճանը
 „սեվէր: Սթլարըն ամէլինէ թալիպ օլմասը,
 „վէ պեջիւք իչ թուլթմասը քիպիլիք տիր
 „տէյի շէյթան պիզի քանաըրմադա չալը.
 „չըր, լաքին ինանմա: Կայէթ մէթանէթ
 „վէրիր հավէս էթմէսի՝ իւքսէյէ վարտըր
 „մադա, վէ կայրէթսիզ ճանլէրի շէյթան
 „զէֆբլէնիր“:

Պ Ե Պ. Թ:

Եւլահըն նապըրըղը:

Եւլահըրըն վարըղը, վէ հաղըրըղը՝ քեն
 տինտէն զիքր օլունտու հայր Եբրահամ
 թէքիլ օլմասը իչին: Լաքին պու ալա
 հանի հուզուրունտա պուլունմասընա թա
 լիպ օլմալը թաթըլըղը ըա վէ զօրաքի օլ

մայա : Խաղաղութի ՄԱՍՆԸ օրմասը իչին՝
 իստեր՝ քի հեր շէյ ռահաթ, մուհապպեթ
 իլէ իճրա օլսուն : Վալտը քի ֆաքաթ
 կէօյտէ, պիր քարար Սէվլամըղա հայրան
 քալարաք՝ ֆիքր էտէճէյիլ . լաքին տին
 նեօտէ իքէն՝ քապիլիլ իշ տիր անէ թա-
 լիպ օլմասը : Սասլաթլար . քայլէլեր .
 զարուրուք վէ տարաշլըք ֆիքրիմիղի տա-
 ղըտարաք այրըրը պիղի : Խմտի վաքթի կէլ-
 մէյինճէ մութլուղա էրմէյէ, վէ մէլաքէ
 օլմաղա թալիպ օլմասաք կէրէք :

Պազըսը զանն էտեր՝ քի ֆիքր էթմէզ-
 սէ ՄԱՍՆԱ՝ հուզուրունտատէյիլ տիր : լա-
 քին պու եաղնըշ իշ տիր : ՄԱՍՆԸ տիւ-
 շինմէզսէն՝ ՄԱՍՆ աշքընա իշ թութմա-
 մույօրմուսուն . նիյէթ քօտուղուն իչին : Աէ
 նիյէթ իլէ ամէլ ՄԱՍՆ աշքընա՝ ֆաքաթ
 ՄԱՍՆԸ տիւշինմէտէն չօք ալէ : Էքիմ
 իլէ էղաճը հաստայա իլաճընը հազըրլա-
 տըղը վաքիթ՝ քապիլ քի հաստասընա
 ֆիքրի վարմայա . լաքին չէքտիյի զահմէթ
 օնուն իչին տիր . թութուղու իշ տիւ-
 շինմէտէն զիտէ ֆայտալը օլմաղ ըլա՝
 քէնտի հաքիընա, հաստա կայէթ հօշլա-
 նըր, վէ ռահաթ իտեր : Սէն հաչան նիյէթ
 իլէ ֆիքր էտերսէն, զքուրսան, եազարսան,

եկեցիս ի չեքսէն, սէօհպէթ իտերսէն՝ Ալ-
լահը տիւշիւն մէշին . լաքին Ալ-
լահ աշքընա իշ թուժայօրսուն . վէ պու
եկեթիշիր, տայմա սեվսպ քաղանըպ՝ սէնի
րահաթ էթմէյէ : Պոյուրմաշ պիղէ սթ
Պօղոս աւաքեալ . քի Ալլահա տիւշիւնե-
րէք եկելիմ, վէ իչելիմ . տա, մա հեր
իշիմիղի պու քավի իլէ կէօրէլիմ . իլլա
սեօյլեր՝ քի նիյէթ քօյարաք մէտհիտէլիմ
Ալլահը, վէ էմր էթտիքլէրինէ միւնիւս
օլալմ : Հեր սապահ քալքտըղըն վաքիթ
քուսուր տօվալարըն իլէ նիյէթ քօսան
եկեթիշիր :

Ալքա քուլլան տօվա պապընտա սեօյ-
լէտիլիմ քըսսաճա թէհսիլի տօվալէրի,
իլլա մուհապպէթ վէ ումուտ ամէլինէ մի-
նասիպ օլանլէրի, քի աշքընը արթըրսըն,
լաքին քէնտինի զօրաքի եօրմայարաք :
Ալլահա ֆիքր էթմէքսիզ, վէ կէօյիւս կէ-
չիրմէքսիզ հայլը վաքթին կէչէրսէ՝ ալթ
իւստ օլուպ շաշըրմա : Հըզմէթքեար օլան,
աղասընա ֆիքր էթմէտէն էմրինի թէքմիլ
իտերսէ, էտա էթտի պօրճունու, վէ իւճ-
րէթինի ալըր : Այիճէ պէլլէ սէն պու սէօ-
ղի միւ : Տիւշիւն մէմիղտէն զիատէ՝ ամէլիմիզ
միւ հտէպէր տիր : Պիլ, քի ֆիքր ա-

մէլ իչին. վէ ամէլ Ֆիբեր իչին տէյիլ տիր :

Պ Ա Պ. Ժ :

Խոնարհութիւն իւզէրինէ :

Չօղու եէթիք օլմամըշ տրը հաք իւզէրէ պու ազիմ առարինու թիա. զերա ասը իլմինէ մալէք օլարաք էյիճէ սէչէմէյիպ ալաքըք, վէ քօլքարըք պէլէմիշ տիրէր : Խոնարհութիւն օ տուր, քի տայմա Ալլահա միւթալէք օլանը՝ քէնտինէ վէրսէն կերէք, եանի՝ հէր պիր էյլէյի. վէ պիզիմքինի պիզէ պըքօմալը, եանի՝ հէր պիր քէմլէյի : Խմտի լուծֆուն ըիւզկեսարը էսէճէք օլա իւքսէքլէրի աշարըմ. վէ քալաճաք օլուրաճ՝ մէքրուհ չամուր միսալի, եէր եիւզիւնտէ քալարաք կէչէնտէն չըղնանըրըմ : Ալլահ հէր մահլուքէյի եօքտան վար էթտէյինտէն՝ օլ էվէլքի եօքլուղու, վէ զայըֆլըղը թանըմասը իւզէրինէ իստէր բուհանի պինամլըն թէմէլինի քուրմաղա : Խմտի տեր իտի սը Պօնավէնդուրա, ,, իֆթիխար ,, էթմէք իլէ մէվլապի թէքմիլէյէ՝ հիչլէյ- ,, իմէ քամ չէքմէմ :

Տերօնտէն խոնարհ օլան, էյեր պիր

քուսուրաթա տիւշէճէք օլսա՝ այլ իւստ
 օլմայրպ փիւշման օլմաղա պարար, զիրա
 թաճուպ իտեմէզ զաթը սէֆիլիյին՝ սէ-
 ֆիլիլիյինէ, ասլնտա զայրֆլըղն՝ զայրֆ-
 լըղնա, վէ էօղիւ հաստալըղն՝ հաստա-
 լըղնա: Իլլա տէօնէր շիւքր էտէր Ըլլա-
 հա՝ քի պէթէրինէ տիւշմէտի: Աէ պու-
 նուն իչին ճէնօվալը սրբուհի կատարինէ
 պիր էքսիլիյէ տիւշտիլիւ վաքիթ տէր
 իտի. ,,Պու տա քէնտի պահճէմտէ պի-
 ,,թէն օթլուք տուր“: Պու նասահաթ օլ
 գատար իրտիզա տըր, քի Վալէզեան պէտյ-
 լէ եազար. ,,Թէքմիլ կատարելութի գա-
 ,,ղանմայք իչին՝ քուսուրաթլէրիմիզէ սապր
 ,,էթմէք լազըմ, վէ սապր էթմէսի պէս-
 ,,լէր խոնարհութիու“:

Պազըլարը տա, խոնարհ օլմայք իչին՝
 քէնտինտէ հիչ պիր էյլիք եախօտ պիր
 հիւնէր թանրմասընը իտեմէզ: Իլլա սք
 թօմաս տէր քի ,,պարշիշի թանրմայ-
 ,,ան՝ նամքեօր տուր սահիպինէ“: Կէչէ
 ալթուն վէ ճէվհէր, թիւրլիւ պահարար՝
 եիւքլէտիլլէր քաթըրա վէ էշէյէ. լաքին
 կինէ հայվանլըքտան հալի տէյիլ տիր:
 Քէրեմ օլան էյլիլին սայրսընա կէօրէ
 արթար՝ գապուլ էտէնին պօրճու: Թա-

սխալմէն պիտ ինսանա, քրոյէթտէն, վէ
 ֆարստան խտ՝ մէթիճ զհատէ հօշ տուր,
 պու քէմ՝ օլամազ . չունքի հրֆա օլուն-
 մայան աշքըմըզն սէսի տիր: Սալթ մէտ-
 հի, վէ շան վէրմէսի եէթէր քիմէ քի
 վաճիպ իսէ . եանի՝ Ալլահա: Իմտի պիղ-
 տէ մէթհ օլուր քէնտի հէտիյէլէրի, վէ օլ
 սէպէպէ արթար քէնտի իլէ պօրճումուղ:

Սատրք խոնարհ օլան ճան կայէթ
 ալիճէնապ տրը, քէնտինէ կիւվէնմէյիպ՝
 ֆարաթ մէթանէթ վէրէն Սէվաւընա սը-
 ղնըր: ,, Հէր շէյէ գատըրըմ, տէր Պօ-
 ,, ղոս առաքեալ՝ սահիպիմ իլէ, քի պա-
 ,, նա գուվէթ վէրիւր: Պու սէպէպէ սի
 Թօմաս իսպաթ էտէր, քի քիւսաիեան
 խոնարհութիու մերտիյին պաշանկըճը,
 վէ ալիճէնապըք տրը: Ալլամէթէ իբտի-
 զա, վէ մէնչուր սմէլէրտէն, Ալլահըն
 տավէթինէ պարմայըպ կէրի տուրան՝ Խո-
 նարհ տէյիլ տիր, իլլա կայրէթսիզ՝ թէմ-
 պէլ, վէ ումիտի քաթ էթմիշ, վէ լաքին
 Ալլահըն տավէթինի թանըմաղա էմին եօլ
 հնազանդութի տուր:

Հէր նէ գատար էյլըքտէ իլէրի վար-
 սաք՝ օլ քատար հաֆիֆլիքտէն դօրքմաք
 իբտիզա էտէր: Քուաուր հուլար պիտ

Քարար կիւնահտան պէսլէնիրէր, լաքին
հաֆիֆլիք պէսլէնիր տասի առաքինութի-
տան: Ա՛նլաքէլէր իչինտէ էն մէնշուրու
լուսաբեր քէնտի հաֆիֆլիյինտէն քի-
պիրլէնէրէք՝ շէյթանլար արասընտա էն
էորֆիւլիւսի ոլտու: Հաֆիֆլիքտէն քաչ-
մաղա թէհսիլլի պիր եօլ սը Սալէ-
ղեանըն սըք սըք թէսպիհ իտէրէք սէօյ-
լէտիյի ոլմալ. « Իշէտիյիմ քեմլիքլէր՝
» սահիհ քեմ տիրլէր, վէ պէնիմ տիրլէր.
» լաքին էթտիյիմ էյլիք՝ ստտեճէ էյլլէք
» տէյիլ, վէ պէնիմ տէյիլ «:

Այերչէքտէն խոնարհ ոլան քիմնէյի
ալչարլամուզ, վէ քիմնէյի Փասլ էթմէղ
տասի չօք պէօյիք կիւնահքեար ոլսա.
ղերա կիւնահքեար թէօպէյէ կէլիպ ճէն-
նէթէ վարա պիլլի. վէ պիզ եօլտան չը-
քարաք չտ տերին ճէհէննէմէ չէօքէ պի-
լիւրիզ: Սաթթ իլէ Տուղա մէնշուր առաք-
եալ, վէ Պօղոս պէօյիք հալամիչ իտի,
լաքինկայէթ թաճուպլու թէգաիլլիյէ վար-
տըլար: Սաթթ ոլ այըրտ էթմէյէ պու առա-
քինութիուն կէրչէյինի քալոյընտան: Այեր-
չէք խոնարհութի՛ հէր հայըր ամիլլէրի
կիղէմէյէ չալըշըր, վէ իլա քէնտիսինի.

զիրա քէնտինի խոնարհ պիլտիրմէյէ չալը-
շան՝ մաղրուլարըն պաշը տըր :

Պազը քէրէ մինասիպ , վէ իբտիզա
տըր Մլաճտան քէրէմ՝ օլան ինայէթէրի
վէ Մլաճըն լութփու իլէ էթտիյի էյլէք-
էրի պէյան էթմէսի , հաչան Մլաճըն շա-
նընա , քիլիսէնին էյլէյինէ , վէ պիր ճանըն
ֆայտասընա լազըմ կէլիրսէ . վէ պու սէ-
պէպէ տիր՝ քի Պօղոս առաքեալ քէնտինէ
իլճամ՝ օլան սըրլէրի , վէ քէնտի էմէյինի
տիւնեայէ պէյան էթտի : Վիհայէթ ֆիք-
րինտէ սաքլա սթ քիթապլարտա պու մատ-
թէ իւզէրինէ զիբը օլան նասահաթլարը .
եանի ,, քէնտինէ կիւվէնմէսի տիվանէլիք
,, մէյվէսի , վէ սատըք խոնարհութի ալիմ-
,, լիք հասըլաթը տըր . պու ճէսուրլարա
,, մաքսուս , օլ պիրի գօրքաքլարա : Վէն-
,, տինէ պէյէնէն քիշի՝ քէնտի հոյունա
,, եասըր տըր , վէ սատըք խոնարհ օլան
,, անլէրին հէօքիւմտարը : Խոնարհլըզա
,, թալիպ օլան չօք մէշհուր ֆիլօսօֆ տուր .
,, վէ ինսանլար պէյնինտէ կայէթ ալիճէ-
,, նապ տըր : Շէննէթտէ մաղրուլ պու-
,, լունմազ , խոնարհ ճէհէննէմէ վարմազ :

„կամք քո“ : Այն շէքիւ քի Սովսէտե սալքը վերիւնն օտուն թաթլըլանտըրըր իսէ աճը սուլարը . էօյլէ տախի պու քէլամ թաթլըլանտըրըր նէչէ աճը իչէքի : Այն լաքին տինի միղին ըըըը վէ իճրասը էքսիլէճէք օլուրսա՝ տայանըլմաղ ճէֆա տըր : „Պու էօմիւրտէ՝ տէր նք փիլիպպոս „նեքեան՝ քաւարունա վարմաք եօք . եա „ճէննէթ՝ եա ճէչէննէմ՝ չունքի սապր իլէ „չէքէն փէչին ճէննէթէ վարըր . վէ սապր „էթմէյէն չէքէր ճէչէննէմ՝ ճէգասընը“ :

Տէրտ , մէշաքքաթ , սըքընթը Մլաչըն էմրի իւղրէ՝ քէնտի էյլիլիմիղէ նասաղ օլունմուչ տուր : Անրչի հաստա կիւճէնիպ իլաճատն հօչանամաղ . լաքին սաղըղը իչին՝ աօստ օլան հէքիմ ըէչէթասընը եաչար մի նասիպինէ կէօրէ : Իմտի շիքր էտէճէք էէրտէ՝ թէչէքքի լաղըմ կէլմէզ : „Խաչ „ճէննէթ գաբուսու տուր , վէ քայրը եօլու եօք աուր կիրմէյէ , տէր Սալէղեանէ Ղէննէթին սէֆասընը տաթմատան իսէ , պիլր օահաթ խաչ չէքմէսի տահա մաղպուլ տուր : Ղէննէթտէքի ճանկերին մութըլուղու Մլաչա մալիք օլմաք տըր , վէ ճէննէթ եօլճուլարընըն սիւննատէ ճէֆա չէքմէսի Մլաչ աչքընա . անտէն

Եօթիւրիւ Յն էֆէնտիմիզ մութլու օքուր պու քուրպէթտէ կէօզ Եաշը տէօքէնլէրէ՝ քի վէթանտէ Եպէտի թէսէլլապուլաճսքլար: Երանի, որք լան այժմ, զի ծիծաղնսցին:

Ալաշ աշքընա ճէֆայա տայանմալը. զիրա սք ( ) գոստինոսուն մի ճաղասընա կէօրէ. Եզիլլէթ չէքմէսինի քիմսէ իստէմէզ. լաքին համքերութիուն սէվապը, վէ իւճրէթի պիր Եպէտի Եօմիւրէ Եօլ աչարղը իչին՝ սէվիլսէ Վէրէք: Իմտի օլ թապիաթէն ճէֆատէն քաչընմաղա օլան մէլլիմիզ՝ թէքմիլ սրղընմամըլա գաւշը կէլէմէզ: Պու թապիաթ սէսինի, Ալաշըն լութֆու սուհուլաթ իլէ աղար ազար՝ Եօլ Եթմէյիպ թէքմիլլիլլէ վարտըրը: Յն Վ.ն էֆէնտիմիզ աաիի Վէթսէմանի պահճէօինտէ սահիհ հնսան օլտուղունու պիզէ աղնաթմաք իչին՝ տիլէտի սիասէթ պատէսինին տէֆ օլմասընը: Իմտի տուլմամաք, Եախօտ քայարընը պօզմամաք իքտիլա տէյիլ. լաքին աւետարանճա սապր Ետիպ մէրտճէ Ալաշա սրղընմալը: Ինսան օլանա պու գաաարը Եէթիլլիւր վէ հնսաֆ իլէ իման պունու սալթ թալապիտէր պիր քրիստիեանտան:

Պ Ը Պ . ԺԻ :

Քրիստոսի ան թեմալիս :

Քրիստոնեայա ֆարզ տէյիլ կատարե-
 լուծի, լաքին վաճիպ տիր անէ թալիպ
 օլմասը թեքմիլիյէ վարմաղա, եանի րու-
 Տանի պապալանըն սէօլէտիյինէ կէօրէ,
 հեր քէշ տիքաթ իտերէք ճաստ իթսէ
 կերէք իլերի վարմաք իչին առաքինուծի,
 լարտա, զերա էյի ամէլտէ իլերի վարմա-
 մասը կերիլէմէյէ աշքեար պիր նշանէ տիր,
 լաքին տիքաթ իտերէք իլերիլէմէնին եօլու՝
 կատարեալ օլմաք իչին իպատեթլի տօվա-
 լէր, սըքը ապաշխարանքլար, վէ սայրը էյի
 ամէլլեր քաթարընա պինտիրիպ չօղաթ-
 մասը տէյիլ տիր: Զօք էճայիպ, վէ հօշ
 տուր Սալեզեանըն ճէվապը պազը մարա-
 պէտլերէ, քի չա սէնէ պաշընա, հաթ-
 տատա իւչ կիւն օրուճ թուծարաք՝ կա-
 տարելուծիա ֆարզ պէլլէմէք իլէ իւչ
 կիւնիւ տէօրտ էթմէյէ միւրատ էթտիլեր
 սէնէ պաշընտա. „ լչէր թեքմիլ օլմաղա
 „ տեր՝ պու երլ պաշընտա տէօրտ կիւն
 „ օրուճ թուծմասը ֆարզ օլտու իտէ՝ սէ-
 „ նէ պէ սէնէ պիրէր կիւն արթըրմաղ ըլա,

„հաճապը օրուճ իլէ թէքմիլ կէչիւսէն
 „կերէք: Աէ օ մինվալ իւղէրէ սէն կա-
 „տարելու թիտա նէ դատար իլէրի վարսան,
 „օլ գատար կիւնտէ օրուճու արթըրսան
 „կերէք. վէ էօմրիւն ուզանտըքճա՝ կիւն-
 „տէ քըք՝ էլի, ալթմըշ օրուճ թուլթ-
 „մալը“: Աէ պու սըուն սէօյլէտիլի՝ հէք
 պիր հայրո՝ ամէլ հաքիլընա սէօյլէնէ պի-
 լեր, վէ հաք իւղէրէ:

Իմօր հայրո՝ ամէլերի չօղալտաճաք
 եերինէ, պաք քի ըահաթ կէօնիւլտէն
 նիլէթ քօյուպ՝ աշք իլէ կիւնտէքի ամէլէ-
 ըինի թէքմիլ էտա էտէսին. զիրա չօղալմա-
 սընա կէօրէ ֆերահիլէթ եէրինէ մերաքլան-
 տըրըր: Հաթտա ստէթ էթտիլին ամէլ-
 լերին հէփիւնի ըահաթ էտէմէյօրսան՝ ի-
 ղին տիր սանա, պաշլա անլերի քըսալթ-
 մաղա, քի ըահաթ եիւլէք իլէ էտա
 էտէսին. զիրա „թէքմիլլէք ըուհի, տէք
 „սը Վեոնարտոս՝ կայէթ պէօյիւք, կայ-
 „էթ չօք իլլէր կէօրուսինտէ տէյիլ տիր.
 „իլլա կիւնտէ ֆարղ օլան պայալը իլլէրտէ
 „քարար քըլմալը. լաքին իճրասը պայա-
 „ղըճա օլմասա կերէք“: Վաք քի թէք-
 միլլէք իլէ ֆարղ օլան պօրճլարընը էտա
 էտէսին. զիրա պու տուր էն ազիմ՝ սք.

լուղուն եօլու: Հար թիւայէ տիւնեայը եա-
 րաթար իսէ՝ էմր էթտի՝ քի հէր Ֆիտան
 քէնտի ճինսինէ կէօրէ մէյլէ կեթիրսին:
 Իմտի ճանրօրըն թէմսիլի օլմաք իւզէրէ՝
 աղիւլիք մէյլէլէրի պիթիրսէ կէրէք.
 լաքին հէր պիրի քէնտի ճինսինէ կէօրէ:
 Եանի հէր քէշ քէնտի կացութիունուն
 թարքընա պաքարաք Ֆէրկիլ օլմալը:
 Եղիա մարգարէնին չէօլտէ, վէ Դա. իթ
 մարգարէնին թահտտա իքէն տօվասը, վէ
 ամէլի սէչիլսէ կէրէք: Սամուէլ մարգա-
 րէի տաճարտա իքէն՝ նը էտէն ամէլէրի՝
 Եավես օղու ինտույու սիլահար արա-
 սընտա նը էտէմէզէր: Սքլարըն պու իպ-
 րէթի, տիւնեա քայլէլէլինտէ օլուպ ճըգ-
 նաւորճա եաչամաղա միւրատ էտէնէ մի-
 նասիպ նասահաթ տըր. վէ կրօնաւորճա
 փատիշահ սերայընտա էօմրիւնիւ կէչիր-
 մէյէ վաճիպ տիր կէօնիւ վէրիպ արզու-
 լէյնէ: Իմտի հէր պիր աղաճա մինասի-
 պինէ կէօրէ եաքըչըրսա մէյլէսի՝ կայէթ
 ալէ տիր՝ հալըճ օլմաարզընտան քէնտի
 ճինսինէ:

Աստարեկու թիուն տալը փախճանը
 սալթ եալընըզ Ելուհըն մո. հապէթի
 տիր. լաքին անէ վարտըրան եօլարը պյ-

ըր, վէ պիրի պիրինտէն սէ շկինսիր. պու սէ-
 պէպէ, նրլար նէչէ իչէրտէ՝ պրը եօլար
 թու թտուլար: Սք Պերնարտոս եասաք էտէր
 քէնտի կր օնաորլարընա Տէքիմէ տանըչա-
 րաք իլաճ ալմարընը. լաքին նր Իգնա-
 տիոս Տէքիմէ միւնիւս օլուպ սէօզիւն-
 տէն չըքսազ ըտը: Սք Պէնէտիքտոստն
 կիւտիւյիւնիւ սալա քիմսէ կէօրմտի.
 լաքին նր Ֆրանչիսկոս սալէզեան Տէր
 քէչ իլէ կիւէր եիւզ քօնուչուր ուտու
 քէնտինի շազ վէ Ֆէրաս կէօստէրմէք
 իլէ: Սք Նիլարիոն Ճգնաւոր կիլինտիյի
 Տարարըն տէյիչմէսինի նագիւրէք սայար
 ըտը, լաքին պունուն աքսիսի, սէնալը
 կատարինէ սէօյլէր իսի՝ քի թէն փար-
 լըղը նշան տըր ճան փաքլըղընա: Սք
 Ներոնիմոս իլէ մէճլիսէ տուրսան՝ սալթ
 սըքը ապաշխարանք սէօհպէթի էտէր:
 Սք Օդոստինոս իլէ քօնուչաճաք օլուրսան՝
 Փարաթ ուչք ու մուհապէթ լիսանը տիյ-
 նէմէլի: Նիճէ Տէր պիր ինսանըն սիմասը
 Փէրկլի իսէ պիրի պիրինտէն, էօյլէ պէն-
 զէմէզ տախի թապիաթլէրի: Մէփալի
 շնորհք սուհուլաթ իլէ անը թէքմիլլիյէ
 վարտըրըր, լաքին թապիաթընը թէպտիլ
 էտիպ տէյիչմէզ: Իմտի սալա մահանա

պուլմամալը նըլարըն թիւրքե պէ թիւրքե
 թուլթուլարը եօլարա վէ թարըլարա:
 Վէ հէր պիր էթտիլինէ պաքսարաք՝ պի
 պնի իզէրինէ վարմաք իքտիգա էթմէզ.
 Իլլա Ղաւիթ մարգարէ իլէ սէօլէսէն կէ-
 ըէք: „Մ՛ հոգիք օրհնեցէք զՏ՛“: Օիրա
 նազիրին օլան Մլլահ վէքիլէ էօրէտիր
 սանա վաճիպ օլանը, վէ օւհայանը:

Օանն էթմէյէսին՝ քի պիր էքսիք-
 լլլէ, եախօտ պիր քուսուրաթա տիւշ-
 տիլինն իչին, կատարելութիւնն եօլուն-
 տա պուլունմայօրսուն. տախի պէօլիւք նը-
 լարտա պունլար պուլունա պիլիր. վէ գա-
 պիլ քի պուլունսուն: Իմտի նը ( ) գոստի-
 նոսուն նասահաթընա կէօրէ նը ( ) օհաննէս
 աւետարանիչին սէօզիւնիւ տէմէլի. „Եթէ
 „ասիցեմք, եթէ զմեզս ինչ ոչ ունիմք,
 „զանձինս մեր խաբեմք. և ճշմարտութի՛
 „ի մեզ ոչ գոյ“. եանի՛ „կիւնահըմըզ
 „եօք տուր տէրսէք՝ քէնտիմիզի պլտատըպ՝
 „հիլաֆ տըր տէտիլիմիզ“: Պունա պինայ-
 էն սէօլէր սուրը Ղրիգոր պապ քի
 „Թաքսիրաթ իլէ տիւնեայէ կէլէն ա-
 „տէմ՝ թաքսիրաթսըզ եաշայամազ տիւն-
 „եատէ“: Լաքին պիլմէլիսին քի էքսիք-
 լլլի սէվմէնին, վէ զայըֆ օլտուղունտան

էքսիբիցիէ տիւշմենին ֆերկի չօք աուր, նիճէ սեօյլէտիք իսէ խոստովանանք պապընտա: Եքսիբիցի սեփմէսի սալթ էնկէլ օլա պիլիք կատարելուիա. վէ ալիմ վարդապետէր ըուհանի սօփուքըուղու իքի պէօլէրէր. յաղթելի վէ անյաղթելի. եանի՝ մէն օլմասը գապիլի վէ գապիլսիղ: Արնահընը սեփմենին ըուհանի սօփուքըուղու յաղթելի. վէ զայրֆ օլտուղունտան քա. ֆիլ տիւշէնին՝ անյաղթելի տիր. քի ազիզէրէ տախի վաքը օլմասը գապիլ:

Իմտի պու թարըք քուսուրաթիլէրէ քէտեր էտէճէք եերտէ՝ խոնարհուիուն փանգէհիրինի չըքար. «չօք տէֆա՝ տեր: Գրիգոր պապ՝ Ալլահ մարսուս պրօպրը, «քի սի օլան ճանլար՝ եէնի պաշլայան՝ Վիլի, «պի էքսիբիցիէ տիւշաիւնլէր, քի քէնտի, «նի թանըյրպ Ա՛էվայէ սրղընարնլար»: Այն ( ) գոստինոս տեր քի «Նաք թէալէ «նիհայէթսիղ իլմինէ կէօրէ միւրատ էթ, «տի քէմիլիին տէֆինտէն իսէ՝ օլ քէմիլիք, «տէն պիր էյլիք չըքարմասընը»: Իմտի քուսուրաթընտան խոնարհութի չըքարաճաք օլուրսան՝ էտա էթտին Ալլահըն իս. տէտիլինի:

Ի՛նչքմիլիլիին եօլունտա եիւրիւտիւյ-

Ինչն է՝ էյէր շիֆէլէնիսէն, պիր քեա-
 միլ քահանայա իֆատէ էյէ, վէ նէ քի
 տէրսէ սանա՝ տիյնէյիպ ըահաթլանն: Պու-
 մատթէ իւզէրինէ հանկը սւ շիֆէյէ վար-
 մամըշ տըր. լարին հէր պիր սը Լլահաճը
 քերէմինէ սըղընըպ՝ վէ քէնտի պէօյիյ-
 իննէ իթաատ էտիպ՝ ըահաթլանըրը ըտը:
 Հէր քէշին ատէթ իւզըէ թութտուղու
 եօլար իլէ՝ կատարէլութի տաղընը թէզ-
 վարի աշմար օլամաղ եօրուլմայարաք:
 ,, Պազը արձանլար վար քի, տէր սը Սա-
 ,, լէզեսն՝ ուստասը օյմար իչին օթուղ երլ
 ,, էմէք սարֆ էթմիշ. վէ բուհանի թէք-
 ,, միլիք օլ քիֆաթտան չօք չէթին օլմասը
 ,, իչին չօք վարիտէ մէօհտաճ տըր: Իսնտի
 ըահաթլըղըլա Լլահասըղընարաք տայմա
 քայրէթ էթմէլի, ղերա պիղ հէր նէյէ
 քիարղու չէքերսէք՝ հէր նէ վարիթ Սէվ-
 լամըզ մուրատ էտիպ, քերէմ էտէրսէ
 պիղէ անէ մալիք օլմաղա, տայմա թէզ
 մալիք օլմուշ օլուրուղ:

Պ Լ Պ. ԺԳ:

Բողոքի իրավունք օրոհմանը:

Երիճէ քի մեօհտաւճ իսէ թէնիսիզ նա-
 ֆաքայա, էջլէ ճանըմըզ տախի բուհանի
 քիթապլէրէ գուվէթ այմաղա. լաքին մի-
 նասիպ օլան քիթապլէրի սէշմէլի, քի
 օքուտուքճա պէսլէսին ճանըմըզ. վէ պու
 սէպէպէ էլինտէն պըրաքմա Սալէզեանըն
 բուհանի քիթապլընը: Բուհանի քիթապ-
 լէրի հէր քէրէ օքուտուքճա՝ Լլահ սըր
 եաղան տէյի՝ օքուսան կէրէք: Լնճաք
 ատէթտէն հարիճ կայէթ թաճիւպ իտէ-
 ճէք իշէր թուծան օբլարըն վարքընա
 հավէս պըրաքմա, վէ օնլարըն եօլարընը
 թուծմաղա արգուլէյիպ չալըճմա. զիրա
 բուհանիլլէ թալիպ օլանլէրին չօղու՝ պէջ-
 լէճէ նաֆիլէ, վէ հասըլաթսըզ ար-
 զուլէր իլէ տօլար: Էէր քէշ օք Գրիճի-
 տանըն Լլահտան մայլեմ օլան եէթիքլէ-
 ինի իստէր. Յովսէփ Վոքեթթինոսուն
 իւքսէլմէսինի, վէ սիւնակեցիլէրին ապաշ-
 խարանըլարընը. լաքին ատէթտէն հարիճ
 ամէլէրի պօշունա արդիւլէտլինտէ՝ չօք

ղարար էթմէք իլէ՝ իբտիզա օլան ատէթան
պօրճլարընը եա ունուտուր, եա էթմէղ :

Սաքընսան կէրէք պազը հօգևոր քի-
թապլարտան, քի սայըսը չք, լաքին իք-
տիզասընա կէօրէ եպղըմամը տըր. վէ
առաքինուիլարըն սըրասընը, վէ իբտիզա-
լը սինօրլարընը՝ օբույանա էօյրէթմէղ .
քի ուֆաճըք ջերմեռանդ ամէլէք իլէ էյ-
լէնտիրէրէք, տէրօնիմիզէ նիզամ՝ վէրմէ-
տէն իսէ՝ կիզլիճէ քիպիրլէյի օքշամաք իլէ
պէսլէր : Աէ պունլար տըր քի իշիտլմէ-
միշ կիզլի պիր ջերմեռանդ ամէլի պուլ-
մուշ օլսալար, եա եէնի իճատ պիր եա-
շամաք թարրքը, եա սըքը վարդապետուի
անիտէ անէ թապիպ օլմասընը ջերմեռանդ-
լըք սայարլար :

Օէմանէ ճահիլէրի, սալը տինինտէ
զայիֆ՝ իբտիզասըղ, վէ եօլսուզ ջերմե-
ռանդ թափուրլար սէպէպինէ, միւճատէլէ
էտերէք՝ պաշլարլար զէֆքլէնմէյէ պիղիմ՝
սք տինիմիզին : Իմտի բուհանի քիթասպ
եազանա, եախօտ ջերմեռանդլըղա եօլ
կէօստերէնէ եէթիշմէղ քէնտի էյլէյի, վէ
ջերմեռանդ օլտուլու. զերա էյի ատէմ՝
տէ եաղըլա պիլիւր, վէ տին կայրէթի իլէ
օլուր օլմաղ մատթէլէր՝ ահմաքլըղընտան

էջրէթմէսի գասալիլի : Կերէք քի ալիմ՝
օլա, վէ դէմանէյէ աշնա. եօղ ուսա՝ էջ-
րէթմէտէն վազ կէլսին : Մ'էշհուր պիւ
տէյիշ տիր քի ,,սը օլան տօվա էթսին,
,,ալիմ օլան էջրէթսին" : Տիւնեսպը
պօղմամաղա հարճա նիզամ վէրմէլի. եօղ
ուսա՝ տայմա էյլէքտէ թէնզիլ պուլուր :
Վէզինսիզ նասահաթլար խղճմտամքատիւ-
շիւրիւր զայիֆ օլանը, ալիմ օլան հազմ
էթմէզ. իշտիզէրէ էյլէնճէ. տինսիզէր
մէզաք իտէր : Վէ կիւնիւմիզտէ տախի նէշէ
րուհանիլլէյէ մինասիպէթսիզ իշէր, քի-
թապլար, վէ սէօհպէթլէր իշտիյօրուզ, քի
նըլուղա վարտըրաճաք եէրտէ՝ զբույանըն,
վէ տիյնէյէնին ֆիքրինի, վէ եիւրէյինի
պօղար :

Պ Լ Պ. ԺԳ :

Գարպոշ Իոհոպէլի :

„Յայամ գիտասցենն ամենեքեան, եթէ
,,իմ աշակերտք էք. եթէ սիրիցէք զմի-
,,մեանս՝. եանի՝ ,,պիրի պիրինիզի սէվտիյ-
,,ինիզտէն թանըլսա կերէք պէնիմ շայր-
,,տըմ օլտուղունուզ՝ տէր Լ՝ֆէնտիմիզ :
Պու տուր Լլլահ աշքընա գարտաշըմըզ

վէ եարատըւանկերի եարատանտա սէվտի-
րէն : Սուհապպէթ աղաճընըն քէօքիւ-
պիր, տալը իբի օլարսք՝ այրոմասը գա-
պիլսիզ : Իմտատ էյլէ գարտաշընա քէնտի
էհտաճլըզընա, վէ քուտրէթինէ կէօրէ.
լարին կացութիունուն, վէ խոհեմութի
քանունկերի իւզերէ, վէ քուսուր քալա-
նընա՝ ֆաքաթ սէնտէքի օլուն աշք ու ար-
զուն եէթիշիր :

Եւեր գարտաշըն սէնի ինճիթտի իսէ,
պու թաքսիրաթը իշին գարտաշըքտաէ
այրըմազ . չունքի Ելլահ քուլու տուր,
վէ քէնտի սիֆաթընտա եարատըմըշ
տըր . վէ պուտուր սէպէպի՝ քի սէն սէվ-
մէլիսին օնու : ( ) Ը ինճիտէն գարտաշըն
սէնտէն աֆ պուլմասընա լայրք օլմասա
տախի՝ Յնէֆէնտիսիզին հաթըր եէթիշիր,
քի քաչ տէֆա աֆէթտի սանա պունտան
զիատէ աղըր թաքսիրաթընը : Պիլերիմ,
էլտէ տէյիլ ինճիտէնինէ գարշը այթ իւտ-
լիւք տուլմամասը քէնտի քալպինտէ . լու-
քին տուլմասը պըր, կէօնիւ վէրմէսի
այրը . պիրի պիրլնտէն ֆերկլի : Հաչան
էմր օլունուրսա ինճիտէնինի, վէ հասմինի
տէվմէսի՝ բուհանի կայրէթ իլէ, վէ տին

իճրասը ինչ աղնասաք կերէք, վէ տէյիլ
 թապիսթէն մէյլիմիզ օլմաք իւզըէ:

Լասաք տըր քրիստիեանա տերօնտէն
 կարէզ, վէ տըշարտան իթաուհաինճիտէն.
 Լէրէ գարշը, վէ Ֆէնալարա. Լաքին եա-
 սաք տէյիլ տիր սունէրտէն սաքընմասը,
 իլլա խոհեմութիուն իքտիզա հասըլաթը:
 Սուհապպէթ տիր պիզի կիւտէն սէվմէյէ,
 վէ էյլէք էթմէյէ սէվկիւլիւ գարտաշարը-
 մըզա, տէյիլ քի սահապէթլիք էթմէյէ
 զալըմ օլսնա թէհլէքէյէ քամաք ինքէն-
 տիմիզի, վէ ախէրին սալիհլէյինի, վէ էյլէյ-
 ինի՝ անլէրին զալըմանէ տուզալընա
 տիւշմէյէ. „Լոդերոնք միամիտք իբրև զա-
 „ղանի, տէր էֆէնտիմիզ. Լաքին Ֆէ-
 „րասէթլի օլմալը տախի երլան միսալի.
 „և խորագէտ իբրև զօձ“:

Գարտաշարըմըզն էքսիբլիյինէ թաա-
 միւլ կերէք, վէ թութտուղուիշէրէ քէմ
 Ֆիքիրէ վարմամալը: „Պիր ամէլ, տէր
 „Սալէզեան՝ եիւզ թիւրիւ աղնաշըլըր.
 „տօտ օլան՝ էյի Ֆիքիրէ վարըր, տօստ
 „օլմայան՝ Ֆէսատա“: Սալէհ քրիստիեան
 ատէմ, պիլմէտիյի մատթէտէ զատողութի
 կիւնահընա քօլայլըղ ըլա տիւշմէզ, զերա
 սահէհ պիլիբիմ տէյի շէրահաթ քէամէզ:

վէ ալեսէվիէսի՝ եա գօրքու տուր, եա
 շիֆէ, քի պունլարա պիր ճիզվի սեպեպ
 եէթիշիր: Լաքին հաչան նիյէթի եաքը-
 շըղընա կէօրէ սաքընմաք իսէ՝ շիֆէ իքտի-
 զա էտէր. զիրա եասաք օլմուշ սուր գար-
 տաշ մուհապպէթինտէն՝ ֆիքիր քէմլիյի.
 տէյիլ քի օյանըքլըք, վէ իտարէ էթմէսի:
 Հաթտա կիւնաս տէյիլ տիր, վէ պազը
 քէրէ Փարզ տրը նազըր օթանա՝ շիֆէլէն-
 մէսի: Իլլա քի աղըր պօրճ տուր քայը-
 շանլար հաքիլընա. եանի՝ պապա օլանա
 քէնտի էվատլարընտան, աղա հըպմէթ-
 քեարլարտան: Չարզ օլա գիլիր տախի
 քէմլիյի տէֆ էթմէյէ պիր չարէ արայա-
 նա. վէ քէնտի գօրքտուղունու գարշըւ-
 մաղա: Քալտը քի սատէ գօրքույու շի-
 ֆէտէն այըրտ էթմէլի. հէր գօրքու շիֆէ
 տէյիլ, զիրա գօրքու տէտիյիմ՝ պիր մա-
 րազ տրը քի պիզսիզ՝ պիզտէ պուլունուր.
 վէ լաքին շիֆէ՝ պիլէրէք ֆիքրիմիզին րա-
 տէթուն ումէլի տիր:

Պ Լ Պ. Ժ. Ե:

Բուհանի Կայրեէն:

Ուն կայրեթի պիր ազիմ առաքինուի
օլմասը իւէ՛ իծրասը չօք չէթին տիր, վէ
օլ սեպէպէ թիւրլիւ եաղըրըրք, վէ
թաքսիրամլէր օլուր բուհանի կայրեթ իս-
մինտէ. „Պունճարահամլըղ ըլա վէ խղճմը-
„ տանքսըղ՝ տեր սք Սալէգեան, առլա
„ քեմլիք իչէնմէղ. նիճէ եաղըր իչ
„ թութարսք Լըլահ աչքընա տէյի իչէյէ-
„ ճէք օլուրսաք“: Աթլար տախի եաղըրը-
լար պաղը քերէ պունճա նաղիք մատթէ-
տէ. նիճէ քի օքույօրսաք Յակոբոս վէ
Յօհաննէս իքի գարտաչ առաքեալլարըն
հաքլընա՝ Յն էֆէնտիմիղին օլ էթտիլի
թաղիրի. հաչան իստէտիլէրսէ Սամարիա-
լըլարըն իւզերինէ կէօյտէն աթէչ եաղ-
տըրմասընը էթտիլէրինէ պէտէլ: Կմտի
լազըմ քի պու առաքինութիուն սիքկէ-
սինի էյի թէվթիչ էտէլիմ. չունքի պու
ահճէնին քալար էյիսինտէն զիատէ տիր:
Կայրեթին թիւրլիւսիւ վար. եանի ինսաֆ-
սըղ, ինսանիէթսիղ, նէհայր, վէ կիւճէն.

տիրէն: Պունլարը պիր էյիճէ աղնամաք
իչին թէմսիլէր իլէ թէվթիչ էտէլիմ:

Հէր Փամիլեատա պիրէր թիքէն պու-
լունուր. չունքի հէր պիր թարլատա, նէ
գատար մինպիթ օլսա՝ կինէ պաղը քե-
թիւ օթլուքլար պիթէր: Ինսաֆսըղ կայ-
րէթ վէրէն քօփարմաք լաֆսը իլէ թիքէ-
նի՝ չք քէրէ տահա իչէրիսինէ սօքար,
վէ աղըրտարաք աղսըրըր եարէսինի:
Ֆէհհմ էտիպ ֆիքր էթմալի. «սէօյլէմէ-
»նին վաքթի վար, վէ սուս տուրմանըն՝
տէր Սողոմօն իմաստուն: Ֆէհհմ իլէ
օլան կայրէթ սուքուտ էտիպ սէօյլէմէղ
թանըմայրնճա իքտիզասընը, վէ սէօյլէմէ-
օի սուս տուրմատան զիատէ ֆայտալը օլ-
տուղունու:

Պաղըսը կայրէթինի սարֆ էթմէյէ
չալըչըր ախէր Փամիլեալարա, վէ նասա-
հաթլէրի իլէ պաչլար նիզամ վէրմէյէ վէ
քօրումաղա: Պունտան թիւրլիլ քիւստահ-
լըք, վէ իթտահալար սօղար՝ չունքի քօնու-
լան իլաճ անխոհեմ օլտուղունտան՝ տիւղէ-
տէճէք եէրտէ քէֆսիզիլի տահա պէթէր
աղտըրըր: «Ելք կայրէթ քէնտիմիղէ թէմ-
»չիլէթ վէրմէսի տիր՝ տէր սք՝ Պերնարտոս՝ վէ
»խոնարհ եիւրէք իլէ սօվա էթմէսի ախէրին

ոնիկամբնա՞, Չօք պէջիք քիպիրլէք տիր
 ակերին հանեսինէ առաքեալ օլմասընամիւ-
 րատ էթմէսի. հաչան քէնտի հանէմիզտե
 պիր էյի շայրոսլըղա տօսի իստիտատըմըզ
 եօք տուր: Կասաք տէյիլ տիր պիզէ ակերին
 էյլէյինէ կայրէթ էթմէսի. լաքին ինսաֆ-
 սըզընտան սաքընմաք կերէք:

Պազըլարը իստեր քի հեր քէշ քէն-
 տի պիլտիլի, վէ քուլանտըզը ջերմեռան-
 դուլթիլարա թալիպ օլտուն: Իմտի Յն է-
 ֆէնտիմիզին սիասէթլէրինէ, վէ սրբուլթի
 սըցա ջերմեռանդ օլան մաթլուպիտեր՝ քի
 հեր քէշ պիր իքի սահաթ խաչելուլթի
 էօնիւնտէ, վէ սրբուլթի օլան եերտէ կե-
 ջիրսին: Սպիտալը տօլաչան, վէ հաստէ-
 լէրի պաքան իստեր՝ քի տիւնեա ալէմ
 իճրա էթսին պու սեվապլը ամէլի: Լաքին
 պու կայրէթ խոհեմուլթիտան տէյիլ, զե-
 րա Մարթա իլէ Մարիամ զըզ գարտաշ
 տըրլար, տեր սը ( ) գոստինոս. վէ լաքին
 պիրի տիյնէր, վէ օլ պիրի շալըշըր: Եքիսի
 տէ պերապեր տուրուպ քուլաք ասսալար՝
 Յնա թատամընը հազըրլայան պուլունմազ .
 վէ օլ կիւն էֆէնտիմիզ հէփ շայրօլարը
 իլէ օրուճ թուլթմալը իտի: Էր ճինս ա-
 ռաքինուլթի հաքկընու պու եօլ թուլթուլա

պիլիր. վէ հէր քէշ քէնտինէ իշամ
 օլան շորհրլարա եէլթէնսին: Աէօրմէք
 իչին օլան կէօղ իչիթմէյինձէ, սէս իչի-
 տէն քուլաղա քահր էթմէմէլի: „Հէր
 „րուհ Մապպի թատալէնին մէթհինի օբու-
 „սուն, տէր Ղառիթ մարգարէ“:

Հէր քէշին թարրքընա մինասուպէթլի
 օլմայան րուհանի քայրէթ աղիմ իշ թուլթ-
 սա տախի, տայմա եաղըլա պիլիր. իլա
 ֆամիլեալարը իթասաթտան չըքարըպ ալթ
 իւստ էտէր, վէ պօղար տիրլէյինի: Աէ
 կացութիունա գարշը օլան ամէլի, նէ դա-
 տար մաքպուլ օլսա քէնտիլէյինտէն՝ Ալլա-
 հա մադպուլ տէյիլ? Պօղոս առաքեալ
 թաղիր էտէր օլ քրիստիեանա քի ախէ-
 րինի խօրլայրպ՝ մէթհ էտէր իտի սալթ
 քէնտի ուստասընը. եանի՝ քիմի Պետրո-
 սու, քիմի Պօղոսու, վէ քիմի Մպօղոսու:
 „Պէյնինիպտէ Քն պէօլիւնտիւմիւ տէր,
 „վէ Պօղոս սիզին իչին խաշամը չըքարը.
 „պէնիմ իսմիմէմի սիւզ վաֆտիզ օլտու-
 „նուզ:

Աէօրիւյօրուզ չօք տէֆա՝ նիչէ րու-
 հանիլէյէ թալիպ օլանլար տախի պու թա-
 ղերէ մուստահաք սրըլար. քի մէթհ իթ-
 մէտէ քէնտի քահանասընըն աղիզլէյինի,

վէ ալիմիլիինի՝ հիչ խղճմտանք էթմզէր
 քուսուր քահանալարը հիծվ իտերէք եր-
 մէյէ: Էր պիր խոստովանահայր Մլահըն
 հուզուրունտա նէ իսէ՝ օ տուր. վէ պիլէ
 ճայրղ տէյիլ թէրալիլէ քօյարաք ախեր-
 լէրին իլիինի, վէ սթլուղունու թարթըպ
 թէֆտիշ էթմէսի, նէ թերէճէտէ օլա:
 Սէնին խոստովանահայրըն էյէր ալիմ իսէ՝
 Մլահա շիւքր իտերէք չալը՝ քի իքրամ
 էտիպ՝ միւնիւս օլասըն. լափին շէրահաթ
 քէսմէ ախերին էյլիլինէ. զիրա պիր ախե-
 րէ վաճիպ օլան մէթհինի էքսիլթմէք՝
 զէմմ էթմէք տիր. վէ պու սէպէպէ, նէ
 գատար սղ սաքընըրսալար՝ օէն չօք սա-
 քընմալըսըն:

„Երսէնին կայրէթին աճը իսէ, տեր
 „նք Յակոբոս առաքեալ. Ոչ է իմաստու-
 „թին այս իջեալ ՚ի վերուստ, այլ երկ-
 „րաւոր, շնչաւոր, և դիւնական“: Իմտի
 ջերմեռանդըղա թալիպ օլան տիյնէսին
 սր առաքեալըն սէօյէտիլի սէօզլէրի, քի
 տարիլընըղը հազըր՝ սերթ թափուրլար
 քուլանըպ՝ քիլիսէտէ մէլայրղա, վէ եվ-
 տէ շէյթանա պէնզէր օլմասըն: Բու-
 հանի կայրէթ մուհապպէթ հասըլաթը
 օլտուղու իջին, նէ գատար թաթ-

լը, վէ սապրըլը օլուրսա՝ օլ գատար մագ-
պուլ օլուր : Իմտի մէյլէսի աղածընա
պէնզէսէ կերէք, քի Պօղոս առաքեալըն
սեօղիւնէ կէօրէ, սէր երկայնամիտէ՝ քաղց-
,, րսնայ, ոչ նախանձի “ : ,, Բուհանի կայ-
,, րէթ իլէ, տէր նր Սալէղեան՝ էվէտի
,, նիգամ վէրմէ պիր ախերիէ : մինասիպի-
,, նէ կէօրէ վաքտինի պէքլէ “ : Աերի պրաք-
սան՝ վաքտինի տայմա պուլա պիլիր-
տին, անձար վաքիթսիլ օլան նիգամ տա-
հա զիատէ օլ քէվլիյի ալտրըր : Իմտի
սէն կայրէթ էյլէ գատրըլըղնա կէօրէ,
լաքին նք պապալարոն էօյրէթտիյինէ կէօ-
րէ՝ կերչէքիյի թէմէլ քօ, աճըքլըղ պաք-
տաչ, թաթլըլըղ քըլափուլ, խոհեմուխու
աւստա, վէ եօլունու տօղրուտան թանըսան
կերէք :

Պ Ը Պ. Ե. Օ :

Սապրըլը իւլէրինէ :

Յ՝ էօրիւնէյիմիլ, վէ ուստամըղ տըր
հէր առաքինութիտա, էլ հուսուս մազըմ-
լըքտա, քի տէր. ,, Պէնտէն էօյրէնին, զերա
,, հեզ եմ և խոնարհ սրտիւ “ : Իմտի
մազըմ օլմայը կէօնիւլ իլէ տէրօն-

տէն վէ ամէլ իլէ հարրճտէն: Քապիլ-
սիզ տիր տէրօնտէն տարկընլըք տույմա-
մասը, լաքին սէն ըստէթ վէրմէ: „Թա-
„պիաթէն տարկընլըք հէր ինսանա համլ
„իտէր, տէր նք Հերոնիմա. լաքին քրիս-
„տիեան օլան եէնիլմէմէլի: Վէ նք Պեր-
„նարտոս իբրտըր էտէր, քի էյէր պիւ քրիս-
„տիանըն ինճիտէնի օլմագսա, մոքսուս
„արասա կէրէք, վէ սաթըն ալսա կէրէք
„ահճէ վէրէրէք. քի մաղըմլըղը վէ
„սապրըլըղը իճրա էթմէյէ սեպէպի
„օլսուն“: Իմտի մարուֆ էթմէքսիզ
սէն պուլույօրսան պու առաքինութիուն
իճրասընա ֆրրսանտը՝ էլտէն քաջըր-
մա:

Սք Պուանչիսկոս սալէղեան քավլ էթ-
միշ իտի քէնտի տիլի իլէ՝ քի ըուհի տարը-
լարաք ալթ իւստ օլտուղու վաքիթ, նու-
քուտ իթմէսին: Իճրասը չօք մինասիպ:
Տարկընլըք արասընտա հաք իւղրէ իստէյ-
օրսուն սեօյլէմէսինի. լաքին իճրա-
սընա կէլինճէ՝ աջըրլյօրսուն: Եօրքէտէ
օլան՝ հէքիմ օլամաղ ախէր քիմսէյէ
նիզամ քօմայա. զիրա քէնտիսի հաս-
տա օլարաք՝ մէօհտաճ տըր պիր հէ-
քիմին մուհալիճէսինէ: Եօյլէ իտէ պէք-

լէ՛ք քի եիւրեյին էնսին, վէ ըահաթլանս.
 սըն. օլ զէման սեօյլէտիյին թէհօիրլի
 օլուր, վէ պօրճըու օլսան տախի նիզամ
 վէրմէյէ, ըահաթ օլուպ մինասիպ վաք-
 տինի կէօզէթ, քի իլաճըն հաստայա
 մուզըր օլմասըն: Վաքին նասահաթ վէնի-
 զամ վէրմէտէն էվվէլ գապահաթլըյա,
 տօվա սոնն Ըլլահահ՝ քի սէնտէն տիյնէ-
 տիյինի եիւրեյինէ պըրտըպ թէհօիր էթ-
 տիրսին: Ընճաք սը Վրիգոր պապ, սը թօ-
 մաս իլէ տեր. քի էյէր գարտաւչըն թաթլը
 նասահաթընը սայմայաճաք օլուրոս, հաք-
 կըն օլուր պիր սերպէստ թաղիրլի սեօզ-
 լէր իլէ հաթտինի պիլտիրմէյէ: (Օ) Լ սէպէպէ
 իմաստուն Սողոմոն տէր քի ,, ճէվնապ էյլէ
 ,, շաշկընա՝ շաշկընլըղընա կէօրէ. քի իլիմը
 ,, տար պիլմէսին քէնտի քէնտինի ": Վաք-
 սիբլիյին նիզամը մուհալիճէ օլարաք քու-
 լանմալը հաստանըն իբտիզասընա կէօրէ:

Պ Ը Պ. Ժ. Լ:

Կէօրիւշէր իսլէրինէ:

Մ էճլիստէ կէօրիւշմէմիզ վաք վէ Ֆե-
 ըահ օլմալը: Խմտի քատիմ պիր քարար
 շաղ, թաթլը, վէ շաքարաք օլսուն միճա.

զըն : Ար ֆերասլըք, վէ շաղըք սէվտիրիր
 ջերմեռանդը, վէ ջերմեռանդութիու : Ար
 Անտոն արբայ պունճա ճգնութիւն իլէ
 տայմա ֆերաս սիմատէ կէօրիւնմէսինտէ՝
 եիւղիւնէ պաքան թէսէլլա օլուր ուտու :
 Աէօճպէթ էթմէտէ կայէթ սաքընսան կէ-
 րէք չօք սէօյլմէտէն, վէ սուս տուրմատան,
 չօք սէօյլէյէն ֆէճիմնիզ, վէ պի փերվա
 սայլըր : չօք սուքուտ իտէն՝ էթրաֆտան
 հօշանմայան պէլլէնիր, եախօտ քօնուշ-
 տուղունա սուքուտլուղու իպրամ էտէն :
 'Աիճէ հաֆիֆլէք իսէ եօլտա ատրմ սայ-
 մասը՝ էօյլէ տէ սէօյլէմէտէ սէօյլէրինի
 թարթմասը : Քարարընճա պիր լաթիֆ
 ֆերասիյէթ, պիր կիւնասըզ սերպէստլէք
 հէօքմ՝ էթսէ կերէք մէճլիսիմիղէ : 'Ար
 ֆասլ իշիտիրսէն, վէ զէմմ էթմէք օլուր-
 սա, պօզմա բէնտինի գասիլ քի պիլմէ-
 տիյին մատթէ կերէյի կիպի չալ օլմուշ,
 վէ սահիճ օլա : Անճաք սահիճ պիլիրսէն
 բամբասանք օլտուղունու, եա խիլաֆ օլ-
 տուղունտան, եա կիզլի օլմասընտան, եա-
 խօտ կերչէք մատթէյէ թարաքիա պինմէ-
 սինտէն՝ օլ զէման սէն տէօն սէօյլէ թաթ-
 լըլըղ ըլա, նէ գատար եէթէր իսէ ֆասլ
 օլան գարտաշընըն հաքկը իճրա օլմաղա :

Այլ պիտի տախի կիւճէնտիյնի իպրեթլի սուքուտ իլէ, եախստ պիր լաթիֆ անէք սէօհպէթէ կիրիշմէք իլէ օլ մէճիսէ մինասիպ : Պու մատթէ իւզերինն խղճատանքընը ըահաթլանտըմաք իչին պիլէսին, քի հիստար օլամաղսըն պիր ախէրին զէմմ էթմ, սինէ, էյէր հօշանըպ թագրիրինի վերմէզսէն :

Խղճահարլարա պաքըպ հէր պիր կիւնահ հաքկընա, վէ հէր պիր կիւնահ քեարա վարդապետութի սաթմա : Ե իֆէսիզ կիւնահ օլան թաղիրէ մուստահաք տըր . իլլա օնլար քի մաքսուս թաքսիրաթլերի իլէ զարար վէրէ պիլերլէր : Վէմ իպրէթլերի իլէ, եա քէմ սէօհպէթլէր իլէ՝ մէսէպսիզլիյէ եօլ աչանլարտան իքրահ էտիպ սաքընմալը . ,, զիլա քուրտու սէսլէյիպ ,, իւրբիւթմէի, տէր սք Սալէզեան՝ քօյ- ,, ունլալը սէվէրէք սիանէթ էթմէք ,, տիր :

Հէր պիր ինսանա իքրամ վաճիպ տիր, լաթին տէյիլ հույունա : Պու սէպէպէ մէճլիստէ եաքըշըքսըզ իշ կէօրսէն, ապէս, եա տինն գարշը սէօհպէթ իշիթսէն, ալշաքլամա քէնտինի սուքուտ էտէրէք : Տիւտար, վէ սատըք ստէմ հէր

սեօզէ պելի տեմէղ, վէ պիր քիպարա տախի եպրըշմայաճաք իշի պաղըշլայամաղ՝ սեօյլէր: Պիր ախերին խույունա սահապէթլիք իտերէք կերչէքլիյին հաքկընը իպտալ իտեն՝ լայըք տէյիլ տիր տախի ատեմ տէնիլմէսինէ: Եպրըշըքը, վէ քարար մէճլիս ճէմիյէթինտէ, հաչսն էտէ պիլիրսէն եպրըշըղնա կեօրէ՝ էզիլիպ պիւզիւլմէտէն սեօհպէթ ալնաթմաղ ըլա, եա պիր շէյ սօրմաղ ըլա. եա պիր Ֆերահ իտէճէք մատթէ նաքլ էթմէ իլէ՝ հեր քէշէ ըաղպէթ կէօստէր: Սալէզեան սք Պրանչիսկոս քէնտի չօք եպրըշըքը հօշ կեօրիւշմէսի իլէ՝ եօլ աչտը ավամաղա նէշէ կիւնահքեարլէրի, վէ հերետիկոսլարը: Սէն տէ պեօյլէ էտերսէն՝ մէթանէթ պուտուրուրսուն ջերմեռանդըղա: Իբալտը քի իքրամ լուզըմ տայմա քահանայարոթէրէճէսինէ կեօրէ:

Սիւճատէլէ՝ քէսինթի՝ սապրոսըղըք, վէ սերթլիք՝ հօշ, վէ թաթլը մէճլիսին զէհիրի տիր: Ել իլէ քօնուշմատա պալ արըսը օլմալը, տէյիլ եապան արըսը, քի սօքար, վէ զէհիրլէր: Ունուլմա արլիմէրին յասահաթընը, քի կեօրիւշմէտէ տայմա քուլան-նաք կերէք. եանի՝ իքրամ

պէջիւրէրէ. արանլարա թաթլըք. միւրվէթլի էթնակէրէ: Ապրըքըքը, վէ քեամիլ մէճլիսլէրտէն քաչընմասը եպրըձմազ, զիւա շաք Թեալէ առաքինութի ուստաւը օլտուղու իչին՝ քօնուշուպ կէօրիւշմէնին տախի իլք սէպէպի տիր: Շուսուզ ատէմտէն սաքընմասը չօք էյի. լաքին թէրալիէլիսի էթրաֆա իպրէթ վէրիր: Շէր քէշ աղնամալը քի ֆարզ տէյիլ քրիստիանա կէօրիւնմէյիպ սաքընմաք. զիւրա ալլահատէմի՝ պիլիւրինսանլար իլէ քօնուշմանըն եօլունու, քի Մէվլա սիֆաթընա եպատըլարը: Պիլիւր՝ քի ջերմեռանդըք տէյիլ սէրթ, վէ մերաքսի. իլլահաղիմ՝ վէ թաթլը, քի սալա դարչըլաձազ ճիհանտէ եաշայանըն եպրըշան եօլարընը: Պիլիւր՝ քի ջերմեռանդըք թէքմիլլիյէ վարտըրըր. վէ իւրքիւտիւպ մէն էթմէզ էրքեանլը աքրանլըղը: Անճամ պիլիւր՝ քի տիւնեավի օլմայարաք տիւնեատէ եաշումաղա գատըր տըր, վէ վաճիպ տիր:

Շէր թալիմ ուստալարը ըուհանիլիյէ՝ պունճա իքտիղա նասահաթլարտա պիր ֆիքիրտէ օլսալար, կայէթ սըքը՝ մաֆիճէ, վէ մէհսունի եաշայան նէշէ սք ճանլար՝

աղիմ իպրեթ սեպեպի օլա պիլիբլէր իտի,
 վէ ֆայտէլէրի տօքսանա պիլիբ իտի տիւ-
 նեատէ եաշայանա. վէ բուհանի եաշայան
 պու զէմանէտէ պէօյլէ ֆասլ օլմազ ըտր:
 Եաբըշըբլը վէ քարար էյլէնիպ ֆերահ-
 լանսրքտան սօնրա, թէմպէլլիբտէն սա-
 քընրպ՝ վաքթինի պօշ կէշիրմէ. զերա
 թէմպէլլիբ օսանձ կէթիբիբ, վէ թիւրլիւ
 ֆասըլարա թէմէլ օլարաք՝ թէհլիքէլի
 փորձու թիա տիւշիւրիւր: Ենմեղու թի վաք-
 թինտէ տահա դրախտտա իքէն իլք պա-
 պամըզ Էդամա Էաքթիւէպլէ էմր էթտի, քի
 մուքայէթ օլուպ չաըշտըն, վէ կէօզէթ-
 սին շէնլէթմէք իչլին օլ մութլուլու մա-
 հալի:

Պ Լ Պ. ԺԸ:

Այնի յաւշամ հաշիւնա:

Եւ սեպեպ իչլին ուրուպա իճատ օլ-
 մուշ. եանի էտէպանէ էօրթիւլմէք իչլին.
 սօվուքտան քէնտիմիղի հըֆս էթմէք իչլին.
 եաբըշըղընա կէօրէ, վէ վաճիւրիլ հիճապ իւղ-
 րէ քէնտիւնի տօնաթմաք իչլին. նաօրը
 քի զիբր էտէր իսէ Պօղոս առաքեալ: Այն-
 իմ քուշամ հէր քէշլին քէնտի թարը-

բընա կէօրէ օլմալը . վէ օլ զէման , տէր սլէ Խօմնաս՝ առսքինուծի օլան ճշմարտութիս միւթալիք օլուր , տըշարտան տօնատարաք թարըքընը պիլտիրմէք իլէ : Իմտի իքի ուճտան տա սաքընմաք լաղըմ , զսօրիֆ զիւրաֆէլիքտէն , վէ չօք տաղընըքըքտան , վէ էհմալըքտան : Օարիֆիք քրիստիեանա եարըշան պարկեշտլիլին պքօսի տիր , վէ էհմալըք նիզամըն գարշըլամասը , զիրա նիզանա կէօրէ հէր քէշ թարըքը իւզրէ եաշասա կէրէք կիլինիպ քուշանմատա . եանի Լոսթէր սուլթանճա , Բակկայիլ գատընճա , Յութիղ հանըմճա , Բկար ճարիյէճէ :

Լտէպսիզ կիլիմ քուշամ , վէ եարըշօքըք քէսիմ , վէ լէզիլ պիլիմ անճաք ֆէնալարա մաքսուս տուր : Իմտի ուճմամ՝ քի ըրզէհլի օլան տախի , քի անլէրէ տիր սէօզիւմ՝ պունլարը թաքընա պիլիին : Սէ լաքին զէմանէտէ եարըշօքսըզ թավուրլար ատէթ օլտուղու իլին , պաղը քէրէ շիմլէք շավքընը՝ կիւնէշին ըշըղընա պէնգէտիր : Իմտի նէ քի սէօլէրսէմ պիր էյիճէ աղնա՝ քի իլաճը՛ը պուլարաք սաքընասըն :

Վր շէյին սարը էօզիւ էտէպսիզ

օլուպ՝ զաթը կիւնահը իսէ, ատէթ օլ-
 տուղու իչին էյլէյէ թէպտիլ օլամազ.
 եօղ ուսու հէր կիւնահա պիր վէսիլէ պու-
 լունուր. զիրա հէր պիր ճինա կիւնահ ա,
 տէթ իւզրէ իչէնիր: Ըկտրին իչէտիյի
 սանա հաք պուլտուրամազ. վէ կիւնահ
 իչէմէսի ատէթ օլմուշ տուր տէրսէն՝ ա-
 տէթ օլմուշ տուր տախի ճէհէննէմէ կիթ-
 մէսի: Իմտի աղսար իլէ սէլամէթէ վար-
 մասը տահա ալէ տիր, նէ քի չօքլար իլէ
 դատապարտել օլմասը. «Ըյնայա պաքըպ՝
 «տէր Սոկրատէսիլիստիայ՝ քէնտինի կիւ-
 «զէլ պիլերսէն, սէօյլէ քէնտինէ, բուհի-
 «մի տախի քայրոմաք կէրէք, քի ճանըն
 «կիւզէլէյի թէնտէն նօքսան օլմասըն. լա-
 «քին քէնտինի չիրքին կէօրէճէք օլսան,
 «սէրպէստիք իլէ սէօյլէ. բուհի զիատէ-
 «սինճէ քայրոմաք կէրէք, քի ճանըն տիլ-
 «պէր շէվքի թէնիմին նօքսանընա մէտար
 «էէթիշին»:

Պ Ը Պ. Ժ.Թ.:

Սապրուր է-վերինէ:

Օյանըք տուրմալսըն թէզիրլիքտէն
 քաջմաղա, քի կայէթ հասիմ իտի անէ

Սալեզեան : Պու տուր Մեվայը Ֆերրի-
միզտէն չըքարան . վէ ճիզվի քետէր
իչին , մերամըմըգա արսի օլան իչէրտէ
քօլայճա տարկընլըղա թեփրէտէն : Պա-
րըշըք Մլաւհընա քուլ օլան տտէմ ֆիւ-
թաաթ իլէ տայմա իշ թութսա կերէք :
Սարթանըն մասլաաթը չօք ազիզ իտի
Վնա թիւրլիւ թաամ թէտարիքինտէ ,
անճար զիատէ քայլէսի իչին թազերէ
մուսթասչօք օլտու . « Լէթիշմէլ տեր
« Սալեզեան էյի ամէլէ թալիպ օլմասը ,
« իլա ասըլ էյիլէյի էյի էթմէլի » . Եանի
ալթ իւտտ օլմաքսըզ մուհապպէթ իլէ :
Լչէր իյիի էվէտի չէվրէճէք օլուրամն՝
տիւշիւպ քըրօք էյիրտիյի իփիլէյի : Տայմա
չափըք տըր պիր իշ իքտիզասընա կէօրէ ,
էյեր էյի իտէրսէն . վէ րահաթսըզըք իլէ
թէլաշ էտէնլէր՝ նէ չօք , նէ էյի իշ կէօ-
րէ պիլերլէր :

Մլա կէօրմէտի քիմնէ Սալեզեանըն
էվէտի իշ թութտուզունու . իմտի սօրան
տօստունա պու մատթէ իւզերիսնէ՝ ճէվապ
էթտի տէմէք իլէ . « Սէն սօրարսըն պա-
« նա՝ քի հեր քէշ էվէթրէմէյէ չապալար
« իքէն՝ պէն նասըլ թէլաշ էտիպ էվէթ-
« լէմէտիմ : Պէն նէ՝ ճէվապ վերէյիմ :

„Պէն կելմէտիմ տիւնեայէ փաշարըզըք
 „վէրմյէ, վէ տօլապլար քուրմաղա, թէ-
 „լաշ էտիպ անկերէ քաթըլմայընճա՛ օլան-
 „լար եէթիշմէ զլի“: Լաքին էօլէիւսիւզ
 կէվէքըիքտէն քաչընմալը տըր, չունքի
 հէր պիր ուճ քէմ տիր: Բահաթ իշ
 թու թմաք տէտիմ՝ աղնաթմաք իչին, քի
 իքտիզատան աշըրը մասղաաթ չօղալթմա-
 տան սաքընմաք լաղըմ, քի պիպի պու-
 զալտարաք րահաթմաք էտէր՝ վէ էյիտէն
 իսէ չօղա թալիպ օլմասը ինճէճիք քիպրի-
 միգի պէսէր: Իմտի Սալէզեան պունու
 չօք հօշ զիքր էտէր. „ասը քէնտի աշ-
 „քըմըղ նէ թու թտուղունու պիլմէզ.
 „քի գուճաքլամաք իստէր տայմա չօղու-
 „նու. վէ սօղրա հիչ պիլիսի թէքմիլինէ
 „վարտըրմազ“:

Պ Լ Պ. Ե:

Կէօնի-լ շալըլըք:

Սիւնահտան մատէ, վէ քասէվէթտէն
 զիատէ քազէպ օլամազ, տէր սը Սալէ-
 զեան: Պաղըլարը մաֆիճէ, վէ տէվէիրիք-
 լի եաշամաք իչին՝ մէհունի էօմիւր իլէ
 կէչիլը կիւնիւնիւ: Կայէթ պէյի.ք եաղ-

ըրջրք: Վենտինի տեվչիրմէսի մէվլափե
րուհտան վէ մուհասայեթտէն սողար. վէ
մէհուռնլուք շէյթանի քարարթըլար ռու-
հինտէն: Վափի թութ Սայեզեանը՝ վեր-
տիյի նասահաթը, քիպթ իւստիտէն ֆի-
քիր սալա Մլահտան կելմէզ, քի ֆիւ-
թաաթ Մլահը օլմասը իլէ սաքին օլուր
պիր քարար ռահաթ օլան եիրէքտէ:

Պիր կինահարը էյլէնձէ իքտիզա
էտէր պիզէ նէֆէս ալմազա. եօզ ուսա՝
րուհիմիզ քէնտինի չօք տեվչիրիպ թա-
քաթտան քալըր, վէ պունտան քասէվէ-
թէ քօրայլըլ ըա տիւշէր: ( ) Ը պիր թա-
րաֆտան սթ թուսաս տէր. քի հէր եա-
քըշան էյլէնձէտէն քաչընան թաքսի-
րաթսըզ օլամազ: Վանունունտա օլ-
մալը առաքինութի. վէ հէր աչըրը օլան
քանունէ գարշը տուրուպ խօրլար, վէ ը-
զիլ էտէր օլ առաքինութիու: Նիձէ քի
պիր թաամա թուզ իքտիզա էտէրսէ,
էօյլէ տէ պիր կինահարը էյլէնձէ էօմ-
րիւմիւզէ լազըմ տըր. չօք թուզու թաամ՝
եէնմէզ, թուզուզ լէզէթսիլ օլուր, վէ
հօշտնըմազ:

Հէր քէշէ պիր էօլէիւտէ նաֆարա
եէթիշմէզ. զիրա տօյունազա՝ քիմի ազա.

միջոցառում տրո, վե քիմի չօղա. քեզաղիք
 էլէնմէյէ: Իմտի էլէնմէյէ պա՛ք օ էօլ-
 չիւտէ, քի մասլաամթընա վէ մէշրէպինէ
 կէօրէ եիւրէյին ֆերահըննսըն, ազ վէ
 չօք մերսաքսի թապիյէթինէ կէօրէ: Հա-
 չան քասէվէթ եիւրէյինի սարարսա՛ պքսի
 պիր իշէ պաշլա՛. այաքտաշ սրա՛. հիչ
 տէյիլ իսէ պիր քոմշուն իլէ կէօրիւշ. էյ-
 լէնճէլի պիր քիթապ, եա կիւլէճէք պիր
 մատթէ ալ էլինէ տէ օքոլ. կէզին, օլթա
 վոլո, սէս իլէ պիր շէյ օքոլ. հէր նէ իս-
 տէրսէն էլէ քի պէօյլէ զալլո՛ տիւշմա-
 նա եէր վէրմէյէսին, քասէվէթլի տիւ-
 շի նճէ տիւշման պօրուսու կիպի տավէթ
 իտէր շէյթանլարը պիզէ քարը ճէնկ աչ-
 մաք իչին:

Պ Ը Պ. ԻԸ:

կենդանի շարադրանք:

Պ ու կենդանի ազատըլը՝ օլ գատար սը-
 մալլանմըշ նք պապալարտան, թէքիլ
 հավէսիմիզի տախի էյի օլարաք՝ ըտտո էթ-
 մէսինտէ բարար քըլար, ֆաքաթ Ըլլահըն
 ազիմ՝ ըատէթինի էտա էթմէյէ. վէ ամէլ
 իլէ անը սերպէստ, վէ ֆերահ եիւրէյ իլէ

քենտինէ սըղընարաք իճրա էթմէտէ :
 » Պու աղատըզա , տէր նք Սալեզեան , մա-
 » լըք օլանըն եիւրէյի եափըշտըրմազ աշ-
 » քընը հոգեոր կրթուծիա . էյէր հնա-
 » ջանգուծի , եղբայրսիրուծի , քէֆսիզ-
 » յիք , եախօտ քէմլիք մանի օլուրսա , անէ
 » տախի կիւճէնմէզ “ : Իմոխի չօք հօշ ,
 Ֆէրահ կէօրիւնսէ տախի պիզէ , կինէ պու
 սէպէպ իլէ եափըշմամալը անէ :

Պիր ճան քի հապէս պըրաքմըշ մտա-
 ծական տօվայա , Ֆէյահաթ էթտիրինճէ
 ալթ իւստ օլուպ կիւճէնիր . լաքին պիր
 սատըքանէ կէօնիւլ աղատըղընա մալիք
 օլան ճան , քենտինի պօղմայարաք ֆէրա-
 հաթ էտէր , վէ թաթլը եիւրէյ իլէ էնկէլ
 օլանս պսքար . զիրա տօվասը վէ սապր
 էթմէսի իքիսի տէ Սէվլայէ հըղմէթ էթմէք
 տիր : Իշյլէ տէ վէ պէշյլէ տէ Բապպինին
 րատէթիննի էտա էթմէք տիր . լաքին օլ
 վաքտին իքտիզասընա կէօրէ՝ սապր էթ-
 մէսի ճայըզ տըր :

Պու իքտիզա , վէ ազիմ կէօնիւլ է-
 զատըղընտան թէքմիլ իթաաթ տօղար հէր
 շէյէ , վէ քեամիլ սապրը քարար : Սը Իգ-
 նատիոս լօյրա աւադ չարշամպա կիւնի-
 հէքիմին էմի իւզըն էթ եէտի , քի պիր

ազ քէֆտիզիւի իչին մինասիպ կէօրտիւ :
 ,, Կասահաթ տիյնէմէյէն պիր խզահարա
 ,, իւչ կիւն եալխարսալար , տէր նը Սալէ-
 ,, գեան՝ կինէ պիլտիյինէ կէօրէ իչ թու-
 ,, թար ըտը “ : Քօրքաք բարի ճանա տըր
 պու սէօյէտիյիմ . տէյիլ քի իքտիզաւըզ
 Ֆէնտ իլէ մաքսուս նէհաք իզին ալանա ,
 վէրէննի , վէ Ելլահը ալտաթմաղ ըլա :

Պունտան տօլար տախի պիր թէսէլ-
 լալը Հաք թիւալէյէ յըղընմաք կէչմիչ կիւ-
 նահէր իչին . ճանըմըղըն շինտիքի հալի ,
 վէ էպէտի սէլամէթի հարկընա : Պաքաթ
 ճէհէննէմէ լայըք օլմամըզ մալիմ . լաքին
 տախի պիլիլիզ քի Յն էֆէնտիմիզ ճէննէ-
 թի պիզիմ իչին գազանտը : Իմտի չօք ին-
 ճիտիլիզ քէնտի ինպէթիտի , քաթի ու-
 միտ օլուրսաք աֆ էթմէսինէ կէչէնլէրին
 հարընա , շինտիքի իմտատընա , վէ կէլէ-
 ճէքտէ սէլամէթէ էրմէյէ : Քէնտի թաք-
 սիրաթլէրիմիզտէն քօյքմատան իսէ՝ տա-
 հա զհատէ ումուտ էթմէլի Ելլահըն մէր-
 համէթինէ :

Ելլա քէնտի պաշընա ուխտ էթմէյէ-
 սին սէվապը չօք տուր տէյի . թէհլիքէտիզ վէ
 քօլայ պաշկա եօլար իլէ նէչէ սէվապլէր
 գազանմաք գապիլ տիր : Նէչէ պէօյէ

ուխտ էտէն չօք տէՓա մէճպուր օլուրնիյէ .
 Թինի պօզմարա . վէ պու սէպէպէ կիւնա .
 Տընը արթուրը վէ աղըրատըր : Հիչ տէյիլ
 իսէ շուփհէ իլէ էտէրէք ռահաթըղընը
 պօզար , քի կայէթ իքտիզա տըր Թէքմիլ-
 լիյէ նայրլ օլմաղա : Պու Թարղուխտ էթ-
 մէք իչին էօյիւտ վէրէն օլուրսա , ուսուլ
 իլէ աֆ տիլէ . սէօյլէ քի քուտրէթին եօք
 պէօյլէ աղիմ ամէլի իճրա էթմէյէ , քի
 Մլաճահաթսուս տուր իլճամ էթմէսի : Սը
 Պրանչիսկոս սալէզեան ռազի օլմայրպ պօզ-
 տու սրբուհի : Պրանչիսկաշանթալըն ուխտ-
 լարընը , Ֆարզա քի էթմիչ իտի պիր ալիմ
 քահանանըն նասահաթը իւզրէ : Հէմէն Տէր
 ուխտ էտէնի քէնտի պաշընա՝ տայմա ռա-
 հաթսըզ , վէ պազը քէրէ աղըր կիւնահա
 տիւշմէք ԹէՏիքէսինտէ պուլտում :

Պազը սբուն վարքընա պաքըպ պու
 Թարղ ուխտարա հավէսէ կէլմէ . զիրա
 ատէթտէն հարիճ ԹուԹտուքլարը եօլա-
 ռա հավէս պրսսքմասը Սէվա իլճամի տէյ-
 իլ , իլա շէյթան էվկասը օլմասը գապիլ :
 » Սէն վէր պանս՝ տէր իտի սբ Սալէզեան՝
 » սբ Պերնարտոսուս ռուհինի , վէ օլ վա-
 » քըթ էտէթիմ օլ սբուն էթտիյինի :
 Սուրբլարըն էթտիյի առաքինուԹիւնլարա

Թալիպ օլալամ, վէ տէյիլ ուխտլարնա,
զիրա Թաճիւպ քալմայ ըսա չօք շէյ պու-
լըրուզ, տէյիլ Թալիպ օլմաղա: Ահօնիւ
րատէթի իլէ ուխտ էտիպ պաղլանմաղա,
էլ հուսուս աղըր մատթէ իւղէրինէ օլուր-
սա, պու իւչ շէյ լազըմ. իփոթիտա՝ քէս-
կին մէվլավի իլհամ ուխտ էթմէք իչին.
Խքինճի՝ մէթանէթլի պիր քուվէթ իճրա-
սընը էթմէյէ. իւչիւնճիւ՝ աղիմ րահաթըր
անը իճրա էթմէտէ՝ ալթ իւստ օլմամաք
իչին տէրօնի քալպին:

Պ Լ. Պ. ԻՆ:

Վասն նշանի իւղէրինէ:

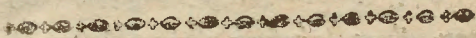
Լազանըն պու վերտիյի նասահաթլարա
հիչ պիր ալաքասը եօք, հէփսի եկեղեցի-
նին ազիղ, ու ալիմ վարդապետլէրինտէն
սէչիպ ալընմա օլտուղու իչին՝ շիֆէսիղ
սահիհ տիրլէր: Եւտի մէթանէթ իլէ իհ-
թիմաթ էտիպ իճրասընա պարմալը: Եյէր
քէտի իւստիւնէ ալաճաք օլսան Թէքմիլ
օքուտուղունու, խրատտա վէ քարոզտա
իշթատիյի՛նի՛ եիւրէք րահաթըրըր հիչ
պուլամաղ օլուրսուն: ,,Վ.իմի, տէր սք
Այլէգեան, սալ Թարաֆը կէօստէրիր,

„քիմի տէ սօլու“ : Եւրէթտիքլերի պիր տիր, վոպուկլարը պիր թէմէլ իւստիւնէ տիր, լաքին եազան, վէ էօյրէտէն պիրի պիրինտէն ֆարկլը : Քիմի քըսաճա կէչէր, քիմի իճրասըզ սէօյլէր. վէ քիմին տէ պուլունմազ իպատէթլի, վէ աչքեար նաթըբալը պիր տէյիշ : Աէ լաքին չօղուճէմ օլան ճօմաաթա սէօյլէտիյինտէ՝ վաղ վէրտիյի մաթտէյի սալթ մէթ՛՛՛՛՛ էթմէյէ պաքար (եանի ապաշխարանքը, սօվայը վէ օրուճու) քուլլանմանըն եօլունու աղ նաթմոյարաք, իքտիզա վէ հաք իւզըէ իզլին սւլմանըն սէպէսլէրինի պիլտիրմէյէրէք. զիրա տայմա հէր քէչին քէնտի հալինէ կէօրէ միսասիպ օլսա կէրէք :

Եմտի՛ հէր վարդապետէ, վէ հէր էյի քիթապա՝ նիճէ քի վաճիպ իսէ, իհտիպար կէօստէր, լաքին քէնտի հաքկընա իճրա էթմէյէ սալթ քըլաւփուզղունա քուլլաք վէր, վէ նրլարըն իլմինտէ սանա էօյիւտ վէրէնի տիյնէ Պոմուռն իչլին Սայէղեան տէր, քի „կիւտէնի սէչմէք կէրէք Օնտա պիր թանէ՛՛՛՛՛ սինի, վէ անըն էօյիւտիւնէ քալիճէ՛՛՛՛՛ պալլանմալը“ : Պէօյլէ օլմատրղընտա քարոզլար վէ քիթապար սէնի պէօհիւզիւր իտէր, վէ չարէսիզ շիւփհէլէրէ վարտը-

ըրր. վէ պու սէպէպէ սէնին ճանընա զա-
յար Ֆարզ օլմայալը՝ սաննա Ֆարզ պիւ-
տիլինտէն :

Տայմա Ֆ. քրինտէ օլտուն սք Փիլլիպ-
պոս նեյ ինին քուլլատըլը սէօզէրի, ,, Ի-
,, թիպար էտէրիմ տէր՝ օլ քիթապա, քի
,, իճատ էտէնին իսմի Ս իլէ պաշլար. եա-
,, նի եազան Սուրը իսէ վէ ալիմ իսէ.
,, չո նքի Ս էվա նուրունա մալք օլմուշ
,, տուր“ : Աէն պու էջիւտիւմիւ քալի
թուժարսան, ՖէրաՏ թէսէլլա իտէն չօք
էմին պիր քըլավուզա մալիք օլմուշ օլուր-
սուն, տէյիլ պունլարը եազանը, իլլա
ազիմ սքլարը՝ եանի սք ( ) գոստինոսու,
Թօմաս աքուննացիլի, Փիլիպպոս ներեա-
նը, պահուսուս Սալէղեսունը. քի Տէր
քէշ Թաճուպ էտիպ՝ մէթհինի օբուր,
վէ հիյպէթտէ քսլմըշ տըր քէնտիազիզ-
լէյլնէ, տէրին իլմինէ, վէ Թալիմինէ.
չո նքի պունլարըն իւ չիւ տէ իքտիզա տըր
պիր մէնշուր վարդապետէ, քի սք եկեղեցի-
նին էվատէրինէ քըլավուզ օլարաք պօր-
ճունու էտա էթսին :

Փ Ի Ն Ր Ի Ս

Պատկերին

Էլեմէնտիքն օրն յօրնս բարի ճան-
լերի եօլանմա վարարմաղա ինքն-

ՆԵՍԸ ՆԸԹՎԻՐԻՆՆ

Պատկ. Թ:	Ննազանդութիւն հար-	
	կրնա	34
Պատկ. Բ:	Փորձութի իւզերինէ	47
Պատկ. Գ:	Տօվա իւզերինէ	52
Պատկ. Դ:	Եղաշխարութիւն իւզէ-	
	րինէ	61
Պատկ. Ե:	Խոստովանութի իւզէ-	
	րինէ	66
Պատկ. Զ:	Սք հազորդութի իւզէ-	
	րինէ	76
Պատկ. Է:	Սրբեալ զօրն շարաթու	81

Ֆիլերիս:

Պատմ. Ը:	Վրիստիեան ումիտի	84
Պատմ. Թ:	Լլաւքն նազըրըզը	87
Պատմ. Ժ:	Խոնարհուի իւզերինէ	90
Պատմ. Ժա:	Լլաւհա սրղընմասը	95
Պատմ. Ժբ:	Վրիստիեան թէքֆիլ- լիկի	96
Պատմ. Ժգ:	Բուհանի քիթապ օւ քումասը	103
Պատմ. Ժդ:	Վարտաշ մուհապ- պէթի	105
Պատմ. Ժե:	Բուհանի կայրէթ	109
Պատմ. Ժզ:	Սազըմըք իւզերինէ	114
Պատմ. Ժզ:	Կէօրիւշմէք իւզերինէ	116
Պատմ. Ժը:	Անյիմ քուշամ հաք- կընա	121
Պատմ. Ժը:	Սապըրըք իւզերինէ	123
Պատմ. Ի:	Կէօնիւլ շազըրը	125
Պատմ. Իա:	Կէօնիւլ ազատըրը	127
Պատմ. Իբ:	Վալի նեյէթ իւզէ- րինէ	130

187
188
189
190
191
192
193
194
195
196
197
198
199
200
201
202
203
204
205
206
207
208
209
210
211
212
213
214
215
216
217
218
219
220
221
222
223
224
225
226
227
228
229
230
231
232
233
234
235
236
237
238
239
240
241
242
243
244
245
246
247
248
249
250
251
252
253
254
255
256
257
258
259
260
261
262
263
264
265
266
267
268
269
270
271
272
273
274
275
276
277
278
279
280
281
282
283
284
285
286
287
288
289
290
291
292
293
294
295
296
297
298
299
300

